

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈУ
И КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ
И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА
30 Број: 06-4/26
17. март 2026. године
Београд

ЗАПИСНИК
ДРУГЕ СЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈУ И
КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА, ОДРЖАНЕ
2, 5. И 11. МАРТА 2026. ГОДИНЕ

Седница је почела у 12.35 часова, у седишту Комисије.

Седницу је на основу члана 17. ст. 3. и 11. Пословника Комисије, сазвао председник Комисије Вујо Илић, који је и председавао седници.

Седници су присуствовали чланови Комисије: Срђан Смиљанић, Младен Младеновић, Владимир Пудар, Бојана Вранеш, Горан Вујичић, Небојша Спасојевић, Огњен Рашуо, Ана Гођевац и Емилија Орестијевић, као и: Владимир Димитријевић заменик присутног члана Срђана Смиљанића, Зоран Милитаров, заменик присутног члана Младена Младеновића, Никола Радоњић, заменик присутног члана Владимира Пудара, Бела Буташ, заменик присутног члана Горана Вујичића, Зоран Диздаревић, заменик присутног члана Бојане Вранеш, Марко Димић, заменик присутног члана Ане Гођевац, Здравко Јанковић, заменик присутног члана Огњена Рашуа, Иво Чоловић, заменик присутног члана Емилије Орестијевић и Владимир Ерцег, заменик председника Вуја Илића.

Седници нису присуствовали заменици чланова Комисије: Бела Буташ, заменик присутног члана Горана Вујичића, и Дејан Стевановић, заменик присутног члана Небојше Спасојевића.

Седници су присуствовали Јован Кнежевић, в.д. помоћника министра у Министарству државне управе и локалне самоуправе, Јован Стојић, представник Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података од личности, као и Јелена Симић, помоћник начелника Управе за управне послове МУП.

На предлог председавајућег Комисија је једногласно, са 10 гласова „за“, утврдила следећи

Дневни ред:

1. Доношење одлуке о утврђивању печата и штамбиља Комисије;
2. Доношење одлуке о легитимацији чланова и заменика чланова Комисије;

3. Доношење одлуке о утврђивању обрасца изјаве о поверљивости података;
4. Доношење одлуке о остваривању права на накнаду трошкова чланова и заменика чланова Комисије;
5. Доношење одлуке о утврђивању форме за подношење примедби грађана на веб-презентацији Комисије;
6. Доношење одлуке о поступању са примедбама грађана у вези са питањима која су у надлежности Комисије.

Председник Комисије је на самом почетку обавестио присутне да је ова седница сазвана у року краћем од рока предвиђеног Пословником на основу претходног договора чланова Комисије да одмах по окончању Прве седнице започне Друга седница како би се предупредило наступање штетних последица услед кашњења са усвајањем образаца који се налазе на дневном реду ове седнице.

Прва тачка дневног реда: Доношење одлуке о утврђивању печата и штамбиља Комисије

У дискусији су учествовали: Вујо Илић, Владимир Ерцег, Небојша Спасојевић, Срђан Смиљанић и Зоран Милитаров,

Након окончања дискусије приступило се гласању.

Одлука о утврђивању изгледа печата и штамбиља Комисије је донета једногласно са 10 гласова „за“.

Друга тачка дневног реда: Доношење одлуке о легитимацији чланова и заменика чланова Комисије.

Председник Комисије је напоменуо да се овом одлуком утврђује изглед, облик, садржина, начин издавања и коришћења легитимације, као и вођење евиденције о издатим легитимацијама.

У дискусији су учествовали: Вујо Илић, Владимир Ерцег, Владимир Пудар, Небојша Спасојевић, Срђан Смиљанић, Огњен Рашуо, Владимир Димитријевић, Младен Младеновић, Зоран Милитаров, Јован Стојић и Јелена Симић.

Након исцрпне дискусије приступило се гласању.

Одлука о легитимацији чланова и заменика чланова Комисије је донета једногласно са 10 гласова „за“.

Трећа тачка дневног реда: Доношење одлуке о утврђивању обрасца изјаве о поверљивости података

Пре него што ће дати реч присутнима, председник Комисије је нагласио да је основни мотив приликом сачињавања предлога текста изјаве о поверљивости података био тај да она буде универзалног карактера, тако да обавезује не само чланове и заменике чланова Комисије, већ и представнике институција које учествују у раду Комисије, регистроване акредитоване посматраче и лица која пружају стручну подршку у раду Комисије.

У дискусији су учествовали: Вујо Илић, Владимир Димитријевић, Небојша Спасојевић, Емилија Орестијевић, Ана Гођевац, Зоран Милитаров, Јован Стојић и Јелена Симић.

Након исцрпне дискусије приступило се гласању.

Одлука о утврђивању обрасца изјаве о поверљивости података је донета једногласно са 10 гласова „за“.

Четврта тачка дневног реда: Доношење одлуке о остваривању права на накнаду трошкова чланова и заменика чланова Комисије

Секретар Комисије је веома сажето информисала присутне о разлозима за доношење ове одлуке.

Дискусије није било.

Одлука о остваривању права на накнаду трошкова чланова и заменика чланова Комисије је донета једногласно са 10 гласова „за“.

Седница је прекинута у 14,10 часова, а наставак је заказан за четвртак, 5. март 2026. године са почетком у 11,00 часова.

Наставак седнице – 5. март 2026. године

Дана 5. марта 2026. године, са почетком у 11.05 часова, у седишту Комисије је настављена Друга седница Комисије.

Наставку седнице је председавао Вујо Илић, председник Комисије, а присуствовали су чланови Комисије: Срђан Смиљанић, Младен Младеновић, Владимир Пудар, Горан Вујичић, Бојана Вранеш, Небојша Спасојевић, Огњен Рашуо, Ана Гођевац и Емилија Орестијевић, као и: Владимир Димитријевић, заменик присутног члана Срђана Смиљанића, Зоран Милитаров, заменик присутног члана Младена Младеновића, Никола Радоњић, заменик присутног

члана Владимира Пудара, Бела Бутац, заменик присутног члана Горана Вујичића, Зоран Диздаревић, заменик присутног члана Бојане Вранеш, Дејан Стевановић, заменик присутног члана Небојше Спасојевића, Марко Димић, заменик присутног члана Ане Гођевац и Владимир Ерцег, заменик председника Вуја Илића.

Наставку седнице нису присуствовали: Здравко Јанковић, заменик присутног члана Огњена Рашуа и Иво Чоловић, заменик присутног члана Емилије Орестијевић.

Наставку седнице су присуствовали Јован Кнежевић, в.д. помоћника министра у Министарству државне управе и локалне самоуправе, Јован Стојић, представник Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података од личности, као и Александар Братић и Млађен Ђокић, представници Канцеларије за ИТ и електронску управу.

Пре преласка на обједињену расправу по петој и шестој тачки дневног реда председник Комисије је поделио са присутнима своје размишљање о томе шта би било најјургентније да се нађе на дневном реду наредне седнице Комисије. Истовремено је додао да би било корисно да једна од тачака дневног реда на свим наредним седницама буде размена информација о поступку ревизије у оквиру које би чланови Комисије могли да размењују актуелне информације о поступку ревизије, без доношења одлука. Обавестио је присутне о дописима Канцеларије за ИТ и електронску управу и Министарства унутрашњих послова у којима делегирају своје представнике који ће узимати учешћа у раду Комисије и поменуо идеју да секретар Комисије, по овлашћењу председника Комисије, пропратним актом прослеђује надлежним институцијама питања и захтеве чланова и заменика чланова Комисије.

Пета и шеста тачка дневног реда: Доношење одлуке о утврђивању форме за подношење примедби грађана на веб-презентацији Комисије и Доношење одлуке о поступању са примедбама грађана у вези са питањима која су у надлежности Комисије

У дискусији су учествовали: Вујо Илић, Емилија Орестијевић, Дејан Стевановић, Огњен Рашуа, Владимир Ерцег, Ана Гођевац, Срђан Смиљанић, Небојша Спасојевић, Владимир Димитријевић, Зоран Милитаров, Горан Вујичић, Владимир Пудар, Марко Димић, Младен Младеновић, Зоран Диздаревић, Зоран Милитаров, Јован Стојић и Млађен Ђокић.

Након изузетно исцрпне дискусије о петој и шестој тачки дневног реда закључено је да је потребно додатно време ради усаглашавања око коначних верзија обе одлуке.

Седница је прекинута у 14,35 часова, а наставак је заказан за среду, 11. март 2026. године са почетком у 11,00 часова.

Наставак седнице – 11. март 2026. године

Дана 11. марта 2026. године, са почетком у 11.05 часова, у седишту Комисије је настављена Друга седница Комисије.

Наставку седнице је председавао Вујо Илић, председник Комисије, а присуствовали су чланови Комисије: Срђан Смиљанић, Младен Младеновић, Владимир Пудар, Горан Вујичић, Бојана Вранеш, Небојша Спасојевић, Огњен Рашуо, Ана Гођевац и Емилија Орестијевић, као и: Владимир Димитријевић, заменик присутног члана Срђана Смиљанића, Зоран Милитаров, заменик присутног члана Младена Младеновића, Никола Радоњић, заменик присутног члана Владимира Пудара, Марко Димић, заменик присутног члана Ане Гођевац, Бела Буташ, заменик присутног члана Горана Вујичића, Здравко Јанковић, заменик присутног члана Огњена Рашуа, Дејан Стевановић, заменик присутног члана Небојше Спасојевића, Иво Чоловић, заменик присутног члана Емилије Орестијевић и Владимир Ерцег, заменик председника Вуја Илића.

Наставку седнице није присуствовао: Зоран Диздаревић, заменик присутног члана Бојане Вранеш.

Наставку седнице су присуствовали Јован Кнежевић, в.д. помоћника министра у Министарству државне управе и локалне самоуправе, Јован Стојић, представник Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података од личности и Јелена Симић, представник Министарства унутрашњих послова.

У наставку дискусије по тачкама 5. и 6. дневног реда учествовали су: Вујо Илић, Иво Чоловић, Дејан Стевановић, Владимир Пудар, Небојша Спасојевић, Срђан Смиљанић, Огњен Рашуо, Зоран Милитаров, Владимир Димитријевић, Ана Гођевац, Горан Вујичић, Младен Младеновић, Емилија Орестијевић, Владимир Ерцег, Здравко Јанковић, Јован Стојић и Јелена Симић.

Након вишечасовне дискусије приступило се гласању.

Одлука о утврђивању формулара за примедбе грађана на веб-презентацији Комисије за ревизију, верификацију и контролу тачности и ажурирања бирачког списка донета је са девет гласова „за“ и један глас „уздржан“, при чему је испуњен услов из члана 26. став 2. Пословника Комисије.

Одлука о поступку по примедбама донета је са девет гласова „за“ и један глас „уздржан“, при чему је испуњен услов из члана 26. став 2. Пословника Комисије.

Пошто је окончано разматрање и одлучивање по свим тачкама дневног реда, председник Комисије је закључио Другу седницу Комисије.

Седница је завршена у 13.35 часова.

Саставни део овог записника чини обрађени тонски снимак Друге седнице Комисије.

СЕКРЕТАР

Драгана Одовић

ПРЕДСЕДНИК

Драгана Одовић

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ
ДРУГЕ СЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈУ И КОНТРОЛУ
ТАЧНОСТИ И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА,
ОДРЖАНЕ 2. МАРТА 2026. ГОДИНЕ

Седницом председава Вујо Илић, председник Комисије.

(Седница је почела у 12 часова и 35 минута.)

ПРЕДСЕДНИК: Отварам Другу седницу Комисије.

Добили сте 27. фебруара сазив за Другу седницу Комисије са дневним редом који се састоји од шест тачака.

Ако није проблем, прочитаћу укратко које су то тачке дневног реда.

Дневни ред

1. Доношење одлуке о утврђивању печата и штамбиља Комисије;
2. Доношење одлуке о легитимацији чланова и заменика чланова Комисије;
3. Доношење одлуке о утврђивању обрасца изјаве о поверљивости података;
4. Доношење одлуке о остваривању права на накнаду трошкова чланова и заменика чланова Комисије;
5. Доношење одлуке о утврђивању форме за подношење примедби грађана на веб-презентацији Комисије и
6. Доношење одлуке о поступању са примедбама грађана у вези са питањима која су у надлежности Комисије.

Као што знате, ова седница није сазвана у року који је предвиђен Пословником, односно сазвана је у краћем року. Разлог за то је био двојак.

Један је био наш интерни договор да одмах по закључењу Прве седнице отворимо Другу седницу и да све ове образце спојимо које треба да усвојимо и да спојимо у једну седницу. То није било могуће на Првој седници због тога што је дневни ред Прве седнице био одређен законом, тако да смо све померили за Другу седницу.

Разлог због чега смо заказали ову седницу за понедељак у 12.30 часова јесте да бисмо што пре могли да приступимо усвајању ових образаца како бисмо заправо могли да почнемо са радом у што бржем року и како бисмо избегли штетне последице кашњења са усвајањем ових образаца, нарочито с обзиром на то да су већ расписани локални избори за крај месеца и да би било веома важно да Комисија почне са радом у што краћем року.

Наравно, не можемо да приступимо усвајању записника са претходне седнице.

Даћемо скупштинској служби мало времена да направи једномесечни записник.

С друге стране, рекли смо у Пословнику да неусвајање записника није разлог за неодржавање седнице, тако да можемо да наставимо са радом.

Наравно, кворум је исти као и на претходној седници, односно присутно је десет чланова.

То је што се тиче формалног дела.

Ако сам нешто пропустио, молим вас да ме упозорите.

Ште се тиче тачака дневног реда, опет имали смо амбициозан план за данас за Прву седницу, надам се да можемо да наставимо са амбициозним планом, а то је да што више ових тачака дневног реда прођемо данас.

Мислим да постоје две категорије овде. Обратио бих вам пажњу на тачке 1. до 4. и тачке 5. и 6. За тачке од 1. до 4. смо припремили материјале о којима можемо данас да дискутујемо, док за тачке 5. и 6. нисмо још припремили материјале, односно имамо неке нацрте за тачке 1. до 4. које су припремили и скупштинска служба и које сам послао ја, а за тачке 5. и 6. имамо један документ који смо добили од представника Повереника који би требао да нам служи као основа за дискусију за тачке 5. и 6, али заправо мислим да је она мало захтевнија и да ће захтевати мало више промишљења и одлука пре него што будемо имали нацрте.

2/1 ВС 12.40 – 12.50

Предлог је да кренемо са овим тачкама дневног реда, од тачке 1. до тачке 4. и да отворимо дискусију по могућству за тачку 5. Да бисмо онда вероватно у наставку ове друге седнице могли да одлучујемо по тачкама 5. и 6.

За почетак, ако нема неких предлога или коментара, отворио бих расправу по тачки 1. Односно доношење одлуке о потврђивању печата и штамбиља Комисије.

Дакле, извињавам се, да гласамо о дневном реду. Сви који су за усвајање дневног реда, молим да подигну руку. Сви су гласали за дневни ред, и наравно друга ствар о којој морам да водим рачуна јесте да су материјали дошли касно, тако да радимо са материјалима који нису дошли у року који је предвиђен Пословником и надам се да је то свима у реду, овај темпо једноставно којим смо радили у последњих месеца дана и наставак прве седнице и претапање у другу седницу је захтевао да се доста касно достављају материјали, али предлог је да опет отворимо сваки документ на монитору и да можемо детаљно сви да погледмо о чему се ради, па бих замолио прво Владимира одлуку о потврђивању печата и штамбиља подели са нама на монитору, ако ради.

Као што сам већ рекао ради се о нацртима, радили смо на основу предлога који су нам упутили из скупштинске службе, и ја се захваљујем колегама и ми смо тај предлог модификовали у оној мери у којој смо мислили да је потребно, а сва је одговорност на решењима је наша. Дакле, на монитору можете да видите предлог одлуке о печату и штамбиљу комисије. Што се тиче ове одлуке о печату и штамбиљу, не знам да ли има потреба да читам овај уводни део, прочитаћу само одлуку како звучи по тачкама.

Дакле, одлука о утврђивању печата и штамбиља Комисије за ревизију и верификацију и тачности ажурирања бирачког списка, тачка 1. Комисија за ревизију, верификацију и контролу тачности ажурирања бирачког списка, у даљем тексту, Комисија у свом раду користи печат и штамбиљ.

Друга тачка, печат комисије је округлог облика, пречника 32мм, у спољном кругу печата исписује се текст Република Србија, у следећем унутрашњем кругу исписује се текст Комисија за ревизију, верификацију и контролу тачности ажурирања бирачког списка, а у дну печата исписује се седиште Београд, у средини печата се налази велики грб Републике Србије. Печат се исписује српским језиком и ћириличним писмом.

Трећа тачка, штамбиљ је правоугаоног облика и садржи следећи текст, у првом реду Република Србија, у другом реду Комисија за ревизију и верификацију и контролу

ажурирања бирачког списка, трећем реду Београд, у четвртом реду је простор за датум, у петом реду је простор за број предмета.

Четврта тачка, печат и штамбиљ налазе се у седишту Комисије и о њиховом чувању стара се секретар Комисија и служба Народне Скупштине.

Пета тачка, ова одлука ступа на снагу даном доношења.

Дакле, као основу за печат и штамбиљ, коришћен је печат и штамбиљ РИК, тако да је доста праћен тај образац.

Једна дилема, оставили смо жутом бојом обојено у самој одлуци, да ли се ради о утврђивању печата и штамбиља или утврђивању изгледа и садржаја печата и штамбиља.

2/2 ВС

Пошто је дневним редом предвиђен назив одлуке, не знам да ли можемо да мењамо и да ли је прецизније и исправније да се каже да се утврђује печат и штамбиљ или изглед и садржај печата и штамбиља.

Друга дилема коју смо имали када смо састављали овај предлог јесте да ли да се ставља грб РС или да се одмах одређује да ли је у питању велики грб, опет питање праксе са којом нисмо довољно упознати па смо хтели да избегнемо могућност, да се нешто погрешно уради, уколико треба да стоји велики грб, онда свакако треба да стоји, а ако може да стоји грб РС, онда може и тако и то су једине две дилеме које смо имали.

Отварам дискусију о овој тачки?

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Што се тиче ове тачке 4. Печат и штамбиљ налазе се у седишту и о њиховом чувању старају се секретар Комисија и служба Народне скупштине. Мислим да би требало да се брише служба Народне скупштине, јер се по закону печат поверава одређеном лицу, а не служби као групи лица и некој неодређеној категорији и то је моја сугестија.

Друго је питање да ли се размишљало о употреби електронског печата?

Закон га познаје већ неколико година и стоји као опција да се користи у комуникацији електронским путем и моја сугестија можда иде у правцу том да не би било лоше да се пропише његова форма, чисто да би у случају да се укаже потреба за тако нечим, имали основа за коришћење електронског печата.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала Небојша. Ми смо размишљали о томе, и нисмо били сигурни да ли у овој одлуци треба да се одлучује о квалификованом печату или мора посебна тачка да се каже да ће комисија одлучити о електронском печату у неком другом одлуком, али пошто сада немамо могућности да о томе одлучујем, претпостављам да би то могло да буде посебна тачка, која би се реферисала на квалификовани електронски печат.

Што се тиче члана 4. Да се старају секретар Комисије службе Народне скупштине, то би требало да је идентично као у Послвнику, члан 3. Став 2. Тако да би требало остати иста формулација.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Техничко питање око броја печата, мислите да једним можемо да је довољан један?

ПРЕДСЕДНИК: Једно питање, да ли је један печат довољан, а друго питање, да ли треба да се уреди број печата у самој одлуци, а ја верујем се ту ослањамо на праксу Народне скупштине и РИК.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Што се тиче броја печата, обично зависи ако имате више организационих јединица нпр у Скупштини имате печате под одређеним бројевима, користи кабинет, секретаријат, па одбор, али овде не видимо сада овде, не би печат свој имала радна група, него би то био печат комисије, тако да у том смислу, он ће да носи ознаку један и то је тај печат, а ако ви хоћете, не видим потребу да има више печата, могу само да дође до злоупотреба, један печат је сасвим океј.

3/1 ГД 12.50 – 13.00

ПРЕДСЕДНИК: Мислим да је неко интерно разумевање да нам је вероватно довољан један печат.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Чисто организационо. Значи, један печат биће на једном месту и све ће морати да се слива на једно место и код једног човека. Због тога.

Ако је таква пракса рада, онда немам ништа против тога.

ПРЕДСЕДНИК: Нажалост, као председник морам да кажем да је изгледа таква пракса рада, а док не будемо одлучивали о квалификованом електронском печату...

Да ли имате још неке коментаре или предлоге у вези ове одлуке, у вези ових дилема које смо имали када смо састављали? Дакле, да ли остаје овај назив о утврђивању печата и штамбиља? Друга ствар, да ли се одређује који се грб користи, да ли је велики, мали или грб само да остане?

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Да ли ће оволики наслов да стане?

ПРЕДСЕДНИК: Дакле, дилема је да ли назив Комисије, који заиста има импозантан број речи, може да стане на печат који је пречника 32 милиметара?

Изволите, Зоране.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Према Закону о печату, круг у печату може да има више колона јер не може да буде толико ситан. Вероватно ће онај ко га буде технички припремао можда га преломити негде, али то може да се погледа и није ништа спорно.

Ово треба да буде – утврђивање изгледа печата зато што смо ми већ Пословником одредили да Комисија има печат.

То је технички.

ПРЕДСЕДНИК: Дакле, предлог је да се назив одлуке буде – Одлука о утврђивању изгледа печата и штамбиља Комисије за ревизију, верификацију и контролу тачности и ажурирања бирачког списка, да у тачки 2) остане – налази се грб Републике Србије, да остане овај пречник, а да се онда види на који начин могу да се сложе све речи и тачка 4) остаје да се о употреби старају секретар Комисије и служба Народне скупштине, јер је то преписано из члана 3. става 2. Пословника.

Да ли имате нека друга питања или коментаре у вези овога? (Не.)

Дакле, предлог је да се ова верзија каква је сада на монитору, одлука о утврђивању изгледа печата и штамбиља, стави на гласање.

Ако нема других коментара, позвао бих да гласате о овој одлуци.

Сви који су за молим да подигну руку.

Констатујем да је десет чланова гласало за ову одлуку, тако да смо донели Одлуку о утврђивању печата и штамбиља Комисије.

Прелазимо на 2. тачку дневног реда – ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКЕ О ЛЕГИТИМАЦИЈИ ЧЛАНОВА И ЗМАНЕИКА ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ.

Такође сте добили нацрт ове одлуке јутрос.

Владимир ће опет поделити нацрт на монитору.

Ово је нешто опширнија одлука. Има много више садржаја, па претпостављам да ћемо се нешто дуже и задржати на овој одлуци.

Такође садржи и образац легитимације.

3/2 ГД

У великој мери смо се ослањали на изглед службене легитимације, ако се не варам, Инспектората у Министарству државне управе и локалне самоуправе. Макар смо то користили као основу, док смо опет од скупштинске службе добили помоћ око формулисања саме одлуке као први корак.

Ако немате ништа против, само бих прошао кроз то шта све стоји у овој одлуци.

Дакле, одлука о легитимацији чланова и заменика чланова Комисије. Њом се утврђује изглед, облик, садржина, начин издавања и коришћења легитимације, као и вођење евиденције о издатим легитимацијама.

У 2. члану утврђује се изглед легитимације тако што је предвиђено да се легитимација израђује у виду књижице правоугаоног облика, димензија 70x95 милиметара и да садржи четири стране за уношење података који су предвиђени овом одлуком.

Такође предвиђа да на прву спољашњу страну обрасца се утискује мали грб Републике Србије. Опет можемо да кажемо грб Републике Србије, али видећете већ да је у обрасцу унет мали грб у нацрту испод ког се исписује натпис „Република Србија“ и затим назив Комисије, а испод тога на средини натпис „леgitимација“.

У 3. тачки описана је прва унутрашња страна обрасца где се налази место за фотографију, преко које се отискује печат Комисије, затим место означено за својеручни потпис имаоца легитимације, испод кога у загради су наведене речи – својеручни потпис, где се имаоци легитимације потписују.

Друга унутрашња страна обрасца легитимације садржи пет елемената:

- натпис, понавља се као на првој страни, Република Србија и назив комисије;
- место које је означено за уписивање имена и презимена имаоца легитимације;
- место означено за уписивање дужности имаоца легитимације (члан, заменик члана, итд.)
- место означено за уписивање ЈМБГ имаоца легитимације и
- место означено за редни број легитимације.

У тачки 5. описана је друга спољашња страна легитимације, односно четврта страна легитимације која садржи текст: „Органи управе и друге организације имају обавезу да сарађују са имаоцем ове легитимације када врши овлашћења из надлежности Комисије за ревизију, верификацију и контролу тачности и ажурирања бирачког списка, прописану у

члану 22ј Закона о јединственом бирачком списку“ и подаци о „Службеном гласнику Републике Србије“ у којем је објављен закон.

Одмах да напоменем, ово није преузета формулација из закона. Не постоји законска формулација коју бисмо могли да преуземо, већ се ради о једној синтези и предлогу на који начин би то упутство за органе управе и друге организације могло да звучи.

Дакле, потпуно је отворено за дискусију на који начин би требало да се формулише.

Испод овог текста налази се место које је означено за уписивање датума издавања легитимације, такође рок важења легитимације који је повезан са истеком мандата чланова Комисије и заменика и у продужетку текст – односно до дана престанка мандата.

3/3 ГД

У доњем делу четврте стране налази се место за печат и натпис – секретар Комисије за ревизију и место за потпис секретара, који издаје и оверава легитимацију.

Образац легитимације који можете да видите на дну документа наводи се у члану број 3, да је одштампан за ову одлуку и чини њен саставни део. Мислим да је много јасније како изгледа легитимација када се погледа образац.

Четврти члан прописује да легитимацију издаје и оверава секретар Комисије.

Следећи чланови уређују начин коришћења легитимације.

Дакле, у члану 5. каже се да члан и заменик члана Комисије користе легитимацију за потврђивање идентитета и доказивање својства имаоца легитимације искључиво приликом вршења овлашћења из надлежности Комисије и не могу се користити у друге сврхе.

Члан 6. прописује да се легитимација замењује ако због дотрајалости или оштећења постане неупотребљива, ако се изгуби или на други начин нестане или ако ималац легитимације промени име и презиме.

Такође, у другом ставу се каже да ималац легитимације је дужан да одмах, а најкасније у року од два дана од дана наступања разлога за замену легитимације, о томе у писаној форми обавести секретара Комисије, да образложи нестанак, односно други разлог за замену легитимације.

Следећи став прописује да се изгубљена или на други начин нестала легитимација оглашава неважећом у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Легитимација се замењује након оглашавања нестанка легитимације, односно достављања доказа о промени имена и презимена имаоца, као и по предаји дотрајале легитимације, а легитимација која престане да важи уништава се.

4/1 ВС 13.00 – 13.10

У тачки 7. Прописана је евиденција о издатим легитимацијама која се води и која садржи редни број легитимације, име и презиме имаоца функције и имаоца легитимације, датум издавања и потврде о пријему, легитимације, број личне карте имаоца легитимације и датум враћања и потпис лица које је преузело враћену легитимацију, датум престанка

важења легитимације, и рубрику за напомене, и наведено је да се подаци о легитимацији која је престала да важи, и њеном имаоцу, брише се из евиденције.

Овде имамо дилему, да ли у складу са правилима канцеларијског пословања могу подаци да се бришу и више смо се руководили да се штите подаци о личности, али отварамо дискусију да ли треба да се уреди на други начин и да евиденцију о издатим легитимацијама води секретар комисије.

У 8.члану каже да ималац легитимације којем престане мандат или буде разрешен дужности члан или заменик, обавезан је да врати легитимацију приликом пријема одлуке о престанку мандата или разрешењу дужности и 9. Тачка каже да ова одлука ступа на снагу доношења даном.

У наставку документа налази се образац легитимације који се састоји од четири стране, сви елементи који су прописани у члану 2. Налази се у графичком приказу на крају документа. Мислили смо да би било добро да кренемо од ове одлуке као нацрта, и отворио бих дискусију за било које примедбе или коментаре које имате у вези ове легитимације, одлуке. Можда редом да кренемо, од првог члана одлуке па надаље, изглед је најважнији и вођење евиденције.

Уколико имате коментаре на изглед саме легитимације, на садржај легитимације молим вас да се изјасните.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Ово је питање, да ли ће та легитимација бити укоричена или ће бити у тврдом повезу и уколико јесте како ће на последњој страни бити печат и потпис?

ПРЕДСЕДНИК: Одлично питање, нисам сигуран да имам одговор. Легитимација би могла да буде укоричена али би могла да садржи већи број страна јер би још две стране требало да постоје које би биле укоричене, а онда ове четири стране би биле унутрашње.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Ако могу да додам, ако ће већ фотографија бити залепљена, ако није укоричена, не знам како ће стајати то.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Добили смо мало касније ово и моја основна примедба је у погледу изгледа легитимације која се води као књижица и мислим да је то потпуно један превазиђен концепт и нисма знао да управна инспекција има такву врсту легитимације, сви остали имају да кажем обичну пластифицирану легитимацију која је много лакша за употребу и садржи све живе податке и видљивије је и прегледније а ово смо имали некада у суду, то се за месец, два дана употребе распадне, и то више није легитимација. Моје мишљење је, не знам како изгледа легитимација народних посланика, али то је основ и код израде је лакше, само се удене наше име, назив органа.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Слажем се са вама, мени је модерније, практичније, као картица да буде, немам ништа против, али ово је урађено по принципу како је рађена

4/2
посланичка легитимација, и немам ништа против да уредимо на начин, нисам видео да је прописано у које сврхе, злоупотреба било каква.

Друга нека сугестија, ако остане овако, није спорно, нема везе, гледали смо на крају ово што стоји пре печата и тако даље, па каже органи управе и органа ције имају обавезу. Није то спорно него је можда лепше формулисано, гледамо како је то код Заштитника.

Ималац ове легитимације, у томе има право да тражи а они да сарађују, просто да пођемо од тога да нова легитимација служи за неко легитимисање, а не да ми кажемо шта

онај други треба да, да се направи неки увдо - ималац легитимације има право да тражи нешто, а органи су дужни. Ако остане и овако није спорно.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Могу апропо тога да кажем како је то било на легитимацијама јавних извршитеља, чак сам овде нашао и правилник, носилац ове легитимације има овлашћења која му припадају по закону о извршеном и обезбеђењу и другом закону.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Овде почиње одмах са обавезом неком.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Легитимација даје право, не заснива обавезу, то је суштина. Обавезу оснива закон. Слажем се.

ПРЕДСЕДНИК: Једно питање је основно, да ли остајемо при овом формату преломљене легитимације или треба да се заправо преформулише, тако да је заправо картица која је двострана.

ОГЊЕН РАШУО: Милсим да је то питање за стручну службу, да ли постоји могућност да се направи таква легитимација.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Како год.

ПРЕДСЕДНИК: Ја бих рекао макар ефикасности рада да је можда да се задржимо на овом формату а да унесемо измене какве милсимо да треба, остајући при овој форми, тако да колега Пудар је рекао да ли треба да се укоричи, треба да у 1. Ставу тачке 2. се унесе да се легитимација израђује у виду укоричене књижице, правоугаоног облика, димензија 70 пута, и садржи четири стране за уношење података предвиђених овом одлуком и додатне стране, четири стране за уношење података а да се не одређује да ли постоје друге стране где нема додатних података.

Друго питање, преформулисања који се налази на спољашњој страни легитимације, предлог је да се он поједностави и да креће са тим да ималац ове легитимације има овлашћења из надлежности које му припадају по закону о бричаком списку и другом закону.

Да ли бисмо могли ту формулацију да ставимо на монитор, тако да можемо да видимо, да крене – ималац ове легитимације има овлашћења која му припадају по Закону о ЈБС и другом закону, само толико.

5/1 ГД 13.10 – 13.20

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Имате дефиницију у Пословнику. То се буквално каже у члану 4. „Легитимација члана, односно заменика члана Комисије користи се за потврђивање идентитета и доказивања својства имаоца легитимације искључиво приком вршења овлашћења из надлежности“, па да искористимо ту формулацију чисто да не разбијамо главу са новим дефиницијама када је Пословник утврдио. То је једна ствар.

Хтео сам да кажем другу ствар да кажем за тачку 8).

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Хајде прво то да завршимо, да идемо по реду.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Можемо и по реду.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог је да се користи за основ став 2. члана 4. Пословника и да формулација иде на такав начин да ова легитимација потврђује идентитет члана, односно заменика члана Комисије и може се користити искључиво приком вршења овлашћења из надлежности Комисије и не може се користити у друге сврхе.

Да ли је то предлог?

НЕБОЛША СПАСОЈЕВИЋ: Ја сам против овако нечег. Мислим да само непотребно компликујемо садржину легитимације. Пословником је предвиђено у којим се случајевима она користи. Значи, да ми сада то исто понављамо, онда ајде да пренесемо све живо.

То је иначе пракса. Већина ових службених легитимација имају тај текст који сам вам рекао. Ако је већ опште прихваћено у мали милион других случајева, не видим што ми сада треба да измислимо нешто ново и да уносимо ограничења и све оно што је иначе другим прописима предвиђено.

Ја не видим да у полицијској легитимацији стоји да они могу да је користе само приликом вршења овлашћења и да у друге сврхе не смеју да је користе. То је бесмислено.

ПРЕДСЕДНИК: Дакле, имамо овај један предлог који можете да видите на монитору, да се формулација поједностави тако да гласи: „Ималаца ове легитимације има овлашћења која му припадају по Закону о јединственом бирачком списку, „Службени гласник РС“ итд. и другим прописима“, без позивања на конкретан члан, без позивања да се не може користити у друге сврхе, јер се може користити само у складу са законом, односно са овлашћењима која имаоцима припадају по закону.

Да ли вам је ова формулација прихватљива како стоји сада црвеним словима?

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Само наглас размишљам. Значи, завршетак формулације – и другим прописима, не знам да ли је оптимална обзиром да члан, односно заменик члана црпи сва права из основног Закона о јединственом бирачком списку?

Чисто наглас размишљам. Не знам да ли је то формулација коју користе извршитељи?

НЕБОЛША СПАСОЈЕВИЋ: Ја мислим да је то дефиниција и бележника. Колико се сећам, и судијска се позивала само на Законик о кривичном поступку, Закон о парничном поступку. Није садржао ништа друго до процесних прописа који се примењују у раду.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Владимире.

5/2 ГД

ВЛАДИМИР ПУДАР: Једно само питање за размишљање: да ли је неопходно и сврсисходно ставити број „Службеног гласника“, јер ако дође у међувремену, док траје мандат, до промене закона, онда ће бити неажуран текст на легитимацији.

НЕБОЛША СПАСОЈЕВИЋ: Нисам ни ја за стављање „Службеног гласника“.

ПРЕДСЕДНИК: Добро, имамо предлог да се не ставља број „Службеног гласника“.

Да ли имате нека мишљења о томе? Да ли би ово могло без назива „Службеног гласника“, али претпостављам да би се издавале нове легитимације када се промени закон у ком могу, наравно, и овлашћења чланова Комисије да се промене изменом закона?

Дакле, ако можемо само да се вратимо, пошто је ово, дакле, поред тога да би легитимација требало да буде у виду укоричене књижице у којој би се касније уписао текст страница.

Други предлог је да текст на другој спољашњој страни пропише на тај начин.

Један је предлог био да се уклони „другим прописима“. Мислим да на основу неке аналогije може да остане, али ово је коначан предлог, да текст гласи: „Ималац ове легитимације има овлашћења која му припадају по Закону о јединственом бирачком

списку, број „Службеног гласника“ и другим прописима“ и да то остане као текст који би ишао на другу спољашњу страну легитимације.

Да ли имате још неке предлоге или коментаре?

ЈОВАН СТОЈИЋ: Добар дан свима.

Став 2. тачка 4) предвиђа да се уноси ЈМБГ. Став Повереника је да се, кад год је то могуће, не уноси ЈМБГ као посесбно осетљив податак личности. Супститут би био број личне карте. Мислим да је то довољно, поред фотографије, имена и презимена, број личне карте.

Питање је само, то сада имамо за ону изјаву, за број личне карте, да ли је он јединствен за сваког грађанина понаособ или може да се понавља за више лица?

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Не, број личне карте је јединствен за сваког грађанина. Једино што ја ту видим је што се он мења, као што смо причали о „Службеном гласнику“. Ово је чак чешће много.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Слажем се.

Ја сам рекао, кад год може, на вама је да размислите и да видите.

ПРЕДСЕДНИК: Да, исто смо размишљали о томе, да се у случају губитка, на пример, легитимације тај ЈМБГ се такође губи.

Што се мене тиче, може да се уреди на исти начин, да се замени ЈМБГ бројем личне карте.

Изволите, Срђане.

Затим се Небојша јавио за реч.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Ја се слажем. Ево, гледам посланичку легитимацију, нити има број личне карте... Ако је свима ово ок, нама не видим зашто не би... Можемо и једно и друго да избегнемо.

Ако неко инсистира, онда би пре број личне карте.

5/3 ГД

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Ја се слажем потпуно. Ниједна легитимација нема никакав други податак до имена, презимена и фотографије. Издавалац све то утврђује. То је доказ и гаранција да особа која има легитимацију јесте та за коју се издаје.

Што се мене тиче, ништа осим имена и презимена не би требало да буде. Наравно, функција свакако, али ни број личне карте, ни матични број.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Ок, идемо даље.

Став 7. подаци о легитимацији која је престала да важи њеном имаоцу бришу се из евиденције.

Закон препознаје могућност на сопствени захтев да се бришу ти подаци. Не знам како ће онда Комисија имати податке када се све то обрише, који када је био имаоц легитимације. Мислим да је то неки податак који треба да стоји, с тим што напомињем, ко хоће, може да тражи, када престане да буде члан Комисије, да се ти подаци бришу.

Нема потребе за овим. Доста је то онако...

ОГЊЕН РАШУО: Ако могу?

ПРЕДСЕДНИК: Изволите.

ОГЊЕН РАШУО: Дакле, да се брише читав став и то је то.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се неко јавља за реч? (Не.)

Дакле, један је предлог да се брише став о брисању из евиденције.

Други предлог је да се са друге унутрашње стране брише тачка 4, место означено за уписивање ЈМБГ имаоца легитимације.

Ако нема нико ништа против, можемо да бришемо то.

За реч се јавио Владимир Димитријевић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Само да се вратим на оно што сам рекао. Значи, у тачки 8. да прецизирамо: „Ималац легитимације коме престане мандат“ да бришемо речи: „или буде разрешен дужности члана или заменика члана“, јер престанак мандата обухвата и једну и другу опцију и само на крају да прецизирамо у ком року је дужан да врати од престанка мандата.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: У року од седам дана.

6/1 ВС 13.20 – 13.30

ПРЕДСЕДНИК: Овде је решење да је обавеза да легитимацију врати приликом пријема одлуке о престанку мандата.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Значи, обавезан је да легитимацију врати у року од 7 дана, од дана престанка мандата.

ПРЕДСЕДНИК: Дакле, предлог је да у члану 8. Буде разрешен члан или заменика, тако да гласи – ималац легитимације коме престане мандат члана комисије, обавезан је да легитимацију врати и да се дода у року од 7 дана, од , брише се приликом пријема одлуке и наставља се од престанка мандата и опет се брише разрешење дужности, претпостављам. Нема одлуке. Добро, од престанка мандата.

Дакле, овај 8.члан сада гласи - ималац легитимације коме престане мандат члана или заменика члана Комисије, обавезан је да легитимацију врати у року од 7 дана, од престанка мандата.

Да ли се сви слажу са овим предлогом?

Да ли има потребе да прођемо кроз цео документ да видимо које измене су направљене, ми ћемо ускладити све у овом обрасцу легитимације са одлукама, са члановима у самој одлуци.

И сам текст може да се промени, то ћемо накнадно да урадимо.

Владимире, да ли можемо да прођемо кроз чланове одлуке само да потврдимо шта је све мењано.

Дакле, легитимације се израђују у виду укоричене књижице у ставу 1. Тачке 2. И можемо даље.

У тачки 4. Се брише место означено за уписивање ЈМБГ, то ће такође бити избрисано из обрасца, у прилогу, текст је замењен у ставу 5. Тачке 2. Тако да гласи – ималац ове легитимације има овлашћење која му припадају по Закону о ЈБС и другим прописима, само један тренутак, овде нема Службеног гласника.

Сагласни сте да нема потребе да стоји број Службеног гласника.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Без намере да нешто усложим, обзиром да се нека претпоставка да се закон неће мењати сваки час, мислим да ако остане Службени гласника, може да се направи измена ове одлуке.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Легитимација служи да се представите неком лицу и да остварите могућност да он провери то што он говори и зато морате да имате, увек у легитимацијама стоје сл. Гласник , број тај и тај и мења се кад се донесе комплетно нови закон.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог је да остане назив – Службеног гласника, после Закона о ЈБС и у наставку да иде и другим прописима. Претпостављам да је смислено ово променити уколико се саме надлежности промене чланова Комисије у неким законима, да бисмо морали да се позовемо експлицитно на нову верзију закона.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Ако је остало да буде укоричено, онда под тачком 5. Није друга спољашња страна, него то би била трећа унутрашња.

ПРЕДСЕДНИК: Променићемо номенклатуру странице у складу са тим тако да постоје корице.

6/2 ВС

Избрисан је став о брисању, и измењен је члан 8. Тако да гласи – ималац легитимације коме престаје мандат, члана или заменика члана комисије, обавезан је да ти легитимацију врати у року од 7 дана, од дана престанка мандата.

Ово је предлог и ми ћемо после седнице извршити неопходне редакције и проверити да ли се све слаже са овим изменама и нарочито позивање на чланове, али мислим да је то све у реду. Ако се слажете са овом измењеном верзијом одлуке, ако нема додатних коментара, питања, ставио бих одлуку на гласање, па молим све који су за да подигну руку.

Десет чланова је гласало за, усвојили смо одлуку о легитимацији чланова, заменика чланова комисије.

Можемо да пређемо на 3. Тачку дневног реда – Доношење одлуке о утврђивању обрасца о поверљивости података. У мејлу јутрос који сам послао, напоменуо сам да сте пре неког времена у петак прошли сте добили предлог који је дошао из службе комисије и ја сам јутрос послао још један предлог који додатно разрађује и прави неке измене које су нам се чиниле да су важне и имајући у виду приступ активности саме комисије и онда смо те измене направили и обележили смо их жутом у документу који сада можете да видите на монитору и у документима које смо послали. У чему се састоје те измене које предлажемо у односу на први нацрт. Прва ствар је да ће чланови комисије и друге особе које учествују у раду комисије моћи да долазе до података о личности на различите начине, не само увидом у ЈБС, већ да ће постојати мало шири начин дијапазон, начина на који ће се долазити до података тако да смо већ у овој првој реченици ставили да се о подацима о личности којима приступам приликом извршавања задатака комисије за ревизију, верификацију у даљем тексту комисије, или о којима стекнем сазнања током присуства седницама комисије. Дакле, то нису подаци до којих долазе у контакт приликом вршења овлашћења, већ и на самим седницама комисије.

Интенција ових измена јесте да постоји универзална изјава о поверљивости података, које би обавезивала не само чланове и заменике, већ и представнике институција које учествују у раду посматраче, стручна лица. Дакле, идеја је не само чланови и заменици, већ уколико сви треба да потпишу изјаву, а постоји једна универзална изјава и онда би она требала на шири начин да обухвати заштиту података о личности.

У 2. ставу такође је додато, додат је наставак не само поверљивост података бирача о личности бирача који има приступ бирачком списку, већ и наставак који додајемо – података о личности грађана садржаним у другим евиденцијама од значаја за вођење бирачког списка, као и о подацима о личностима о којима стекнем сазнања приликом и током присуства седница комисије. Дакле, опет поред увида у бирачки списак, постоје друге евиденције којима се приступа и чије податке ћемо користити у поступку ревизије и трећа ставка јесте да ће се о тим подацима износити нека сазнања на седницама комисије и да је то трећи начин на који може да се дође до њих, и наша намера јесте била да се изјава односи на све ове ситуације.

6/3 ВС

На крају трећа измена коју предлажемо, јесте да се изјава сачињава у два примерка, односно у три. У оригиналном предлогу била су три примерка где би један ишао Министарству државне управе и локалне самоуправе, али имајући у виду ове измене које смо предложили да је опсег података са којима ћемо долазити приликом рада много шири од самог ЈБС, ми мислимо да не треба да се депонује на три места и МДУС, већ да се праве два примерка, сачињавају два примерка и један који задржава давалац изјаве, други се депонује у комисији, а да по потреби тај примерак који се депонује у комисији, може увек да се комуницира са осталим институцијама уколико је то потребно. Дакле, то су предлози које бисмо ми данас изнели за разматрање и наравно отворио бих предлоге за било које друге коментаре или предлоге које имате, наравно овде су нам мишљења представника повереника веома добродошла и отваравам дискусију о свим предлозима, оригиналном и о изменама.

Изволите.

7/1 ГД 13.30 – 13.40

ЈОВАН СТОЈИЋ: Ми смо доставили у петак на онај иницијални излед изјаве о повељивости података неке наше сугестије.

Кренуо бих од ове коју смо већ апсолвирали, а то је ЈМБГ, који је потпуно вишак овде у смислу који сам малопре изнео, да треба избегавати његово навођење кад год је то могуће.

И даље стојимо на томе да је довољан и регистарски број личне карте, односно ако се ви одлучите, као и за легитимацију, да не треба и једно и друго, у реду.

Још смо додали и ово да сви осви подаци се не могу користити у друге сврхе, осим прописане. Ово што сте ви написали представља практично само детаљно разређивање свега тога. Са тог становишта једна линија онога што смо ми сугерисали.

Толико.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Дакле, предлог је да се из изјаве о поверљивости података избрише поље за ЈМБГ и да остане само регистарски број личне карте.

Уколико будемо имали међународне посматраче можда на седницама Комисије, претпостављам да би изјаву требало и они да потписују и сада ми је пало на памет да би можда требало да имамо и то у виду, да то неће бити...

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Нема међународних, само домаћи посматрачи.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Апропо овог матичног броја, само да скренемо пажњу, ову изјаву потписујемо не само чланови и заменици чланова, него сва лица, укључујући и вас, тако да и због технике саме не би било лоше да тај ЈМБГ остане у обрасцу, јер би имали евиденцију и не би лица морала да сваки пут потписују. Значи, имали би евиденцију. Пријави се посматрач, не знам шта већ, достави своје податке, прође се кроз евиденцију, види се да је потписао једанпут и нема потребе за надаље.

Лична карта, нажалост, приликом замене се мења и број и опет долазимо у ситуацију да би онда лице морало да сваки пут када мења личну карту потписује и нову изјаву, што је мало бесмислено.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко јавља за реч?

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Само пар техничких коментара.

Значи, на почетку, прва реченица где кажемо да изјављујемо под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, па сад само бих да додамо „задатка“ у једнини, јер тако стоји и у закону. Дакле, да буде једнообразно са законом, да не буде у множини. То је прва сугестија.

Друга сугестија је више језичке природе, да у наредном ставу последњи део реченице, да не буде : „те да исте неће користити“, него да буде: „те да их нећу користити“. То је заиста техничка ствар.

Суштинска измена је наредна реченица. „Изјаву о поверљивости података дајем сагласно“, па сада да не буде позивање на 22ж, 24а закона, него да буде само закона. То је једна опција.

7/2 ГД

Друга опција је да додамо и 22п, јер то су стручна лица која ће давати изјаву, а она нису овим позивањем обухваћена или да се цео став брише. Једноставно, закон је утврдио ко потписује све изјаву.

Последња реченица: „Ова изјава сачињава се у два примерка, од којих један примерак задржава давалац изјаве“, а да би била лепша реченица – док други се депонује у Комисији. Само да се дода реч „док“.

ПРЕДСЕДНИК: Дакле, предлог је био да се брише цео став 3. да не бисмо оваквим ставом обухватили чланове и заменике, а не стручна лица, односно ово би требало да обухвати и посматраче.

Остало су све језичке исправке које можете да видите сада на монитору.

Можемо да се вратимо на питање ЈМБГ-а. Да ли има још неких ставова? Да ли треба да се задржава ЈМБГ или да се уклања из ове изјаве о поверљивости?

Изволите, Емилија.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Добар дан.

Уз пуно уважавање политике да се матични број не користи кад год је то могуће, ми смо на ставу да га треба задржати у овим околностима, што због промене личних карата... Просто, овај документ ће потписивати велики број лица, и посматрачи и сви, и чини ми се да је боље због доследности и сигурности наше да се задржи матични број у овом случају.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Ана.

АНА ГОЂЕВАЦ: По питању ЈМБГ-а, мени је у реду да остане у формулару, само за овај део „те да их нећу користити“ или „те да исте нећу користити“, ја мислим да је најјасније да буде „те да податке о личности бирача нећу користити“.

ПРЕДСЕДНИК: Имамо овде две ствари.

Дакле, у првом делу реченице ради се о подацима о личности бирача, којима приступамо у бирачком списку. У наставку се ради о личности грађана који могу бити садржани у другим евиденцијама који су од значаја за вођење бирачког списка који, на пример, не морају бити бирачи, тако да би се ова формулација: „те да их нећу користити“ односило и на једно и на друго, односно на све претходно наведено, док би формулација „податак о личности бирача“ била ужа и односила би се само на први део података којима се приступа у бирачком списку, тако да претпостављам да би било боље да остане шире, али ако можете да понудите неку формулацију да би то било свеобухватније, кажите како би могло да звучи.

НЕБОЛША СПАСОЈЕВИЋ: Може да се брише зарез и да се каже: „и да такве податке нећу користити у политичке сврхе“, јер јасно је онда да се ради о подацима и о обе врсте података.

ПРЕДСЕДНИК: Формулација је дакле?

НЕБОЛША СПАСОЈЕВИЋ: Иза Комисије брише се зарез, „и да такве податке нећу користити у политичке сврхе“ и онда остатак непромењен.

ПРЕДСЕДНИК: И да те податке нећу користити у политичке сврхе.

У сваком случају, поента је да стоји „податке“, чиме би се реферисало на све податке који су наведени у овом ставу.

Изволите, Јоване.

8/1 ВС 13.40 – 13.50

ЈОВАН СТОЈИЋ: Не улазећи какву ће одлуку да донесе комисија, мој посао је да само скренем пажњу да разлог због кога наводите ЈМБГ испуњава се са бројем личне карте исто. Ја сам исто рекао на почетку, када год не може да се не наведе, не треба га наводити, јер то су сва лица која ће неко да пријави служби и биће упознат секретар и знаће се њихов идентитет, довољно је са бројем личне карте, иако се он мења, постоји у систему, које је бројеве личних карата користио. Да сада не испадне да се нешто преганамо, ви одлучите како хоћете, само сам сматрао да се сврха испуњава и са бројем личне карте.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли имате нека друга мишљења, у вези ЈМБГ, имамо сада другу интервенцију. Да ли остајемо при ЈМБГ или бришемо?

АНА ГОЂЕВАЦ: Лично мислим да ће служба имати све податке јер морамо да знамо ко има приступ поверљивим подацима о личности, па у том смислу, у неку руку је свеједно, али ЈМБГ би морао да остане у служби да се идентификује тај који је имао приступ, у сваком случају.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Обично када истоветну изјаву потписују различити типови особа, мора да стоји својство у коме потписује и није исто када потписује у својству члана, или у својству сарадника, јер сарадник има ограничен обим тог приступа, а ово питање постје битно ако неко ода податке, па надлежни органи покрену поступак и зато размислити да буде у својству у коме то потписује и то ће да олакша идентификацију. Што се броја личне карте тиче, не додељује се исти број новом лицу.

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Од када су уведене нове биометријске личне карте, овај нови тип личне карте, регистарски број лични карте, као и матични број, јединствен је непоновљив, ви имате један једини, активна лична карта има тај регистарски број и ниједна лична карта убудуће неће имати.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Слажем се да тај ЈМБГ треба што више склањати и онда нам није довољан само регистарски број да бисмо решили дилему да ли то неки сада важећи или није важећи регистарски број, да додамо ту онда издата од ПУ и дан када је издата. И онда немамо ту дилему да ли је активан број личне карте или је већ искоришћен.

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: То је у евиденцији личних карата, не одређује то датум, значи види се само по регистарском броју личне карте, и увек може да се провери да ли је она и даље важећа или не.

ПРЕДСЕДНИК: Имамо сада два предлога, један је да се наведе код ових података о личности, име и презиме лична карта, да се наведе и својство у коме се потписује, да ли је у питању члан, заменик, посматрач, стручно лице и тако даље.

Друго је да се избрише ЈМБГ.

Трећи предлог би био да се поред регистарског броја личне карте наведе и подаци од стране кога је издата.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Невезано од тога у ком својству потпишемо изјаву, ми имамо исто праву и исту обавезу да чувамо тајност података, да ли га сазнали као чланови или заменици, посматрачи на седници и стручна помоћ, наша је обавеза да те податке чувамо, јединствена и истоветна на сваком. Не видим зашто би то уносили као податак без праве потребе. Немам ја ништа већа права у односу на госпођу Драгану или било кога другог, да чувам више или мање података, боље, јаче, не знам слабије или како год, значи обавеза је јединствена за свакога ко изјаву потпише.

ПРЕДСЕДНИК: Неки консензус је да уклањамо ЈМБГ, да остављамо регистарски број личне карте, да не додајемо нове податке и да не додајемо својства. Ако се слажемо око свега овога, можемо још само да погледамо нацрт одлуке, нацрт изјаве о поверљивости података са овим изменама које смо направили, суштинске измене су у ставу 2. и ставу 3. Да те податке нећу користити, брише се изјава о поверљивости и даје се сагласност са чланом закона, и брише се ЈМБГ, као податак који ће се сакупљати.

Ако нема других коментара, ја бих опет ову изјаву ставио на гласање и молим све који су за да подигну руку.

Десет чланова је гласало за, дакле треба да се направи одлука о утврђивању изјаве о поверљивости података. То ћемо направити после седнице, тако да ћу потписати ту одлуку, а изјава ће бити саставни део те одлуке

Мислим да имамо још једну тачку дневног реда коју бисмо могли релативно лако да прођемо, не потцењује, али мислим да ће бити мало дискусије, да пређемо и 4. Тачку, па да видимо да ли ћемо да настављамо седницу другом приликом или да проглашавамо паузу.

Закључујем 3. Тачку дневног реда и прешли бисмо на 4. Тачку дневног реда – Доношење одлуке о остваривању права на накнаду трошкова чланова и заменика чланова Комисије. Ту одлуку сте добили у прилогу, Владимир ће је ставити на монитор, а пошто је дошла од секретара Скупштине, замолио бих да образложи шта се тиме покрива. Изволите.

ДРАГАНА ОДОВИЋ: Пре свега, овом одлуком се покривају ваши трошкови доласка на седнице, пошто постоје одређени број чланова и заменика чланова, који долазе ван Београда, значи да би могли да остваре накнаду путних трошкова сопствених возила, морамо да донесемо ову одлуку.

Што се тиче паркирања, ви сте добили картице за паркирање у гаражама, али ми морамо да донесемо одлуку на основу чега имате то право, јер вама је у интересу што пре да усвојимо да би остварили накнаду трошкова.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се неко јавља за реч поводом одлуке о накнадама и другим трошковима, везано за рад и заменика чланова комисије, и чланова? То је стигло у петак када је послат сазив, онда је и ово.

Ако се нико не јавља за реч, ставио бих ову одлуку на гласање. Сви сте добили у петак, нису прављене никакве измене.

Молим све који су за, да подигну руку?

Десет чланова је гласало за.

Усвојили смо одлуку о накнади и другим трошковима, и тиме смо окончали тачку 4.

Ја бих за наставак рада предложио прекид ове седнице и предложио бих да тачке 5. и 6. Наставимо дискусију о њима, у току ове недеље, можда среда, четвртак. Можемо да се договоримо за четвртак, ако немате ништа против, јер смо најважније обрасце које смо имали да донесемо, смо донели. Хтео бих да питам и службу када ћемо моћи да имамо ове одлуке посебно обрасце и изјаве о поверљивости података спремне како би чланови и заменици могли да потпишу заправо да би могли да даље приступају овим подацима, јер мислим да је то била ургентност на неки начин сазивања, да бисмо могли да приступимо подацима у ЈБС, користећи моделе и двофакторску аутентикацију, тако да је предлог да се сада прогласи прекид да се састанемо у среду, четвртак.

9/1 ГД 13.50 – 14.00

МАРКО ДИМИЋ: На крају сад са госпођом из МУП-а сам причао у вези оних података за Књажевац и оне пријаве пребивалишта и то, па је остало да нам каже шта су резултати.

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Само да нађем.

Ми смо проверили, али то није... Када сам после седнице погледала у неким медијима су били, да ли се ради о личној карти или о пребивалишту, ми овде причамо о пребивалишту. Да ли је тако? Оно што сам покушала и прошли пут да кажем, разлог замене личне карте може бити разни разлози, не само адресни регистар, него истек рока, промена личног имена, промена пребивалишта и да не улазимо. Мислим да овде причамо о промени пребивалишта.

Рећи ћу за Књажевац, причаћу о пунолетним лицима, да не би оптерећивала сада, у ПС Књажевац у периоду од 15.02, како смо причали онда, до 25.02. извршена је пријава пребивалишта за 63 пунолетна лица, од тога је једна прва пријава у Републици Србији, да кажем да је том лицу прва пријава, а да је 56 промена пребивалишта у оквиру општине Књажевац. Значи, то су људи који су из једне улице у другу. Сада, да ли су они ... личне карте или не или имају чиповане, па су у оквиру чипа, то не знам. И шест је дошло са територије друге општине Србије, али они, како смо рекли прошли пут, не могу да гласају ту, немо морају шест месеци да имају пребивалиште у оквиру Књажевца.

МАРКО ДИМИЋ: Шта сте рекли оно прво?

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Шездесет и три је за пунолетна лица. Једна је прва пријава на територији Републике Србије.

То је као да сам ја из Београда пријавила, рецимо, са своје адресе на другу адресу. Шест је досељено из друге општине у Књажевац.

ПРЕДСЕДНИК: Ана, изволите.

АНА ГОЂЕВАЦ: Ово је и питање за Министарство за локалну самоуправу. Да ли је проверено шта је, да ли су они објавили на свом сајту да је дошло до 106 промена? Није исто зато што је ових 63 који су променили пребивалиште и то се сада десило. Овај један ће да буде уписан у бирачки списак јер је први пут било пребивалиште пошто то није решено. Ових 106 је шта?

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Сада само да се базирамо, да ли вас конкретно занимају промене које сте видели на сајту МДУЛС, јер то су промене које се тичу права гласа и која су успостављена раније? Значи, нека лица која живе дуже од шест месеци ту стекло је на тај дан... шест месеци је истекло па су стекли право, ако на то мислите.

Ако мислите на то шта је било прошле недеље, где је неко променио, то ми не видимо.

АНА ГОЂЕВАЦ: Не, ви видите евиденцију шта се дешава у бирачком списку и ви сте објавили да је било 106 промена на основу промене адресе пребивалишта. Шта је то?

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: То су све промене на основу којих су лица стекла право гласа у претходних шест месеци.

АНА ГОЂЕВАЦ: Значи, то је 106 људи које је дошло у Књажевац?

9/2 ГД

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Не, то су лица која су напунила 18 година, то су лица... има ту разних категорија. Кажем, морате ми прецизирати питање да бих ја вама прецизирао одговор.

АНА ГОЂЕВАЦ: Не, рекла сам, и прецизирала сам вам прошле недеље, да је дошло до 106 промена лица по основу адресе пребивалишта.

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Пазите, ја вама могу донети за следећу седницу, ако баш хоћете, тачно које су то промене, али то је више категорија која се уклапа. Мени је то најмањи проблем да вам донесем и да вам ишчитам.

АНА ГОЂЕВАЦ: Није више категорија зато што ви објављујете разне категорије на сајту министарства. Има ко је стекао пунолетство, има ко је... и 106 промена је по основу промене адресе пребивалишта.

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Пазите, ја ћу вама донети и ишчитати тачно шта је која промена. Има много више промена од онога што ми објављујемо. У том смислу одређене промене се спајају у категорију ради лакшег прегледа, али ви...

АНА ГОЂЕВАЦ: А што нисте донели? Ми смо то питали. Госпођа из МУП-а нам је дала...

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Ви сте питали, али нисте тражили да вам доставим конкретну ствар.

Тражите ми конкретну ствар и ја ћу вам доставити.

АНА ГОЂЕВАЦ: Ево сада вам поново тражимо конкретну ствар да нам доставите.

ЈОВАН КЕНЕЖЕВИЋ: Није поново. Ово је први пут, да се разумемо. Извињавам се.

АНА ГОЂЕВАЦ: Није први пут. На прошлој седници смо замолили и Марко је чак ишчитао за сваку од девет општина и један град колико је било промена по том основу и замолили смо да погледате шта је.

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Ја морам да прецизирам пошто сам записао себи, госпођи из МУП-а сте тражили конкретне податке и госпођа вам је донела. Сада сте тражили од мене и следећи пут ћете добити.

АНА ГОЂЕВАЦ: Не, поменули смо 106, госпођа из МУП-а не може за тих 106 да зна шта се десило. То ви можете да знате.

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Није спорно, али је спорна једна ствар – нисте ми тражили нешто. Бесмислено је да се расправљамо, али врло је јасно шта је речено. Ја немам никакав проблем и добићете одговор без писаног захтева Комисији.

АНА ГОЂЕВАЦ: Хвала вам.

Ајде онда у среду да имамо одговор.

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Никакав проблем.

ПРЕДСЕДНИК: За реч су се јавили Срђан и Владимир.

Изволите, Владимире.

10/1 ВС 14.00 – 14.10

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Дакле, специфично је питање било, везано за решења која су доносили референти у претходних седам дана на територији Књажевац, решења о промени података о пребивалишту, а то значи за грађане на територији општине Књажевац, било је 106 решења о промени пребивалишта. Комисију је занимало који су све основи тих промена, само то.

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Никакав проблем, добићеће у среду, није то проблем. Нисам разумео да је тражено, јер није наглашено да је тражено тачно.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Мени је драго, зато смо и журили да усвојимо план рада, што пре да усвојимо методологију, јер ово није пут и начин. Није пут и начин уз дужно поштовањеи представника МУП и МДУЛС, они одговарају на ова питања, а ми постављамо питања и то је оно што смо причали ускладу са Министарством, Министарство даје одговоре на оне или ове захтеве и моје тумачење тих 106 промена је промена адресе пребивалишта. То није промена пребивалишта, то није промена из једног ЈЛС у други ЈЛС, значи то је у оквиру истог ЈЛС, промена, неких 106 промена које су се десиле по разноразним основама, промена адресе, промена података, овога и онога. Да ми не би тумачили овако, пошто су се у року од сат времена појавиле на друштвеним мрежама, а ја сам изашао тог тренутка, нешто раније као и ви, ја вас молим онако како смо усвојили Пословник, обраћамо се са молбом доставом података, добићемо, не сумњам у то прецизне податке од институције, а ови људи су овде представници институција, али не могу да одговарају на овај начин, а ми ћемо од сваке, већ од следеће седнице треба да потпишемо, треба да имамо приступ овде свим тим подацима. Шта то значи? Да свако од нас ко се овде улогује има представника овде, шта је ово, шта је оно, без било какве провере података.

Мислим да је најбољи начин оно што смо договорили и написали у Пословнику, како ћемо вршити ту врсту промене, ништа више.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Имамо овде две ствари, имамо чињеницу да је 106 решења донето у одређеном периоду, а дрго питање које би разјаснило, из тих решења када су извршене промене пребивалишта у МУП, и шта то значи, да ли је онај референт био ажуран, па му је остало неких десетак, тај податак нам је битан, да не бисмо извлачили сада, а госпођа из МУП је лепо рекла, тражили сте период и добили сте период. Нас интересује од тих 106, тих 40, да ли су они или нису из неког претходног периода. Ми морамо методологију да прецизно дефинишемо све ове ствари да не бисмо долазили у непријатне ситуације да се не разумемо шта уствари тражимо. Према Министарству је података из ког периода су у решењима извршене промене на основу промене у МУП.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Ја имам предлог хајде да упутимо захтев сада, само да га прецизирамо, шта тражимо као информацију и од кога. И служба ће да преточи то као у ваше питање, да се упуту после ове седнице, ка Министарству, ка МУП, али само да га прецизирамо.

МАРКО ДИМИЋ: Негде мислим када добијемо приступ бирачком списку да ћемо моћи сами да видимо заправо ове ствари, очекујем и да видимо за сваког бирача основне промене итд.те податке.

10/2 ВС

Из овога што је госпођа из МУП рекла, јасно је да то није питање за МУП, јер ове промене 63 новопријављена, то је можда један интересантан податак, 63 у шест дана, пријава из друге локалне самоуправе. Зато сам и питао?

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Ја сам управо објаснила, од тих 63, је 56 у оквиру Књажевца.

МАРКО ДИМИЋ: Значи, 63 су укупне промене.

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Јесте, од тога у оквиру Књажевца је 56, а једна прва пријава на територији Србије. Овде треба да будемо прецизни.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Прошли пут смо имали ситуацију да се на неки од мрежа одмах нека врста података, да се појавила нека врста података, не улазећи у то да ли се слажемо или не, само да будемо прецизни.

МАРКО ДИМИЋ: Нико овде није злонамеран. Овде смо сви дошли да урадим ревизију бирачког списка и ја се надам да сви желимо да је урадимо а не да желимо да је не урадимо, значи желимо да видимо да ли постоје неке неправилности и које су.

То што се појавило и што смо ми видели да има 106 промена и ми смо то видели на сајту МДУЛС, нисмо ми овде нешто провалили у ове компјутере и нешто видели, извукли овај податак, и злоупотребили и питали смо госпођу из МУП, зато што је она желела да то питање прими и да нам одговор да. Дала нам је одговор који је потпуно неоперативан за нас, значи није одговор био за њу, него за господина из МДУЛС, а сад ћемо да видимо шта ће он да нам каже. Мислим да је било јасно шта је питање. О чему се ради, Ана је срочила то питање малопре, шта очекујемо од господина из МДУЛС. Чак и да то што ви кажете, да има 106, јасно је, промена адреса пребивалишта, то значи да је за 7 дана 106 особа узело своју личну карту, отишло у ПС Књажевац и рекло – ја сам променио адресу, промените ми адресу у личној карти, што може да се деси. Можемо да замислимо 106 Књажевчана који одлазе у седам дана и мењају адресу у личној карти.

Знам да постоји много људи и у Београду и другим локалним самоуправама, који годинама не промене своју адресу, након што се променило име улице и знамо да постоје проблеми са тиме који онда стварају проблеме са анализом бирачког списка итд.

Наше питање је логично, да ли 106 Књажевчана, отишло у 7 дана и променило податке у личној карти, чак и да јесте, може неко да каже све је океј и све је легитимно, али може неко да пита како је то могуће да се деси у Књажевцу, а да се у другим локалним самоуправама то не дешава, нарочито имајући у виду да су у Књажевцу сада локални избори. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Замолио бих вас да у будућој расправи да не узимате реч сами. Срђан је имао реч, прекинули сте га, имао је реч и прекинули сте га. Да ли хоћете Срђане да завршите, а онда се јавила госпођа из МУП за реч.

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Само хоћу да кажем да то не везујете за издате личне карте, и разлози издавања личних карата могу бити различити. То сам напоменула и прошли пут. Личну карту може имати и дете од 10 година издату, по закону.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Само бих предложио, ово је први случај, али за убудуће, да сва питања буду у писаној форми и да одговори буду у писаној форми и доступни свим члановима Комисије, како не бисмо дошли у ову ситуацију да лицитирамо са бројевима

10/3 ВС

да ли је то сада 63 или 54, или 6 и чисто да имамо податак да можемо да пратимо, какав смо одговор добили од надлежног органа. Изволите.

МАРКО ДИМИЋ: Желим да се извиним за ово, нисам хтео да узурпирам микрофон и било шта, нисам завршио, а госпођа из МУП је, имлаи смо разговор и онда се Срђан јавио, да не буде да сам правио хаос на седници.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Само сам хтео да кажем, ово је неки конкретан случај о којем смо причали, све ово смо радили до сада, да што пре кренемо конкретно да радимо, а мислим да није тако прописано Пословником, нити смо о томе причали, да сада нас десеторо овде седи и представницима који седе овде из МУП и МДУЛС, упућујемо конкретна питања, а они из прве руке да дају одговор. То сам само хтео да кажем, просто прописали смо Пословник, зна се, утврдићемо сутра, имаћемо и ове гране отворене и мислим само да ево ово треба да делегирамо као питање. Ви и ја се сигурно по много томе нећемо сложити, да ли је то промена адреса, у оквиру ЈБС, ви ћете рећи ово, итд. дефинишемо питање, пошаљемо га надлежном Министарству, добијемо одлуку, и можемо нешто на основу тога као комисија да разматрамо, и да донесемо овакав или онакав закључак и ја сам само хтео колегама да сугеришем у прилог томе, да када се обраћају, да пазе, јер да ли ми дали саопштење када изађемо одавде и то пренеле новине, увек треба са посебном пажњом да излазимо са информацијом, а ја не могу, ово што је колегиница рекла, то је можда њено мишљење или колега из МДУЛС и зато би требало да огласимо надлежним органима и институцијама, добићемо одговор, постоје рокови, кратки су, и у том смислу сам сугерисао, хајде одмах да то радимо, хајед да поставимо питање на шта се односи тих 106 промена, ето сугестија.

ПРЕДСЕДНИК: Исто бих волео да добијемо писане одговоре да можемо детаљно да их анализирамо, овако усмено и мени је тешко да испратим бројеве о којима се говори. Ако смо исцрпели ову тему, упутићемо писано питање, надлежним институцијама, предлажем да прекинемо Другу седницу. Предлажем такође да наставак Друге седнице буде у четвртак у 11 часова.

Молим вас да размислите о тачкама 5. и 6. И да пошаљете предлоге, материјале, уколико мислите да би могли да буду корисни, јер мислим да нам треба више времена да дискутујемо о томе, и онда ћемо у наставку седнице моћи да се вратимо на нека од ових питања која су отворена са неким конкретним одговорима и надам се да ћемо већ у четвртак моћи да имамо приступ бирачком списку са потписаним изјавама и да ћемо моћи на информисанији начин да разговарамо о овоме.

Хвала још једном. Доста је био интензиван дан и пуно тога смо урадили данас.

Настављамо у четвртак, у 11 часова.

(Седница је прекинута у 14 часова и 10 минута.)

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ
НАСТАВКА ДРУГЕ СЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈУ И
КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА,
ОДРЖАНОГ 5. МАРТА 2026. ГОДИНЕ

Седницом председава Вујо Илић, председник Комисије.

(Седница је почела у 11 часова и 05 минута.)

ПРЕДСЕДНИК: Добар дан, свима.

Можемо да почнемо.

Добро дошли на Први наставак Друге седнице на којој ћемо радити на петој и шестој тачки дневног реда.

Обавештен сам да имамо кворум, 10 чланова је присутно.

Имамо овде представнике Повереника, МДУЛС, а представница МУП се јавила да не може данас да присуствује због раније преузетих обавеза.

Јуче смо послали допис Канцеларији за ИТ, и одговорили су да ће представници из Канцеларије за ИТ управу бити Млађен Ђокић, Александар Братић и хвала вам што сте овде.

И, пре него што почнемо са радним делом, имамо само неколико инфомрација која се тичу начина рада, па бих хтео да их поделим са вама на почетку.

Послали смо, Ана Гођевац је имала питање за МДУЛС, па смо послали један допис у среду, одмах и милсим да нисмо добили још одговор. И што се тиче нашег рада у понедељак, мало је дуже трајала седница, имали смо крај прве и почетак друге и могуће да смо пропустили неколико ствари, и једна од тога је да смо добили допис од МУП, по ком ће Јелена Симић бити стална представница у комисији и сада не могу да јој пожелим добродошлицу јер није овде.

Још једна ствар, коју нисмо имали у виду и захваљујем се чланици Емилија Орестијевић, која ме подсетила на то, јесте да међу овим обрасцима је требало да се нађе за другу седницу и обрасци везани за посматраче у комисији, образац за пријаву, овлашћење и акредитацију. Свакако не мислим да је то велики пропуст због тога не бисмо усвојили изјаву о поверљивости, пре него што бисмо уредили начин рада, а то била би 7. Тачка, па предлажем да то буде тачка на првој следећој седници, када говоримо о следећим седницама, хтео бих да вас замолим да предложете шта би требало да буду тачке дневног реда за следећу седницу, и она би по редовном поступку могла да се сазове већ за среду следеће недеље и једна од тачака би требало да буду ови акти који се тичу посматрача по закону. Такође, требало би да почнемо да формирамо радне групе, и требало би са ангажовањем стручних лица, верујем да су то три тачке које би требало да се нађу на следећој седници и да наставимо дискусију о акту о поступку ревизије. То би била четири предлога, а уколико имате још предлога молим да их изнесете или напишете у складу са Пословником. Има још неколико ствари које бих хтео да предложим и чујем ваше мишљење, разговарао сам са Скупштинском службом и секретаром, комисије, једно је да предлог мој да сваки пут када имамо седнице предвидимо у следећем периоду размене информације о поступку ревизије, јер поред ових одлука о различитим актима које имамо, мислим да нам треба посебна тачка на којој бисмо могли да размењујемо актуелне информације о поступку ревизије, да то не буде тачка Разно па да под њу може свашта да се подведе, већ да имамо посебан период у коме бисмо могли да разменимо инфомрације без доношења одлука.

Ако имате неко супротно мишљење, молим вас да кажете, али ово би био предлог за следећу седницу. Још једно питање се поставило, форма записника, као што знате, записник са Прве седнице се израђује, стенографске белешке су интегрални део

тог записника, али питање које се поставило, да ли треба да се прави неки вид сажетка седнице, да ли стручна служба треба да прави сажетак, поред оних основних информација ко на њој учествује.

1/2 ВС

Мој став је да то није неопходно, да све информације су изложене у јавности на начин да поставио видео запис на веб страницу и да постоје стенографске белешке, а да би ово био додатни посао не само за скупштинску службу, већ и за нас, јер би требало да прочитамо те белешке и да се сагласимо са њима. Мислим да то није неопходно и да је довољно да у записнику буду основне информације о седници и стенографске белешке.

Ако имате супротно мишљење, молим вас да га изнесете и то би био мој предлог.

2/1 ГД 11.10 – 11.20

Треће питање које сам такође хтео да изнесем јесте на који начин би требало да третирамо сада различите комуникације између чланова Комисије и институција, имајући у виду, рецимо, опис који смо послали у име члана Комисије Ане Гођевац.

Претостављам да би скупштинска служба, односно секретар Комисије могао да упућује те дописе у форми питања, пре свега, надлежним институцијама, да је формулација тог питања на члановима Комисије, односно заменицима, а да би могли да се сагласимо са тим да је у надлежности секретара Скупштине да, наравно, у комуникацији са председником и са обавештавањем свих вас једноставно може да упућује те дописе. То би председнику Комисије садашњем, али и сваком будућем, олакшало посао, с обзиром на то да је скупштинска служба увек овде присутна, док председник не мора да буде и убрзало би, ја мислим, наш рад.

Ако немате ништа против, предлажем да тако наставимо даљи рад.

Ако имате, молим вас да кажете.

Још једна ствар коју сам хтео да поделим вама. У понедељак смо усвојили образац изјаве о поверљивости. Оне су спремне данас, тако да бих вас замолио да у паузи или након ове седнице, зависи како будемо радили данас, да их потпишете и онда бисмо, након потписивања, заправо могли да приступимо ЈБС кроз ове модуле које имамо на столу.

Питање за секретарку Комисије – да ли имамо још нека обавештења која су важна?

ДРАГАНА ОДОВИЋ: Нема за сада.

ПРЕДСЕДНИК: Добро.

Ако нема неких додатних питања или предлога, можемо да пређемо на 5. тачку дневног реда.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Извињавам се, да ли могу да добијем реч?

ПРЕДСЕДНИК: Изволите.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Чисто тема за размишљање везано за прву ствар коју сте рекли, а односи се за образац пријаве посматрача.

Ја сам читао како је прописано у Пословнику, па чисто да продискутујемо ако сматрате да је потребно.

Значи, члан 29. прописује обавезне елементе пријаве, али не прописује образац.

Републичка изборна комисија доноси образац пријаве, али другачија је и

тема и обавезни елементи.

Мислим да можда и нема потребе да прописујемо образац, да то сада превише формализујемо.

Ако сматрате да је потребно, у реду, али чисто, ево, читам члан 29. став 3. Пословника и нигде се не помиње образац, него само који су то обавезни елементи.

На свима нама је како ћемо одлучити.

ПРЕДСЕДНИК: Исто немам чврст став везан за то да ли је потребан образац или није, али претпостављам да би акредитација посматрача требало да се пропише у некој форми, да би то требало да буде један акт јер се помиње акредитација посматрача.

2/2

ГД

Претпостављам да овлашћење такође не би морало да се прописује, како би то овлашћење требало да изгледа, већ би Комисија могла да доноси то овлашћење на основу закона и Пословника.

Дакле, евентуално једина ствар о којој би требало да одлучујемо то би вероватно била акредитација посматрача.

Можемо у тој форми и да ставимо на дневни ред следеће седнице.

Хвала вам.

Што се тиче данашњег рада, радимо на две тачке које су повезане па ћу их само укратко изнети.

Дакле, 5. тачка – Доношење одлуке о утврђивање форме за подношење примедби грађана на веб-презентацији Комисије и након ње 6. тачка – Доношење одлуке о поступању са примедбама грађана.

Као што знате, по закону, Комисија разматра примедбе грађана у вези са питањима које су у надлежности Комисије и на веб-презентацији омогућава посебну форму.

Такође, Пословником смо се обавезали да је Комисија дужна да достави одогвр на примедбе грађана и у Плану раду поступање по пријавама грађана је сада континуиран процес у коме учествује Комисија.

Дакле, што се тиче 5. тачке дневног реда, Доношење одлуке о утврђивању форме, добили сте предлог формулара чланице Комисије Емилије Орестијевић.

Такође, путем мејла сте добили коментар заменика члана Дејана Стевановића и још један коментар члана Комисије Огњена Рашуа.

И у вези 6. тачке одмах ћу да споменем пошто је повезана тематика. Дobili сте Предлог одлуке члана Комисије Небојше Спасојевића и такође добили смо још раније од представника Повереника Јована Стојића принципе везано за безбедност података о личности.

Претпостављам да се ти принципи заправо односе и на једно и на друго.

Такође, биће нам од помоћи и чланови Канцеларије за ИТ, који нам помоћи одговорима на нека питања.

За почетак бих замолио чланицу Комисије Емилију Орестијевић да, уколико жели, да нам представи свој предлог коментара у оном обиму у којем мисли да је то потребно, па онда можемо да пређемо на остале коментаре.

Такође, заменик члана Владимир Ерцег је такође припремио додатне коментаре, па можемо да их проследимо, али након вашег представљања и коментара.

Изволите.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Хвала најлепше.

Добар дан свима.

Дакле, ја не бих ишла кроз сам упитник и читала питање по питање. Верујем да су сви погледали и да будемо, што се тиче времена, врло ефикасна.

Наша логика када смо правили овај упитник јесте да га направимо да буде што једноставнији, а да обухвати све оно што заправо могу да буду проблеми са бирачким списком и са евиденцијама и заправо смо се највише мучили око овог питања на шта од наведених ствари се може односити неправилности, како то да сврстамо у довољно

2/3

ГД

широке, а опет у довољно специфичне категорије, да се грађани не збуњују. Дакле, ми имамо огромно искуство са прикупљањем података са терена о томе шта грађани виде као неправилност, а шта не виде и ми просто као Комисија морамо поступати ефикасно и у старту радити неку приоритизацију самих пријава које стигну. Због тога смо покушали да као највеће проблеме на које грађани треба, да кажем, аутоматски да кликну – пријава преминулог лица које је и даље уписан у бирачки списак, пријава особе која се одјавила са адресе, али се и даље у бирачком списку води на овом бирачком месту. Знамо да тога има јако пуно. То може да буде и одговорност грађана и саме администрације и, просто, верујем да ће тога бити много.

Покушали смо да направимо две одвојене категорије:

- достављање позива за гласање за особу у мом домаћинству која ту не живи. То су оне ситуације када грађани затекну позив за гласање баш у њиховом сандучету на њихов стан и

- одвојену категорију, оно што се дешавало да грађани затичу велики број позива, рецимо, на сандучићима својим итд. То није нешто што би се могло сврстати на сопствено домаћинство, већ на адресу објекта.

У том смислу смо покушали у упитнику да разврставамо објекат од личне адресе и то нам је негде био циљ.

Свесно смо ставили ову категорију – нетачни подаци о личности у бирачком списку зато што је у суштини и одговорност самих грађана да исправе те проблеме у бирачком списку и то је нешто што би нама помогло да као Комисија направимо да радимо ефикасније.

Ја сам и у мејлу написала да је наша идеја била да ово буде само нека почетна тачка за размишљање, јер ми не знамо како ће технички изгледати ово решење и шта ће све ту моћи да се аплодује, шта ће моћи да се кликне, како ће изгледати итд. и стога смо ставили те неке опционе ствари у смислу недовољно одређене, дугме на које ће моћи да се кликне да се додају докази итд.

Апсолутно уважавам коментар који смо добили од колега да треба јасно да се дефинише шта су докази и ту верујем да би било потребно детаљно разрадити и колико фајлова и величина итд.

Била нам је идеја да, поред тога што бисмо пратили како да одговарамо на ова пријаве, имамо и евиденцију тога коме су се грађани обраћали и када. У том смислу апсолутно сматрам да је користан овај коментар који су колеге дале, да негде можемо да водимо евиденцију када су се обраћали и коме по броју предмета јер просто то нам говори о реакцији институција и помоћи ће нам да лакше комуницирамо са грађанима и са институцијама да им се, када тражимо додатне информације, обраћамо по конкретним бројевима предмета, тако да не бих у више детаља улазила јер, као што рекох, ово је само неки груби драфт онога о чему треба даље разматрати.

Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала пуно, Емилија.

Дао бих реч Дејану Стевановићу и Огњену Рашуо пошто су послали писани коментаре уколико желе усмено да их образложе додатно.

ДЕЈАН СТЕВАНОВИЋ: Ја се нећу бавити овим што је Емилија већ поменула. Рећи ћу само овде две ствари које она није поменула.

Једна се тиче праћења онога што ће грађани евентуално остављати, јер имамо праксу да када пошаљемо пошту некоме, ми имамо информацију где је та пошта и у ком стању је сада, тако да бисмо могли да пратимо статус пријаве грађане и то би било добро. Имали би сталну комуникацију са њима и обавештавали их. Знали би да се нешто дешава.

У последњем коментару који сам дао ставио сам да би у овом појашњењу или некаквом упозорењу би требало да кажемо да ово није заправо захтев за брисање из бирачког списка, него да, једноставно, је ово само обраћање Комисији, да постоје кораци који треба накнадно да се изврше.

3/1

ВС

11.20 – 11.30

Када сам ово писао, имао сам дилему да ли то да упишем овде или не, и мишљења само да бисмо могли сада вероватно у комуникацији са РИК, претпостављам да она утврђује како изгледају позиви за гласање и да на сваком позиву за гласање кјур код, који би грађанима дао лаку могућност за скенирање кјур кода, па сада заједно са свим подацима, и само адресу овог формулара да би молги једноставно и лако да приступе и на тај начин да пријаве то што имају. Они би сада скенирали, отишли на адресу, могли одмах да фотографису то и да постоји оно што би био доказ, за оно што они тврде.

ОГЊЕН РАШУО: Моја примедба се више односила на 6. Тачку дневног реда, на питање у поступку, пошто ће доћи до фактичке ситуације где ћемо имати јако много пријава у неком кратком времену, највероватније пред изборе, а ограничени смо са капацитетима јер ту ће бити један референт, који ће примати те пријаве и један извештач о пријавама и да се омогући да уколико имамо више пријава које се односе на исту адресу, неки други повезни елемент да се о њима формира један предмет и да се доноси једно решење, како год.

ПРЕДСЕДНИК: То је питање више везано за ову 6. Тачку али морамо да разговарамо о томе везано и за 5. Тачку. Хвала вам.

Дајем реч колеги Ерцегу, поделили смо вам овај материјал где смо пробали да интегришемо коментаре у самом документу који је Емилија послала, коментаре Небојше и Дејана и неколико наших коментара, где смо мислили на који начин можемо још додатно да додамо неке елементе па смо мислили можда да је најлакши начин да прођемо кроз још неколико предлога и дилема које имамо везано за могућност анонимне пријаве и то је нешто што бисмо желели да поразговарамо.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Извињавам се на погрешно одштампаним папирима. Главна тема ће бити за дискусију на то да ли омогућавамо анонимну пријаву или не. Анонимна пријава носи своје добре и лоше стране, и о томе то би посебно номиновао као тему за дискусију, али ово су наши предлози како бисмо реструктурирали и допунили овај одличан предлог ЦЕСИД. Прво бисмо одмах на почетку самог упитника ставили да наметнемо ту категоризацију, и та категоризација је јако важна због те тријаже, с тим што смо хтели мало језички да растеретимо ту категоризацију јер не можемо да очекујемо од грађана, да на неки начин улазе у неку врсту правне квалификације, онога шта пријављују, па смо на неки неформалнији начин објединили и дефинисали и објединили одређене ствари као што су позив за гласање, који стижу бирачима који живе на адреси, затим преминула лица и даље уписана у бирачки списак, додали смо опцију дупло уписан бирач на бирачком списак, водили смо се пријавама

које је ЦРТА добијала везано за ове, нисмо измишљали, већ смо из праксе убацивали А категорије, нетачни подаци о бирачком списку, личности, затим адреса бирача не постоји и то је такође нешто што смо виђали, затим доста је било пријава на нелегитимне на појединачне, масовне пријаве пребивалишта бирача, на територијама неких општина и несавестан рад службеника на ажурирању бирачког списка. И наравно, нешто друго навести о чему се ради, морамо да оставимо тај простор, али овај списак би требало да помогне у класификацији.

3/2

ВС

Затим, питање 3. Опис самог проблема, јер верујемо да је то срце што грађани желе да пријаве и навели смо, изменили смо формулацију тако да каже, што ћете навести све релевантне податке који би нам омогућили да проучимо вашу пријаву, проширили смо мало број примера. Затим ова три питања остављамо за дискусију, јер сматрамо да су она или сувишна, или бисмо их ставили као опциона питања, да ли се пријава односи на објекат у коме имате пребивалиште, то прејудира тип пријаве се односи на адресу, што не мора да буде у доста других случајева. Слично је и у наредна два питања, па о томе можемо продискутовати.

Ставили смо и опцију да можда грађанин не жели да буде контактиран, и то би могла да буде добра алтернатива уместо анонимности, али наравно уколико немамо анонимне пријаве, грађанин, свакако се може лоцирати његова одговорност за лажно пријављивање или пријављивање било каквих злонамерних информација.

Што се тиче питања броја 7, ту смо само преформулисали доказе у материјале који поткрепљују пријаву и прецизирали, ако постоје техничке могућности да се у виду дигиталног неког фајла, ЈПГ, ПНГ, ТФ,ВОРД формату до 30 мегабајта, аплоудују кроз пријаву. Иначе, додали смо, уколико сте већ пријављивали овај случај другим органима, наведите више информација о тој пријави, датум када сте поднели пријаву, број предмета и ту смо у складу са коментарима и у складу са препорукама других колега, формулацију везано за правно дејство пријаве и упозорење о злоупотреби и давању лажних података. То би био неки наш предлог.

ПРЕДСЕДНИК: Мој предлог је сада, пошто је овај формулар који је послао ЦЕСИД, где су већ унете ове допуне, да је врло близу некој форми на којој може да се ради и хвала на слању овог предлога. Замолио бих вас да прођемо кроз ове тачке редом, и да кажете да ли сте сагласни са њима, да ли имате друге предлоге и да ли треба нешто да се избаци и то је предлог за рад, и овде имамо документ који већ јасно даје обресе формулара. Можда је питање и за представнике Канцеларије за ИТ у вези додељивања јединственог кода пријаве, и видео сам да је то форма која се налази на доста веб страница надлежних органа, да сваки пут када се направи пријава може да се генерише јединствени код и да грађанин може да приступи информацијама користећи тај јединствени код.

Мислим да можемо да очекујемо да је ово технички изводљиво, па је онда прва тема о којој би требало да расправљамо, јесте анонимне пријаве. Хтео бих да чујем за почетак.

МЛАЂЕН ЂОКИЋ: Што се тиче кју ар кодовања документат, ми то радимо када издајемо електронске изводе и уверења, тај кју ар код обезбеђује ту проверљивост да тај документ који смо издали у ел. Форми стварно постоји и тај сервис који обезбеђује да се кју ар код додели на неки документ, је већ у експлоатацији у канцеларији.

ПРЕДСЕДНИК: А алфа нумерички неки јединствени код који би се генерисао, код пријаве.

МЛАЂЕН ЂОКИЋ: Чим се региструје, тај део се додаје који је јединствен и

онда се у том кју ар коду налази та путања, где треба да оде када се проверава, то иде редом.

3/3

ВС

ПРЕДСЕДНИК: Следећа тема је анонимност пријава, па молим вас да кажете шта мислите о тој теми.

АНА ГОЂЕВАЦ: Ми смо имали доста сличне коментаре као ове што смо добили, што се тиче анонимности, мислимо да је то у реду, јер постоји заиста велики број грађана који не жели да остави своје податке и у том случају ми имамо само пријаву и касније на основу тога да припремимо извештај и да то остане у овом последњем извештају ревизије, јер нећемо моћи да јавимо грађанину али можемо да обавестимо јавности о томе шта смо урадили по тој пријави, анонимност је у реду и са тим повезано не желим да ме контактирате и то је логична претпоставка да то остане.

4/1

ГД

11.30 – 11.40

ПРЕДСЕДНИК: Имам једно питање одмах. Уколико би постојала анонимна пријава, да ли би онда могло да се одговара на анонимну пријаву? То је једно питање које вероватно треба размотримо и на који начин.

Ја претпостављам да би одговор на анонимну пријаву био мало тежи због тога што би у одговору на анонимну пријаву, уколико је дошло до неке злоупотребе података, могло да се дође до одавања неких информација, што не мислим да је добро, а онда би заправо наша дужност да одговарамо на пријаве грађана била дерогирана тиме што је анонимна пријава и што се на њу не одговара.

То је нека дилема коју смо ми имали, па ево чисто ако хоћете и ви да дате ваш коментар.

Изволите, Ана.

Огњен се јавио следећи.

АНА ГОЂЕВАЦ: Слажем се. На анонимне пријаве мислим да не би требали да достављамо одговор. Можемо да утврдимо нешто у бирачком списку, можемо на основу тога да видимо да је потребна нека препорука, али мислим да треба буде јасно свима да, када је анонимна пријава, ми одговор не можемо да дамо. Управо то може да се деси, да дајемо поверљиве податке неком лицу, а не знамо ни коме, ни на који начин, тако да ако оставимо анонимност, мислим да не треба да доставимо одговор на примедбу, него можемо да поступимо, проверимо и да имамо у извештају информацију о томе.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Огњене се јавио.

Изволите.

ОГЊЕН РАШУО: То је опет питање за 6. тачку дневног реда. Мислим да би требало да усвојимо праксу коју имају већ неки судови - када објављују пресуде наводе у њој само иницијале лица на које се односе те пријаве и да тако комуницирамо. Да имамо једно решење за нас, а да решење за лице које је предало пријаву буде лице само са иницијалима.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли је то предлог за униформну праксу, сваки пут када се одговара...

ОГЊЕН РАШУО: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК: Значи, анонимизација података која би се вршила у одговорима. Изволите, Емилија.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Ја бих само негде на овом трагу што је рекао, ми имамо у Пословнику јасно прописано да смо дужни да доставимо одговор на примедбу грађана. Анонимност пријаве нам то онемогућава. То значи да бисмо ми себи ускратили, смањили неку нашу одговорност коју имамо према тим грађанима и нисам сигурна да је то онда исправан пут.

Просто, разумем логику за анонимним пријавама, разумем и за овом опционом – не желим да ме контактирате, али то онда није у сагласности са нашим Пословником.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Изволите, Срђане.

4/2

ГД

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Ако посматрамо ово као пријаву неког грађанина, грађанин би требало да буде упознат са овим подацима са којима... и у том смислу се надовезујем на ово ваше да ми није логично да буде у том смислу анонимно. Значи, тај грађанин би требао да буде упознат са овим подацима који су овде наведени.

У реду, позиви за гласање стижу бирачима који не живе на адреси, дешавало се.

Преминуло лице и даље је уписано у бирачки списак. Како то грађанин може да зна? Како може да зна да ли је преминуло лице...

Само на основу позива... али да ли је преминуло или није, он мора да има евиденцију.

Дупло уписано у бирачки списак. Како то може да зна? Ево, чак и нека уђе на онај сајт, теоретски може да се деси, да имамо име, презиме, чак и име оца...

Нетачни подаци о личности – у реду.

Адреса бирача не постоји. Ово би можда било питање за колеге из МДУЛС-а.

Само причам на основу оних јавних података које неки грађанин може да има. У том смислу сам можда мислио да обратимо мало пажњу на то – пријава грађанина и ту онда имамо код те пријаве можда да се размисли да ли је само име и презиме као такво довољно. Може неко да измисли неко име и презиме.

Можемо да се суочимо са једном ситуацијом која је нама била у РИК-у пре пар изборних циклуса, где сте имали ове упита преко мејла. Хиљаде и хиљаде. Генеришу се на неки формулар на интернету, на „Фејсбуку“, шта знам, и онда дају имејл адресу и онда крене и онда ћемо доћи у ситуацију... шта ћемо да радимо?

Дакле, нећемо бити ефикасни у том смислу. Немам ништа против, али само треба видети шта одређени грађанин са одређеним подацима може да зна и онда да би били ефикаснији касније у неком поступању, испитивању итд.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Небојша се јавио за реч.

Изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Пре свега да се држимо неких и законских термина.

Ово би био формулар за примедбе, а не за пријаву, јер закон познаје само разматрање примедби, а не пријава. Чисто да тај технички део се мало уреди.

Што се анонимности тиче, мислим да ту имамо сукоб између политичког и правног аспекта. Политички – вероватно постоји већа потреба да се тако нешто дозволи. Правно је то, по мом мишљењу, потпуно неприхватљиво јер цео поступак губи смисао.

Резултат разматрања примедбе би требало да буде налаз Комисије који ће да се досатви подносиоцу и евентуално неком другом органу на кога се та примедба односи. Ако тог лица немамо, онда цео поступак губи свој смисао.

Као неко ко је радио дуже време у државним органима и поступао по притужбама, примедбама, како год, увек сам био присталица тога да се поступа само по оним које су потпуна, тачна и која садрже све податке.

По мом личном мишљењу би требало да садржи ЈМБГ, јер то је нешто што ствара обавезност и спречава било какву злоупотребу са измишљањем имена, презимена, адреса и било каквих других повезивања.

4/3

ГД

За почетак је то тако нешто. Сада, шта ће да нас води, да ли политичка потреба или правна техника, то је на Комисији да коначно одлучи.

ПРЕДСЕНДИК: Хвала.

Владимире, изволите.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: На трагу овога што сте рекли ви, Небојша, и што је рекла колегиница Емилија, ја сам лично мишљења да не треба да буду пријаве анонимне. Прво, мислим да треба да уозбиљимо целу ову форму и бојим се да ћемо се суочити са могућношћу опструкције рада, ово што је рекао и Срђан, подношења тзв. „Фејсбук“ приговора, примедби. Мислим да ово је озбиљна ствар и мора да буде лично, да мора да постоји доказ да то лице постоји. Ја бих чак ишао и даље.

Оно што РИК има као добру праксу, сада не знам шта ће рећи Повереник и да ли ће се он сагласити, али негде пракса је... ви знате да бирачи могу различите упите да шаљу РИК-у, од тога да ли сам подржао неку изборну листу, да ли сам евидентиран у изводу да сам гласао и за све те упите РИК, у складу са својим интерним актима, не само да тражи име и презиме, односно ЈМБГ него тражи да се достави прочитана лична карта. Ако лична карта нема чип, онда да се фотокопија личне карте достави. Мислим да је то нека пракса која ће целу ову форму уозбиљити.

Знате, ако буде анонимно, можемо се суочити и са опструкцијама. Поставља се питање како ћемо ми поступати, како ћемо обавештавати грађане о њиховим примедбама. То негде обесмишљава цео рад по овој форми, тако да мислим да на трагу свега би морало да постоје подаци.

У реду је да буде име и презиме бирача, да би се формирао предмет, али мислим да поред тога би морало да постоји опција која би била обавезна, где би се достављао прочитани лични документ да не бисмо од овога направили ситуацију да се подносе стотине и стотине примедби, да неко злонамерно опструише рад.

Како да вам кажем, цео поступак ће се уозбиљити. Цела ова обавеза је из закона. Због свега тога мислим да мора да постоје ти обавезни подаци.

5/1

ВС

11.40 – 11.50

ПРЕДСЕДНИК: Јавио се Зоран, па онда Владимир.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Прво, треба образац, није ништа спорно, али сваки образац он ограничава и усмерава. Е сада ми имамо специфичну ситуацију, јер имамо велику разлику између онога шта су очекивања грађана, шта је нама неко написао у закону и сада и видимо и сами да је много ствари требало бити уређено прецизније, и од онога шта је наша мисија да направимо биррачки списак који је добар. Ту морамо да нађемо средину.

Ја ћу у једној области којој сам се ја бавио и онда сам проучавао међународну праксу, везано за обраћање грађанима државним органима, у тим неким ситуацијама, и они су закључили да у принципу грађанин када присутпа било каквој форми, он има одређену дилему. Ово сада што ја причам, није везано за сам образац, он може да се свака од ових области може да се допуњава, он је пре свега везан за окружење у којем ће тај образац бити. Дакле, ако ви кажете сада дупло уписани, ви сада морате да имате на тој страници и нова решења, па кажете да грађанин може двоструком ауторизацијом

изаћи па погледати да ли је уписан он или његов комшија, на бирачком месту итд.

Даље, морамо да разликујемо две ствари које су нама битне као комисији, једне су примедбе које су дефинисане са стране закона, и примедба подразумева по правној ствари нешто што треба да се разјасни и да се дају додатне информације. Она не подразумева никакву одлуку, примедба, не. Да ли ћемо ми на основу те иницијативе, фактички које је грађанин кроз своје примедбе дао, предузети одређене мере, то је на одлуци комисије. Потпуно је логично да ми њега морамо да обавестимо. Треба размишљати о нечему што није прецизно правно дефинисано, а то су могућности да се грађани изјасне о одређеним темама које се тичу бирачког списка указујући на неке ствари за које они усвојој средини, можда и глобално виде као проблем и онда то није примедба. То је онда другачији облик комуникације са комисијом.

Ако доносимо правилник везан за примедбу, онда се држимо и то нам је обавеза. Нема никаквог простора за анонимну примедбу, због тога, без да одговорите, даље, мора да постоји и процедура и везано је Правилником, односно одлуком о којој причамо, али хајде ако сам узео реч да не причам поново. Ви ћете се сусретати са гомилом представки где ће вам главни проблем бити одвојити оне које су искрено написане, од оних које су написане реда ради, а да не кажем које су написане по српски и због чега.

И код саме процедуре ту треба дефинисати, шта је моја, хајде да сузим причу, да овакав формулар и у реду су области по мени, могу да се допунују и да траже образложење јер кључне су ове ствари на крају, ако ви направите образац овакав, и сви читају првих десет редова, а остало не чита крај и зато кажем да мора да буде једна визуелан форма и да из ње иду, и нама је врло корисна због праћења, дешавања везано за бирачки списак.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Ми морамо да се присетимо шта је била суштина уопште могућности да грађани подносе своје информације до којих они дођу или сумње, како год они то дефинисали. Двојака је улога била. Једна је да нас они тим својим пријавама усмере ка аproblemима у бирачком списку и да ми можда можемо нешто да видимо што смо превидели у својој анализи а са друге стране да кроз те примедбе и кроз ту

5/2 ВС

комуникацију отворену радимо на изградњи поверења према бирачком списку и према институцији. У питању је чињеница да преко 60 посто грађана нема поверења у бирачки списак.

Људи зато вероватно зато имају одређене проблеме, ако треба да их пријаве државним органима за које сматрају да су лоши актери и злонамерни актери у целој тој причи и ако онемогућимо анонимне пријаве, ми ћемо онда са једне стране затворити могућност злоупотребе, али са друге стране ћемо затворити и прилику да један број људи који би можда имао нешто да пријави, послао.

Немам неке преференце што се тиче саме комисије, ја бих волео да се људи осећају слободно да се пријављују са пуним именом и презименом, али то није тако. То је пракса и она тако говори. У том смислу у озбиљавање форме, заправо што ми више учинимо форму правно усклађену са нормама, то ће ефикасност тих пријава бити мања. Ако омогућимо људима да пријављују из својих сумњи из свог ограниченог знања о овој тематици, ми ћемо ту свакако имати разноразних пријава које немају везе саисутацијом али са друге стране можда ћемо на тај начин можда моћи да дођемо до неких вредних информација.

Што се тиче класификације, све класификације су написане на основу онога што смо ми могли да видимо у пракси, па имамо пријава, ми као ЦРТА, људи се јављају који каже – ево извод из матичне књиге умрлих, моје мајке, али мени и даље стижу позиви на моју адресу. Затим адреса бирача не постоји и имали смо пуно таквих пријава, где људи нађу у својој згради на пример, нека улица број 10 и они кажу, ево пронашли смо

гомилу листића, који су за грађане, та и та улица број 10а, а као број 10а не постоји.

То су били случајеви због којих смо предложили овакву врсту класификација. Мислим да можемо да одлучимо да ли ћемо имати могућност да некако формализујемо то да људи то пријављују и нећемо имати не знам ни ја колико пријава и то неће бити велики фокус и можемо да се отворимо за анонимне пријаве и верујем да ћемо имати пуно пријава и имамо тај ризик да морамо да тријажиремо пуно некаквих бесмислених пријава.

ПРЕДСЕДНИК: Небојша се јавио за реч, ако само могу да сумирам ова три предлога.

Један предлог је да стоји име и презиме, други предлог је да се траже додатни подаци од личности, да ли ће бити лична карта, јмбг, свакако да се иде у правцу додатних података личности. Трећи предлог је да постоји могућност да нема никаквих података личности у самој пријави, тако да можемо да се изјашњавамо о та три предлога заправо. Постоји стрепња да би могли да доведу до масовних пријава које би биле идентичне и то би могло да се реши како би се све те пријаве једноставно обједињавале у један предмет, да се не узима у обзир 2000 пријава већ да се прави један предмет и то би био посао радне групе која би вршила ту основну тријажу.

Одговор је једна ствар, поступање по том одговору је друга ствар. Ми имамо обавезу по Пословнику да поступамо, али немамо обавезу да одговоримо и то би била ствар за радну групу која би процењивала пријаву једну за другом, без обзира на то ко је поднео и имајући у виду шта је садржина а по питању одговора, опет на анонимну пријаву, мислим да би могао овим решењем на сајту комисије са додељивањем кода да се приступи одговору на истом том сајту комисије са истим кодом, који би био, као што смо рекли анонимизиран, не би садржао никакве податке о личности, већ би садржао иницијале или никакве податке о личности, већ само да се напише одговор шта је био исход те пријаве и ово су само неки могући одговори како би могло да се поступа у случајевима без личних података, али остављам могућност да имамо и друга виђења.

ПРЕДСЕДНИК: Изволи, Небојша.

6/1 ГД 11.50 – 12.00

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Ја се слажем са Владом у погледу тога да би се инсистирањем на достављањем података можда смањио број лица која би подносила ове примедбе Комисији, али будите сигурни да неће бити много тих лица, чак и оних који би се анонимно појављивали. Верујем да би се пре обратили директно вама, ЦЕСИД-у, политичким странкама у које имају поверења, него што би то ишли и логовали се и достављали Комисији у анонимном облику.

С друге стране, то свима нама даје могућност да све те примедбе које смо прикупили на тај начин, што преко својих странака, посланика, чланова РИК-а или било кога ко такође има право да ставља примедбе о којима смо дужни да се изјаснимо, не ускраћује могућност да поступимо по службеној дужности, директно проверавајући та сазнања. Не би много ускратили могућност и овлашћења Комисији у том смислу. И сами знате и рекли сте да добијате велики број притужби. Значи, та лица ће сигурно наставити да се обраћају вама пре него што ће попуњавати ову форму на сајту, јер онај ко не жели да остави податак, односно име и презиме, сумњам да ће хтети да се логује јер вероватно сматра да ће бити без проблема лоциран или шта већ. Нисам сигуран, има свега.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала, Небојша.

Слажем се у потпуности. Због тога је и наш став да немамо неки чврст став поводом тога.

Свакако имамо наш механизам за прикупљање пријава. Ово је питање заправо за

Комисију – шта Комисија жели да буде према грађанима?

ПРЕДСЕДНИК: За реч су се јавили Владимир и Горан.

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хвала вам.

Да се надовежем на Владимира, ово што је причао везано за анонимност пријава. Можда да пробамо да нађемо неко компромисно решење.

Ви сви знате да ћемо данас потписати изјаве о поверљивости. У том смислу разумем да неки грађани се могу обесхрабрити ако је пријава лична и ако захтева неке обавезне податке. Евентуално да додамо да се ови подаци неће... Неки као, назовимо га, дисклејмер, да се лични подаци неће користити у друге сврхе осим обраде примедбе грађана.

Затим оно што сте ви рекли, да можда ће поједини грађани бити обесхрабрани ако знају да ће ти подаци бити подељени другим органима, да онда уведемо опцију – не желим да се моји подаци доставе другим државним органима који поступају, па да ми неки начин псеудонимизујемо ту пријаву, али, опет кажем, инсистирам на томе да треба да буде макар за нас пријава са личним подацима баш због озбиљности, а да на неки начин дамо поверење грађанима да нећемо злоупотребљавати податке, онако како и закон каже, и да дамо ту опцију да се ти подаци не деле.

Ви знате да ми и кроз извештај не дајемо податке о бирачима лично, него ћемо групно дати - толико и толико примедба је било, то је био предмет, тако да не видим ту могућност злоупотребе. То је везано за прву ствар.

Везано за другу тачку, везано за класификације, ја сам ту мало конзервативан. Ја негде мислим да не треба овако широко бити постављене све могућности класификације, него да се могу подносити примедбе за оно што се лично односи на мене и на оно што ја имам назови неки правни интерес. Примера ради, ви сте рекли – моја мајка је преминула, добијам позив, ту негде ја видим свој лични интерес, али ако постоје овакве све могућности, десило се да ће неко да иде и да каже – сумњам да, на пример, [REDACTED] постоји 600 бирача уписано и да онда идемо опет у неку опструкцију.

Значи, оно што ја имам лични интерес, правни интерес, што се односи на лично мене... наравно, то је све за дискусију и због свега тога мислим да ми данас не можемо да усвојимо форму, ни одлуку. Те две ствари су директно повезане.

Ми данас треба да продискутујемо, да видимо како сви размишљамо и драго ми је да размишљамо не позиција/опозиција, него негде имамо усаглашене ставове, па да онда пробамо да направимо за наредну недељу неки колико-толико усаглашен предлог и то би био негде мој предлог везано и за 5. и за 6. тачку.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Јавио се прво Горан.

Затим ће добити реч Небојша.

Изволите.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ: Захваљујем, председниче.

Само пар напомена. У вашем покушају да структурирате правце размишљања у којима бисмо требали да се крећемо у погледу података које би подносилац приговора остављао, сматрам да опција у којој оставља само име и презиме скоро да је изједначена са анонимном пријавом у смислу потенцијалне злоупотребе. Свако може да наведе било какво име и презиме.

Поред тога, са техничког аспекта, а посебно уколико су анонимне пријаве омогућене, требало би размишљати како да се технички предупреди и спречи могућност неке врсте аутоматизације упита, односно тога да неки програм, софтверско решење подноси неограничен број упита, генеришући аутоматски нове и нове податке.

Постоје у обраћању различитим установама и институцијама које имају такву

врсту претраге или приступа нека слична техничка решења која такву праксу би могла да спрече.

Надаље, а о овоме ћемо можда више говорити када будемо разматрали акт који регулише начин поступања Комисије у погледу приговора. Уколико би и постојала могућност анонимних пријава, требало би на неки начин да онда постоји могућност и њиховог другачијег третмана, у смислу да евентуално не важе рокови поступања Комисије по њима управо због потенцијално великог броја таквих пријава.

Наравно, оно што су већ неке колеге помињале, необавезност одговора, што не искључује поступање и предузимање неке конкретне радње Комисије.

Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам пуно, Горане.

Изволите, Небојша.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Што се тиче, Владимире, вашег предлога да се круг потенцијалних неправилности ограничи на лична права или интересе, колико могу у неком правничком смислу да се с тиме сложим, али није у духу закона.

Имате члан 12. Закона о јединственом бирачком списку који каже да сваки грађанин може да поднесе управи, односно министарству захтев за проверу у бирачком списку ако он или други грађанин није уписан у бирачки списак или је уписан а нема бирачко право или нема бирачко право на подручју јединице итд.

Ако у једном много формалнијем поступку грађанин може да пријави неправилности које се односе на друго лице са којим нема очигледно никакв правни интерес, онда је противно духу закона да ми ограничимо грађанима могућност да једном примедбом, која суштински није захтев у смислу Закона о општем управном поступку, нити се о њој доноси класичан управни акт којим се о таквом захтеву одлучује, да би ограничавање грађанима да у том смислу могу да пријаве само неправилности, односно одступања за која су лично заинтересовани било апсолутно противно закону.

ПРЕДСЕДНИК: Ако је кратак одговор, изволите.

7/1 ВС 12.00 – 12.10

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Извињавам се, разумем шта сте рекли, мислим да су ово два различита поступка, та примедба се односи органу надлежном који је задужен за вођење и ажурирање ЈБС, и зато ми је негде основано да стоји, а опет кажем, идеја ових примедби и мислим да треба ограничити да не буде широко постављено, јер се ту поставља примедба надлежном органу, који је дужан да води ажуран бирачки списак, а ми овде за неке друге потребе, кључна идеја је да имамо ажуран бирачки списак, и то је свима циљ. Другачији је поступак и не можемо стриктно да правимо сходну примену члана 12. Закона са овим конкретним случајем. То је моја идеја.

АНА ГОЂЕВАЦ: Ми овде радимо посао у јавном интересу и из тог разлога треба да дозволимо грађанима да нам буду у том поступку партнери, јер ми покушавамо да спроведемо ревизију бирачког списка, а истовремено да повећамо сигурност грађана да тај бирачки списак одговара стварности, тако да у том смислу не смемо да ограничавамо примедбе на лични интерес, јер је реч о јавном интересу, па је самим тим и нама интерес као комисији, сваком од нас, као члановима да добијемо што више података од грађана како би што више могли да урадимо на ревизији самог бирачког списка. По питању анонимности или не, ако се договоримо да нема анонимних пријава, што би значило да доста ограничавамо грађане у смислу достављања примедби, јер сви знамо да су грађани

трпели репресију у случају да се обратe неком органу па постоји неповерење шта год ми написали у овим приговорима, да ће трпети зато што изврше пријаву која им је позната, и уколико ми као чланови прикупљамо анонимне податке, онда треба то и да дефинишемо да ћемо ми као чланови на састанцима комисије причати о тим приговорима које смо добили, и да ћемо имати слободну форму одговора, с тим што наравно морао да штитимо поверљивост података.

Што се тиче ваше примедбе да ми као комисија морамо да дамо одговор, то је право лица које подноси одговор и ако он анонимно поднесе и одрекне се свог права, а ми му на јасан начин кажемо да уколико је анонимна пријава, ми можемо да се обратимо јавности са информацијом шта смо по тој пријави урадили, али он неће добити информације које крше неке поверљиве податке и мислим да смо у оквиру закона и даље, и додатно ако можемо на овај начин са кодом да дозволимо увид у неки одговор, мислим да можемо да решимо неку ситуацију, али ако сви сматрају да ће на овај начин огроман број примедби да дође, јер верујемо да грађани имају велики број примедби, онда уколико ми као чланови добијемо, ми морамо да имамо право да на комисији изнесемо то.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Хтео сам да кажем једну ствар, када кажете да ли сте већ случај пријављивали некој од институција, нема кључне институције, то је општинска управа по овом списку. Каква год овлашћења ми по закону имали, ми нисмо добили овлашћења да радимо посао који је додељен другом органу, законом, изузев ако је другачије прописан. То значи да ми морамо да тражимо маневарски простор између тога, и зато сам рекао, ви морате да напишете члан 12. Закона о бирачком списку, да га он одмах види, и да би он знао за редован пут, да га не бисмо довели у заблуду тиме што се он нама обратио јер комшија има и тако даље, за његову ствар, не за комшилук.

7/2 ВС

Мало пре сам рекао да имамо две групе информација које нам требају, два начина да дођемо до информација и један је оно што је закон назвао примедба и ту смо ми везани правном формом, а друго су сазнања, идеје, и остало. То такође може да буде предмет, али не у истом рангу, мора постојати опција за грађане, и да каже, слушајте да ли ви желите да се поводом ваше примедбе, сугестије, пријаве, поведе поступак и о томе будете обавештени и он каже, да хоћу и у том случају, он се легитимеше.

Ако желим да дам, примедбе за које сматрам да комисија треба да предузме мере из своје надлежности, није проблем. Са нашег аспекта је исто, али није исто са аспекта правног. По мени то може да буде једна од идеја. Ја сам био у РИК када се то десило то није био циљ великог незадовољства грађана, него тестирање сервера Скупштине, да ли могу да га хакирају и то је разлог за тих 15, 20 хиљада колико је дошло једно вече, па је издржао сервер.

Врло је могуће, та прича, она има ту техничку бојазан, схватате, да не преводимо на политичке приче, наћи неку равнотежу између тога. Мислим да има простора да раздовјимо те две ствари где ћемо ми постићи циљ, а истовремено сачувати неку примедбу и како ћете да му одговорите, а надлежно је министарство па ће да пита, ви се

мешате у његову надлежност, и ја стално инсистирам на некој опрезности па чак можда, и превелика јурњава нас може да успори, ово нико није ради.

Треба кренути што пре са могућношћу грађана да они кажу нешто, па ћемо у ходу водити рачуна о основном оквиру и у ходу ћемо се допуњавати, везивати за одређене форме.

ОГЊЕН РАШУО: Само да кажем да је решење у великом броју машинско генерисаних пријава врло једноставно, оне се одбацују јер нису предате од стране грађана и тако је решен тај проблем. ИТ лако то може да утврди.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Ако разумем суштину и потребу, давања могућности подношења анонимних пријава, пре сам на становишту које су колеге износиле, против те могућности и да не бих понављао аргументацију, слажем се генерално са свим што је речено и са овим да само име и презиме представља анонимну пријаву, јер се не остављају други подаци и не може се проверити да ли је заиста то име и презиме које је наведено у пријави, лице које је пријаву и поднело. Указао бих да на формулару не постоји опција да се упише адреса, уколико бирач не остави адресу, онај који подноси примедбу, ми оставјемо онемогућени да му одговоримо писаним путем на примедбу.

У смислу постојања потребе неког оправданог интереса за подношење примедбе и ја бих замолио да се повереник изјасни о томе које личне податке ми можемо да дамо неком лицу које је поднело у вези другог лица, примедбу, да ли је податак о адреси, чињеница смрти, ако неко пријави да је комшија умро, а да је на бирачком списку и да је нашао листић и да ли смо ми овлашћени да том лицу које није у родбинским односима, се изјашњавамо о томе да ли је неко умро или није умро.

8/1 ГД 12.10 – 12.20

Још једна ствар у вези анонимности или не, већ довољно, а и пракса је показала, постоји разних злоупотреба које се односе на подношење питања/захтева за достављање информација од јавног значаја који имају лукративни циљ, тако да можда и овде неко дође на идеју да подношењем редовних примедби оствари неке лукративне циљеве, у смислу ћутања управе и касније покретања поступака, а да би анонимне пријаве само продубиле такву могућност и да бисмо били затрпани пријавама чија је основаност упитна и да не бисмо могли заиста да посветимо време оним пријавама иза којих је неко стајао својим именом и презименом и указао на неки озбиљан пропуст и дао нам релевантан податак за посао који треба да обавимо.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам.

Марко, изволите.

МАРКО ДИМИЋ: Добар дан свима.

Мислим да ми овде имамо један сукоб између форме и суштине. Дакле, шта је форма, шта је суштина? Форма је ово што ви кажете да од ових анонимних пријава очекујемо да ће оне бити, што би се рекло, спам, односно да ће служити само за затрпавање и за опструкцију рада, а суштина је да постоје људи који се заиста плаше да својим именом и презименом пријаве неке неправилности.

Хтели ви то из већине да признате или не, ми сви знамо да то постоји. Значи, људи се плаше. Плаше се за своја радна места. Плаше се за притиске, уцене итд. Хајде

да пробамо са том чињеницом, да је узмемо у разматрање и да онда видимо шта даље са тим подацима радимо.

Ми ћемо до тих информација и пријава неправилности доћи на овај или на онај начин. Нама се већ сада јављају људи преко приватних канала, преко страначких канала, на разноразне начине. Они нама већ сада јављају сумње које имају у изборни процес и у сам бирачки списак.

Хајде да те све ствари на неки начин обрађујемо као Комисија, јер ако ћемо ми да будемо слободни стрелци у пуној мери и да онда сада ја добијем пријаву из неке локалне самоуправе, из неког места и ја онда узмем сам овде то проверим, обавестим јавност, наравно, чувајући податке о личности, онда то већ постаје онако нека трка за сензацијом.

Хајде да нађемо начин да уважимо ту чињеницу да се људи плаше и да не желе да своје податке, односно да желе да задрже неку форму анонимности, а да опет обавесте о нечему што је јавни интерес.

Јавни интерес је да установимо неправилности у бирачком списку. Дакле, ако постоји преминули комшија, мој лични интерес је да ја кажем – ево, преминули комшија је и даље у бирачком списку на трагу овога што сте ви причали, Владимире.

Дакле, јавни интерес и мој лични интерес се ту потпуно поклапају. Мој лични интерес као грађанина и као бирача је једнак јавном интересу, да се бирачки списак очисти. Због тога вас позивам да размотримо...

У реду, ако нећемо да имамо у самом формулару опцију да се одабере анонимна пријава, да онда бар у формулару позовемо бираче и да кажемо: уколико желите заштиту својих података, обратите се члану или заменику члана на њихов мејл или да оставимо неке своје адресе где ће моћи неко писмо да се пошаље итд., да онда на основу тога ми

8/2 ГД

имамо обавезу да о томе обавестимо Комисију, наравно, чувајући и штитећи идентитет бирача, односно грађанина који нам се обратио. Дакле, да имамо кроз тај институционални канал начин да се те анонимне пријаве, које ће свако од нас добијате, да се оне обраде овде на самој комисији.

То је можда и неки компромисни предлог између тог страха од затрпавања сервера и суштине да обрадимо то што се људи плаше да кажу јавно.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Јавили су се Емилија и Небојша.

Изволите, Емилија.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Ја бих само кратко. Можда није лоше да размислимо о овом решењу негде на прагу што је колега Милитаров предложио, да у суштини ставимо прво неко, да кажем, филтер питање у смислу јасног обавештења грађана – уколико желите да поступамо по вашој пријави, да обавестимо надлежне органе, то већ срочити правнички, морате нам оставити име, презиме и већ ту да се договоримо што. У супротном, уколико желите да Комисија само размотри вашу примедбу, без обавезе да по њој поступа, јер у суштини ми не можемо по анонимним пријавама поступити, пријаву можете поднети анонимно.

Дакле, уз уважавање у потпуности и страха, али и наше ефикасности, засита се плашим да ћемо доћи у ситуацију... Мислим, некако ми се чини да је интенција негде и рефлексно да ће људи више, ако схвате да могу да остављају анонимне пријаве, без да схватају шта то за њих значи, по дифолту кликтати – да, желим да то урадим анонимно.

Просто, плашим се да ћемо ускратити и самим грађанима одговре ако они схватају која је разлика између тога да морају да нам оставе неки податак, да бисмо могли да поступамо.

Дакле, у суштини можемо на самом почетку обрасца потавити такозвано филтерисање са јасним напоменама и последицама шта то значи за грађане и на тај начин у суштини и ми филтерисати пријаве и радити приоритете.

Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Небојша, изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Ја видим да наша дискусија овде иде у правцу као да смо закључили да је једини начин да се грађани Комисији обраћају преко формулара на веб-презентацији, што мислим да није у складу са прописима.

Не знам, моје мишљење је не смемо да искључимо писмено обраћање, које је иначе опште прихваћено у сваком поступку и пред сваким органом, тако да многе ствари о којима сада причамо нису суштински применљиве уколико се примедба подноси писменим путем.

ПРЕДСЕДНИК: Јоване, изволите.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Хвала.

Добар дан свима.

Покушаћу кратко да резимирам ово што се до сада причало са становишта надлежности Повереника за заштиту података о личности.

8/3 ГД

Колико сам схватио, ову одлуку или правилник, зависи како ће се звати, неће бити обавезно подношење само на обрасцу овог формулара, него моћи ће и у слободној форми. Да ли је тако?

Не морате да имате недоумице око тога сада за Н.Н. пријаве, има/нема. Ко хоће да попуни формулар, он ће попунити формулар. Ако се одлучи за то ко попуни, не представи се... о томе одлучујете.

Ја бих сада да причамо о формулару и подацима које треба да садржи. Ко о чему, ја о ЈМБГ. Ја мислим да је он овде потпуни вишак за овај формулар.

Ако је разлог његовог постављања то да се утврди идентитет лица, ко нама гарантује да он неће унети лажан матични број? Да ли ми имамо проверу одмах? То у МУП-у имате да се провери да ли је адекватан матични број.

Не прејудицирам, ако изгласате, нека буде ЈМБГ.

Остаје оно наше становиште, кад год можемо да га не помињемо.

Спомињано је и достављање очитане и фотокопија личне карте. Са тим достављамо још додатне, односно тражимо од грађана да доставе додатне податке о личности – отисак прста, фотографија и још нешто што то садржи. Нисам сигуран да је то...

Не, не спомиње се у предлогу одлуке, него један од дискутаната је спомињао могућност ради потпуне верификације идентитета да се доставља и очитана или фотокопирана лична карта. Она садржи додатно неке податке о личности за које сматрамо да нема потребе, али биће како ви одлучите.

Колега је питао за преминула лица. Закон о заштити података личности не примењује се на преминула лица. Ја разумем шта ви хоћете да питате, али пример вам није добар.

Ја ћу вам се изјаснити о томе. Адекватнији пример би можда био када неко указује да на адреси његовог комшије је пријављено 20 лица. Да ли ви можете да обавестите то лице прелиминарно да уз неку анонимизацију података - поступили смо, видели смо, истина је, није истинаа, али детаљније ћу вас о томе изјаснити. Морам мало да размислим и да се консултујем.

Начелно, моје иступање је било у циљу тога да ако не морамо баш не претерујемо са тражењем података о личности подносиоца пријаве.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам.

Јавила се Ана.

Ја бих вас замолио да после вашег обраћања видимо да направимо паузу, да се консултујемо можда и онда да видимо око наставка рада.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Јавио бих се на секунд после Ане.

ПРЕДСЕДНИК: Наравно. Добићете реч после Ане.

Изволите, Ана.

АНА ГОЂЕВАЦ: Ја ћу врло кратко.

Емилија, слажем се са вама да можемо тако на почетку, с тим што Комисија ће да поступа, али неће да достави одговор.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Срђане.

9/1 ВС 12.20 – 12.25

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Само у том контексту, то је питање колега Небојша је отворио, прво причамо о примедби, а шта је примедба, коју форму има, закон о општем управном поступку и у том контексту се можда треба и који су подаци неопходни када је у питању примедба, а који су неки други подаци неопходни, шта ће наше и како ће наша реакција да буде као комисија на неку комисију која може да буде као таква, а шта је неопходно за било које поступање касније, ако то има другу форму. Само у том контексту.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала свима. Делим став Владимира да не можемо данас да се приближимо неком финалном документу, али да је јако добро да наставимо расправу и да закажемо наставак седнице где бисмо радили са неким документима који би били ближе финалном облику а ја бих предложио да направимо паузу од 15 минуита и да се састанемо опет и да видимо да ли да настављамо дискусију и уђемо у овај процесни део да можда размотримо та питања.

Пауза 15 минута.

Хвала вам.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДНИК: Настављамо рад после паузе.

Срђан Смиљанић се јавио, није ту. Ту је Владимир, али мислим да свакако настављамо расправу на начин на који смо почели данас.

За почетак, пре него што наставимо, хтео бих да вас обавестим да су изјаве о поверљивости података ту код стручне службе, па ако можете, потпишите их. Потписују се у два примерка. Знате сви како изгледа. Можете сада, а можете и после. Након тога требало би да имамо приступ јединственом бирачком списку.

Пре него што наставимо, хтео бих да пробам да резимирам неколико ствари из претходне дискусије, па слободно интервенишите ако мислите да нешто није на месту.

Чини ми се да је дискусија ишла у правцу да су потребни додатни подаци о личности и вероватно на предлог представника Повереника би то могао да буде редни број личне карте, чиме се грађани идентификују као грађани и чиме се смањује могућност да се злоупотребљава систем и можемо да одговарамо грађанима.

Била су два предлога. Један предлог је био да се направи то рачвање на почетку, где би се грађани изјаснили да ли желе да се легитимишу и тиме стекну право на одговор или да се не легитимишу и да након тога се и одрекну права на одговор.

Други предлог који је био јесте да се на почетку стави обавештење грађанима где би им се рекло да могу да се обрате члановима или заменицима чланова Комисије у које имају поверења уколико немају поверење да остављају своје личне податке на формулару.

Свакако, мислим да се крећемо у том правцу да је неопходно да остану подаци о личности у најмањем оквиру, а то је редни број личне карте.

Такође, кроз расправу мислим да смо имали неколико добрих коментара који би могли да помогну да се формулар додатно унапреди, односно сам процес. Једно је да би обавештења која се сада налазе на крају овог формулара заправо требало да буду на почетку да би се грађани прво упознали са тиме како ће се користити њихови подаци о личности, која су правна дејства. Упозорења о злоупотреби би требала да буду на почетку. Грађани би требало да пристану на то, па затим да приступе формулару.

Још једна ствар о којој смо разговарали јесте спречавање аутоматизације примедби. Претпостављам да би то такође могло технички да се реши коришћењем неких од сервиса, као што је Cloud FLIR, где би се то онемогућавало.

Такође, био је предлог да се дода у ово обавештење о поступању са подацима о личности, да се прецизније каже за шта ће се користити, за шта се неће користити, да грађани могу да се изјасне да не желе да се прослеђују даље њихови подаци другим надлежним институцијама.

Још једна ствар о којој смо говорили, која ми се чинила доста, доста адекватна јесте да се размишља о анонимизацији података у одговорима, односно да се одговори напишу на такав начин да у њима не могу да буду подаци о личности, чиме смо се заправо приближили и питању самог процеса, односно на који начин ће се поступати са овим примедбама грађана.

Предлог за данас би био да продискутујемо и сам процес. Дакле, до сада смо разговарали о формулару већим делом. Додаткли смо се процеса, односно шта се дешава касније са тим подацима.

Мој предлог би био да наставимо расправу о процесу и да онда прекинемо ову седницу, да закажемо наставак седнице где бисмо могли да имамо два конкретна документа која бисмо усагласили и написали на начин да рефлектују закључке ове данашње расправе.

Пре него што наставимо у том правцу, углавном смо се држали ове тачке 1. и 2. у формулару, па бих вас замолио ако имате неке рефлексије о осталим деловима формулара, а претпостављам да су она... мање су суштинска, више су питање саме форме, али хајде ако имате неке коментаре о тачкама 3, 4, 5, 6, 7, 8 па до краја, да их сада изнесете.

Изволите, Дејане.

ДЕЈАН СТЕВАНОВИЋ: Ја сам се јавио у вези са тачком 3. где имамо могућност да уносимо неке податке за које нисмо сигурни да ли су нам потребни или нису.

Свакако, у зависности од тога на коју се неправилност односи, нама ће требати други скуп података. Мислим да је јако једноставно да у зависности од тога шта онај ко неправилност пријављује, бира да можемо и предложити скуп података које од њега очекујемо да унесе, тако да би више одговарало ономе што он заправо треба да унесе и тако га можда упутили на оно што нама треба, како би могли ближе да поступамо. Знам да то технички није проблем.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог је да се направи нека врста филтрирања типова података у зависности од опција које грађанин изабере у тачки број 2.

ДЕЈАН СТЕВАНОВИЋ: У зависности која је неправилност. Ми бисмо могли да предложимо податке у следећем кораку. То има Гугл упитник. То је врло једноставно. То је пракса, није никакав проблем.

ПРЕДСЕДНИК: Да, мислим да сам разумео.

Што се тиче ове тачке 3, коментар у жутој боји – предложено је да се ова три питања оставе као опција. Ја сам их тако и разумео, да су ово опциона питања О1, О2 и О3, па претпостављам да сва она могу да остану као таква, само можда, Емилија, ако ви желите нешто још да додате? Да ли би ово била опциона питања у односу на неке претходно дефинисане категорије, односно одговоре или би увек стајала као опција?

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Ово је Владин предлог да буду опциона. У нашем иницијалном упитнику нису била опциона. Ја и даље мислим да тачна адреса објекта може да буде нешто што би можда требало да тражимо по правилу да бисмо можда лакше лоцирали.

Плашим се да у овом опису, где смо оставили грађанима да опишу природу неправилности, да нам наведу адресу итд. да ту можемо добити све и свашта и да врло често пријаве могу бити непотпуне, у смислу тачне адресе на коју се односи неки проблем. Како ћемо знати у чему је заправо реч?

Апсолутно ми је у реду да је ово О1 или 01 и тројка буде опционо. Заправо, не мора ни да стоји. То је у реду скроз.

Ја бих можда размислила још једном о адреси објекта, да остане као важно.

10/3

ГД

ПРЕДСЕДНИК: За реч се јавио Небојша, па затим има реч Владимир.

Изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Што се тиче ових тачака 2, 3, моја би сугестија била да се оне можда на неки начин обједине. Бојим се да када имамо превише посебних тачака то стварно код наших људи ствара неку одбојност и људи једноставно крену, читају и у неком тренутку дигну руке јер сматрају да је све то што треба да се унесе превише опширно.

Можда би била могућа нека формулација у смислу: „Молим вас да укратко

описете природу неправилности. Најчешће су те, те и те. Уколико није ниједна од ових, молим вас да је детаљно образложите или тако нешто“. Просто да сажмемо и да то буде једна тачка, јер суштински нема потребе да се дели на две посебне целине.

Што се више ових потенцијалних неправилности навело, биће мање могућности за лутање и за навођење нечега што можда није баш ни у надлежности Комисије.

Моје питање које се тиче ове констатације – не желим да ме контактирате, шта то значи? Рецимо, да ли се то односи само на начин доставе, односно да се не тражи достава одлуке, обавештења или како год се будемо изјашњавали о тој притужби или остваривање било каквог контакта, јер у овом поступку који би следио постоји могућност да се тражи нека допуна, прецизирање или било шта? Ако подносилац не жели да буде на било који начин контактиран, да ли то значи да ми, у суштини, по таквој примедби не би ни могли да поступамо? Да ли се односи само на доставу или уопште на било какву врсту контакта током целог трајања поступка разматрање притужбе? Ето, само толико.

11/1

ВС

12.55 – 13.05

ПРЕДСЕДНИК: Ја сам то већ неколико пута навео одговор, и поступање су две различите ствари, уколико грађанин не жели да буде контактиран, то Комисију не спречава да поступа у било ком смислу, тако да у том погледу нема никакве последице по самом поступању Комисије уколико грађанин не жели да даље буде контактиран, додуше у случајевима када бисмо желели неке додатне информације, не би могли да дођемо до њих, али то је до грађана и до количина информација које желе да поделе.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Морамо да оставимо ту неки простор за грађане да преузму неку своју пријаву, ако они не желе да буду контактирани, а ако нам нису дали довољно информација, а нама делује то значајно.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Моје питање је то било, односи се на цео поступак, не само на доставу одлуке, него на било какву врсту контакта у току поступка.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Пријаве помажу Комисији да усмере свој рад на неке потенцијално изузетно случајеве које откривају проблеме са архитектуром бирачког списка, тако да у том смислу, ако можемо да додамо, Комисија је у обавези да вам одговори на вашу примедбу и попуните телефон, мејл, како већ желите да вас контактирамо, ако не желимо да вас контактирамо, нећемо и то је то.

Што се тиче адресе, мени је јасно да имамо предефинисане адресе, да не би дошло до уписа у адресе, само што неке од категорија, неке од пријаве не подразумевају никакву адресу, па ако буде постојала могућност да се Дејанов предлог усвоји, да на основу тога када ми одаберемо неку класификацију да се аутоматски отвори питање везано за адресу, уколико пријава има са адресом, ако нема везе са адресом, онда с епитање не отвара и то је одлично.

ПРЕДСЕДНИК: Још две ствари су биле споменуте, ви сте предложили да у 5. Тачки постоји могућност да се контактирају грађани путем адресе, па сам хтео и то да споменем као нешто што би требало да се унесе, и Зоран је такође рекао у тачки 8. Да би требало да се допуни и то смо забележили све.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Надовезао бих се на ово питање које је колега Небојша поставио у вези тачке 5. Да ли ове опције путем мејла или телефона, значи да би коначан одговор комисије по примедби могао да се упутити телефоном, јер мало делује озбиљно да грађани примедбе, да ми инсистирамо да достављају у писаној форми потписане са додатим подацима а да им онда ми након тога телефоном јавимо, еј

решили смо вам или нисмо или је основана или није основана. Мислим да бисмо требали да имамо писани траг у односу на сваку примедбу на коју одговарамо.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Укратко, ја се слажем, има оно начело сразмерности ако подносите писменим путем, писменим путем добијате и одговор и негде ми је то логично. Не знам како би се технички решило питање контактирања грађана путем телефона, да би се обавио разговор, ко би радио тај разговор, секретар, служба. Да ли би то био известилац и како би се онда писаним трагом то документовало и да ли би се правила белешка о обављеном разговору и компликовано је да остављамо могућност обавештавања грађана путем телефона а ја бих негде чак и путем мејла што више да упростимо процедуру и оkej је путем поште, али мислим да је компликовано то телефонско обавештавање као могућност. Можда за тачку 3.

11/2

BC

Пошто смо и то отворили, негде када кажете у првом делу, да упишете природу неправилности, ја гледам члан 22о. Закона, то су питања од надлежности Комисије, и не бих да прејудуцирам неправилност. Примедба указује на неку неусклађености, али мислим да није адекватан израз неправилност, него да вежемо како закон показује.

Да размислим који би био алтернативни предлог али бојим се да је прејака реч неправилност.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала . Свакако можемо да разменимо другу формулацију, у тачки 3. Што се тиче тачке 5. Ја сам разумео да би овај начин комуницирања, контактирања били у вези допуне информације, нисам имао у виду да се одговара путем телефона и то не би било адекватно, наравно, али можда је потребно да се разјасни за сакупљање додатних информација, грађани могу да контактирају, у писаној форми, на начин на који су контактирали комисију, може да се одговара. Можемо и то да прецизније формулишемо.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: То је оно као – да ли сте сагласни да вас у случају потребе за допуном, контактирамо путем телефона, мејла.

ПРЕДСЕДНИК: Нарочито у вези ових додатних података.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Нешто да покушам да формулишем. Можда би била оптимална реч – природу примедбе, коју пријављујете.

ЗОРАН ДИЗДАРЕВИЋ: Само једна примедба, више техничког карактера, у тачки 3. Каже – навести све релевантне податке које би нам омогућили, не говори се у првом лицу, увек у трећем лицу, значи, комисији би омогућили, не нам, него комисији.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Ево гледам ЗУП, и сада каже да обавештавање може да буде формално и неформално. Шта је то? То је радња коју орган на погодан начин извештава странку и другог учесника у поступању ствари, у управној ствари.

Чак и да негде прихватимо ту могућност ми би могли кроз тај вид неформалног обавештавања електронским путем, карактера, можда тражимо допуну од странке, дамо неку информацију, али ни у ком случају одлука не би смела да буде, то нешто што се доставља да се доставља путем телефона.

МЛАЂЕН ЂОКИЋ: Телефон не подразумева само разговор, ја тако схватам, можемо да разменимо поруке, смс или вибер, неку другу технику да користимо, најмање је угодно да неко некога зове телефоном у неко време, јер порука је комуникација где он има времена, да је прими и чита када буде имао времена за то и да одговори када буде нашао време за то, из неког искуства са странкама то је боља комуникација него да неко некога зове, у било које време а и остаје траг.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Видите, закон каже – формално обавештавање електронским путем, одвија се сагласно и законом је обавезно и укључује потврду којом доказује пријем документа. Ниједан наш закон не предвиђа употребу апликације,

друштвених мрежа, било чега, као вид доставе, и ако мислим да има томе места. Са друге стране, пореска управа је једина која може да врши доставу у складу са законом, тел. Путем уз службену белешку којом се констатује да је странци саопштена садржина решења и то се сматра уредним достављањем.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Зоране.

12/1 ГД 13.05 – 13.15

ЗОРАН ДИЗДАРЕВИЋ: Мислим да смо на погрешном путу. Закон о општем управном поступку говори о странци. Ми немамо посла са странкама, имамо поступак са грађанима који имају примедбе. Значи, није иста врста поступка уопште, тако да нисмо везани ЗУП-ом. У том смислу не поступамо према странци.

ПРЕДСЕДНИК: Верујем да ово више може као аналогија да се посматра, али претпостављам да смо сагласни око тога да не можемо ни на који начин да одговоримо само путем телефона, макар био СМС или вајбер или нека трећа, већ да морамо или путем мејла или путем поште, а да телефон евентуално може да се остави као трећа опција за добијање додатних информација, али да не би требало да буде начин на који се комуницира са грађанима који нам шаљу примедбе.

Да ли има још неких коментара у вези формулара?

Изволите.

ВЛАДИМИР ПУДАР: На крају, да можда и о томе продискутујемо, ово упозорење о злоупотреби давања лажних података.

Ту се наводи да давање лажних података може представљати основ за прекршајну кривичну одговорност. Ја сада овако из главе када размишљам о Кривичном законнику не могу да нађем дело за које би се одговарало у случају давања неких нетачних података у овом формулару. Свакако није давање лажног исказа јер нема одговарајући статус у поступку, не може бити ни лажно пријављивање, па нисам сигуран да можемо подвести под неко кривично дело, а да сада дајемо чисто ради плашења претњом кривичне одговорности, мислим да и то баш није у реду.

Наравно, ако се неко сети да постоји неко кривично дело, отворен сам. Није спорно.

ПРЕДСЕДНИК: Да, ово је исто добро питање на који начин уопште можемо да формулишемо ово упозорење.

Да ли има још некога ко има ставове у вези упозорења, на који начин би могло да се другачије формулише јер желимо и намера јесте да се смањи могућност злоупотребе, али на који начин би требало да се формулише?

Изволите.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Сада не знам да ли је превише блага формулација, али у складу са позитивно правним прописима. На тај начин нисмо упутили ни на један конкретан закон, а мислим да је корисно да постоји то неко упозорење.

ПРЕДСЕДНИК: Огњене, изволите.

ОГЊЕН РАШУО: Може бити кривично дело али из области рачунарских података ако ви блокирате некога и нападнете сервер са хиљадама пријава.

ПРЕДСЕДНИК: Јоване, ви сте се јавили за реч.

Изволите.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Хвала.

Ја бих само прокоментирасао овај део из иницијалног предлога формулара. У овим изменама и допунама он је добио и наслов. Зове се – Обавештење о поступању са подацима о личности, па овај други став: „Подаци се неће користити у друге стврхе, нити уступати трећим лицима ван чланова Комисије, осим у случајевима прописаним

законом“. То обавештавамо подносиоца пријаве да са његовим подацима о личности се неће поступати. Да ли је тако? Доборо сам схватио.

Сугерисао бих, а ви ћете наравно се изјаснити о томе да ли је то примерено или није, преуско је ово „уступати“. Ја бих додао речи „и саопштавати“. Значи, радићете теренске контроле, ићи ћете на неке адресе, неко ће питати а ко вам је то рекао, а ко је ово, ко је оно, па не би било згорег да буде – и саопштавати.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли „саопштавати“ додатно или мења се?

ЈОВАН СТОЈИЋ: Додатно.

ПРЕДСЕДНИК: „Саопштавати нити уступати“.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Немају исто значење те две речи.

ПРЕДСЕДНИК: Јасно.

Претпостављам да смо исцрпели дискусију на ову тему формулара.

Ако више нема других коментара, предлажем да отворимо дискусију и о процесу, односно шта се ради са подацима, односно на који начин се поступа са примедбама грађана.

Додаткли смо се већ неколико пута, али не би било лоше да се сада мало детаљније позабавимо тиме како бисмо били спремни да имамо документ око ког можемо да се изјашњавамо и да одлучујемо.

Добили смо предлог Небојшин, па бих опет прво замолио Небојшу да нам укратко представи.

Изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Биће укратко јер ми смо сада и у паузи колеге правници причали о томе да је наше поступање по примедбама врло дискутабилно, односно да није прецизно законски решено, јер тамо каже у Закону да Комисија разматра примедбе.

С друге стране, из оне одредбе где се прича о томе у којој се форми поступање Комисије остварује, произилази да се о тим примедбама треба и да одлучује.

У сваком случају, кренуо сам нешто што би требало да буде стварно радна верзија, без икакве идеје да то сада буде нешто закуцано и трајно, али рецимо да имамо у члану 1. јасно да раздвојимо две врсте примедби по којима поступамо, не само зато што се ради о различитим лицима, већ и у томе што смо у једном случају везани законским роком и одређеним неким питањима, другим процесним, тако да у том смислу би требало да се то раздвоји.

Примедба члан 3. то је оно што је било питање. Ја сам некако схватио да она може, осим ове електронске форме, да се доставља и у писменој форми, као и код свих других органа. Садржај примедбе је такав какав јесте. Он ће очигледно бити предмет даљих расправа, као и ово што је жутим унето – да ли треба да садржи електронски потпис или не, о том потом. То је више политичко него правно питање.

Оно што је у 4. члану спорно, односно није спорно... ми јесмо рекли да је негде идеја да по овим примедбама поступа посебна радна група која ће бити образована, а све ове остале одредбе негде су на неки начин преузете из поступања судова, јер мени се некако чини да је тај начин рада много примеренији од онога како је то класична државна управа радила, одређивање известиоца, јер мислим да није могуће

на други начин брзо, ефикасно и рационално припремити предмет.

Сада, зависно од тога, и то је питање, шта би радна група радила, да ли би радна група давала предлог. Значи, известилац је члан радне групе. Он на седници радне групе износи чињенично стање. Са тиме се упознају сви, да ли радна група даје предлог одлуке који као такав иде на Комисију или се цео тај поступак можда може да понови и пред самом Комисијом, рецимо. Ето, то је мени спорно питање, како бисмо тај део технички решавали.

Наравно, ове одредбе – уколико се примедба односи на рад неког органа, да се од њега затражи изјашњење, по потреби прибаве додатне информације, да просто, утврђујући неке чињенице, дођемо до података да није проблем баш у органу на који се неко притужује. Ми можемо и да од неких других органа прибавимо те неке податке.

Рокови за поступање су тих 15 дана. То је нешто уобичајено, осим када се траже додатна изјашњења, документа или докази, шта год, да би рок требало да буде ипак нешто дужи и био везан за пријем тражених докумената.

Наравно, оно о чему сам причао када примедбу доставља члан РИК-а или заменик члана РИК-а, онда он мора да буде и позван на седницу.

Обавеза достављања одлуке о примедби једноставно трпеће измене уколико заузмемо став да су анонимне примедбе дозвољене или да подносилац примедбе не жели да буде на било који начин контактиран и тиме достављено.

Ово је мени у некој мери члан 11. предузимање мера ради заштите права. Некако мислим да има смисла, иако закон не даје јасна овлашћења за то. Ми свакако имамо могућност да кроз посебне извештаје дајемо примедбе државним органима, али можда не би било лоше да се у конкретним случајевима, уколико видимо да заиста постоји нека неправилност, неки недостатак који није баш таквог карактера да би изискивао сачињавање посебног извештаја и примедба, могло да се једним дописом на то укаже и затражи да се та неправилност или недостатак на неки лакши и једноставнији начин отклони.

13/1

ВС

13.15 – 13.25

И наравно евиденција је нешто што нам јесте неопходно а чини саставни део нашег коначног извештаја. Ту бих евиденцију раздвојио на оно својство подносиоца, да ли је подносилац члан, заменик члан РИК или грађанин, у суштини садржај те евиденције би требало да буде што једноставније, можда да, гледао сам да то буде минимум података које би евиденција требало да садржи а да би могла да да квалитетне податке за касније сачињавање извештаја. И да, спорно је да ли би се ово звало одлука или правилник и за једно и друго имамо по Пословнику имамо овлашћење.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала Небојша на труду. Оно што сам видео у претходној расправи, тачци, чини ми се да смо ставили доста велики акценат на ове притужбе грађана и чини ми се мало да измештамо комисију ка неком сервису за заштиту права грађана, за поступање по њиховим пријавама и мислим да је оригинална интенција могућност комуникације са грађанима на овај начин била заправо да се дође до информација које ће комисији помоћи да среди бирчаки списак на квалитетнији начин. И последично да успостави веће поверење између грађана и саме комисије. У том смислу, ја бих гледао да растеретимо што више ствари од неких формалних делова, пре свега када говоримо о формирању предмета и вођењу евиденције ових пријава, и мислим да би евиденција могла да буде то техничко решење базе које ће бити похрањиване аутоматски све те пријаве, тако да та база која би била заштићена од било какве могућности измена, нека рид онли база која би била самим тим електронска

евиденција тих предмета, али хоћу да кажем, мислим да не поступамо са тим пријавама као неки орган чији је задатак да реагује на прекршајна права грађана, јер грађани неће пријављивати ствари које се тичу њиховог најужег личног интереса, већ ће пријављивати ствари које су чули и које су везане за њихову зграду, за неке ствари у својој општини и тако нешто.

У том смислу ја бих фокусирао овај део да те пријаве помжу комисији, а не да комисија у својим ограниченим ресурсима се фокусира на решавања питања примедби грађана.

ПРЕДСЕДНИК: Јавио се Горан, Младен, Владимир, па бих вама онда.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ:Надовезујући се на ово што је претходни говорник изнео, сматрам да поступање ове комисије по примедбама грађана делимично има потенцијал да врати поверење грађана у бирчаки списак, али тај делимични потенцијал не би ваљало да уништимо прописивањем форми и начин поступања, на такав начин да тих одговора буде мало и да не стижу благовремено, да не буду адекватни итд.

Шта желим да кажем? Требало би размишљати у правцу да се поступање по овим примедбама у што већој мери пренесе на радну групу, које би по њима поступале, па да на даље комисија у вези са тим, комисија не гласа о доношењу појединачних одлука по таквим примедбама, јер би то много умногоме узурпирало ограничене капацитет ове комисије, ограничене у погледу времена, не у погледу нашег знања и стручности.

Према томе ако би се о нечему морало гласати на нивоу комисије, онда да се то сведе на неку врсту извештаја радне групе о поступању, који би садржао број непријемних пријава, рокове у којима је по њима поступљено, радње које су предузете, да ли је било проблема у смислу скраћивања одговора од стране надлежних органа и да

13/2

ВС

се тај извештај анализира на некој седници и са тим у вези предузму одговарајући кораци, а сматрам да рад комисије треба да се базира на изналажењу разлога и околности који сами по себи генеришу неправилности у бирачком списку, па да системским приступом такве разлоге елиминшемо или својомо на што мању меру.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Хтео бих да кажем да је увек најтеже написати нешто а да је лакше коментарисати, тако да у том смислу, св епохвале за иницијативу и предлог од стране колеге.

Што се тиче конкретних неких ствари, ја бих сугерисао да овај акт има назив правилник, јер по некој техници и израде прописа, правилник разрађује законска одредба.Што се тиче самог члана 1. Ту бих овако, ми смо ову тачку дневног реда назвали – Доношење одлука са примедбама грађана, уз сам предлог одлуке, уводимо и ингеренције у вези са примедбама поднетим од стране заменика чланова РИК. Нисам сигуран, можда да се размисли да ли и ова законска одредба, иако у Пословнику има нека одредба која тангира, дозвољава неку кореспонденцију уобичајену између комисије и РИК, па у том смислу разматрање те примедбе.

Што се тиче члана 2. Ту бих формулацију – државни службеници, заменио са формулацијом запослени у Служби Народне скупштине, из два разлога.

Први разлог је, у самом Пословнику смо увели тај термин запослени, а други разлог, може се десити да ту административно техничку помоћ поред државних службеника, пружају и намештеници, који такође раде у Служби Народне скупштине.

Што се тиче овог члана, ту се отвара и питање и слажем се са колегом који је рекао да је тежиште рада треба пребацити на радну групу. Ко потписује те акте који би ишли према другим субјектима, да ли је то председник радне групе, или извештач, јер смо говорили да све акте прописује само представник, комисије и ја сам мишљења да се може овластити и да је то оперативније, али би пре ишао на председника радног тела,

него члана који је појединац.

У члану 5. Мислим да овде треба ближе формулисати одређивање овог известиоца, каже – предмет фомриран по примедби расподељује се у рад чланова и заменика комисије, по редоследу посебном одлуком комисије. Нека пракса неких тела где сам био и искуства, да председник радне групе која је неформална овако усменог карактера, одређује известиоца, мислим да не треба оптерећивати тај поступак толико. Око потписивања сам рекао. Сада што се тиче ових рокова поступања у члану 9. Ова одредба која није информативног карактера него факултативно по правилу и указао бих с тим у вези на овај рок из члана 22њ став 6. Који говори о томе да је комисија дужна да о примедбама чланова и заменика чланова РИК поступи у року од 30 дана, тај рок је дужи и нисам сигуран како би изгледала примена члана 10. У пракси, у смислу израде одлуке, отправака.

С тим у вези указао бих на богату праксу парламентараног рада Народне скушштионе и неких парламената у упоредном законодавству, који тај поступак разматрања на један доста мање формалан начин обрађују у смислу подношњеа примедбе, поступања без неких аката који формализују тај поступак.

То је начелног карактера, и лакше је коментарисати него ставити на папир.

13/3

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Владимир.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Ја се генерално слажем са свим што је речено до сада у овом питању, у смислу да је потребно поједноставити поступак, и ово што је колега Владимир рекао, што је колега Горан рекао, начелно сам истог става, међутим, ми ту имамо једна проблем, ту су одредбе члана 22ј Закона о ЈБС и члана 13 нашпег Пословника, који имплементира на ову одредбу члана 22ј, а односи се на то да приликом разматрања примедби грађана, Комисија доноси одлуку што би значило да ми по свакој примедби морамо да се састанемо и да гласамо и да донесемо одлуку. Која би била форма те одлуке, да ли би садржала увод, изреку и образложење, то су сада нека отворена питања о којима се законодавац није изјашњавао и без обзира што је неко моје виђење ситуације, ближе ставовима који су овде изнети данас, морамо да водимо рачуна и о слову закона који је јасно прописао наше обавезе по примедбама.

14/1

ГД

13.25 – 13.35

У том смислу, уколико може да се дође до неког решења где би се либерализовало ово правило које се односи на дошење одлуке Комисије о свакој примедби, ја бих био врло рад да га нађемо, али слово закона је такво да имамо одређене обавезе по питању сваке појединачне примедбе грађанина.

ПРЕДСЕДНИК: Ана, изволите.

АНА ГОЂЕВАЦ: Прво, хвала велико на нацрту који је достављенм.

Нећу причати о техничким предлозима. Имам само три групе питања.

Везано за радну групу, мислим да је добро да у Радној групи постоји извештац који ће да предложи неки одговор и да извести чланове Радне групе, а онда на бази тога Радна група саставља предлог одговора и извештај Комисији.

Мислим да је Комисија та која мора да изгласа одговор, а не може сама радна група.

Што се тиче аката који иду ка грађанима, мој предлог је да то буде одговор уколико није могуће да се достави нека посебна одлука, одлука и препорука, а препорука иде ка органима државне управе уколико се деси да у току утврђивања одговора по примедби да постоји нека потреба да државни органи реагују исправе неправилност.

По питању рока, мени је у реду да рок буде што краћи, али да се остави могућност да се рок продужи у случају уколико је потребна нека додатна информација од државних органа и слично, али претходно морамо да обавестимо грађанина о томе да желимо да продужимо рок.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Владимире, изволите.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хвала вам.

Моја дискусија ће се надовезати на излагање претходних колега.

Негде се слажем са свиме што је изречено.

Сви смо се сложили, ово је био захтеван посао за вас Небојша и хвала вам на уложеном труду.

Ја сам заиста мишљења да овај поступак одлучивања по примедбама морамо да што више релаксирамо. У том смислу сам сагласан са идејом да се поступање по примедбама грађана што више пренесе на рад те радне групе која ће постојати.

Сада можемо да причамо о томе да ли ће она доносити и припремати одговоре и доносити одлуку о одговорима или ће се то преносити на саму Комисију. То је на нама да продискутујемо, али мислим да би било доста оперативније да то ради радна група.

Колега Младен и ја, који имамо искуства у раду одбора Народне скупштине, знамо да је нека уобичајена пракса да већина одбора Народне скупштине која има доста рада са представкама грађана по правилу образује радне групе за поступање са представкама по нашим интерним актима и, по правилу, они доносе одлуке. То може да се некако партиципативно одлучи ко би чинио ту групу, а да евентуална спорна питања и нека питања која су од већег значаја се износе на саму Комисију.

Оба модалитета, да ли ћемо доносити одлуке или ћемо предлагати Комисији, ја сам отворен за оба питања. Значи, то је неко начелно размишљање око тога како треба да поступамо генерално по примедбама. Мислим да пар ствари око којих смо се сагласили, везани за форму, треба да се рефлектују сада и у ову одлуку.

14/2

ГД

Не бих сада све неке коментаре износио, да не оптерећујем ову дискусију, ја сам мишљења да ово треба да се зове као акт – одлука, јер и када читам закон, то је члан 22а, ту се каже јасно које акте доноси Комисија. Не видим да доноси правилник, него каже да може одлуке да доноси. Мислим да би било исправније да буде одлука, иако је по некој структури ово више правилник.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Овде пише – и друге акте.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Добро, то је у реду. Ја сам негде више присталица одлуке, али то није суштинско питање.

Опет, ово што је и Младен лепо приметио – запослени у Служби Народне скупштине. То је шири термин. Ја бих евентуално додао на почетку, ви сте, Небојша, рекли – административну и техничку помоћ, да ли да додамо и „стручну помоћ“ јер би то значило да се припрема одговор, јер овако тумачим да само служба има посао да проследи, да технички обезбеди услове, а да чланови Комисије припремају.

Мислим да је можда прикладније да се дода – стручну, административну, техничку и другу помоћ, на пример, да би што више проширили круг послова које ради служба.

У члану 3. опет везано за то да ли се примедба подноси у писменој форми или подноси само електронским путем, то је опет она прича везана за претходну тачку.

Ја опет остајем при ставу да би можда обавезна форма требала да буде и лична карта која се доставља. Опет бих преформулисао кратки опис неправилности или

уоченог недостатка са описом примедбе, на пример. Мислим да је то прикладније.

У члану 4. мислим да би можда могли да додатно разрадимо, иако мислим да можда и нема потребе за овим чланом, али да превише не формализујемо, али ако останемо при ставу да треба да остане, да евентуално да кажемо да се формира предмет који без одлагања, да ли да кажемо секретар Комисије, негде ми је то прикладно, доставља члановима и заменицима чланова Комисије, односно радној групи.

Моје питање даље је да ли да идемо на известиоце. То је опет ствар како ћемо се договорити. Не видим спорно, али опет мислим да превише формализујемо одређивањем известиоца.

Када је реч о члану 6. имам питање пре свега за вас, Небојша. Мени је само питање – када кажете испитује да ли је примедба дозвољена, у којим случајевима би се десило да примедба није дозвољена? Разумем да је ок да не садржи све потребне елементе, то је разрађено у члану 3. став 2. али када се може десити ситуација да примедба није дозвољена?

15/1

ВС

13.35 – 13.45

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Имате ситуације које се не разумеју у наше надлежности и добићемо врло вероватно притужбе које се неће тицати нашег рада, наше надлежности нити бирчаког списак или било чега када се погледа садржина саме притужбе и то је нешто што, неко може да каже примедба се односи на то и то, али када прочитате шта је, видите да се заправо притужује на поступање полицијских службеника код промене пребивалишта и слично, што нема везе са бирчаким списком или нечим другим.

То се дешава.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да ли онда кажемо да је то примедба из надлежности комисије, као алтернативно решење. Моје питање је, ако кажете да је питање неразумљива, примедба, можда евентуално то и у пракси у Скупштине да кажемо, је увредљивог карактера, и то ми имамо као формулцију, да буде увредљива, да ли да додајемо питање за вас, могућност да се уреди примедба или да једноставно да по неуредним примедбама се неће поступати. Ја бих пре да уопште не поступамо по неуредним примедбама, али сада нисам искључив по том питању, онда у члану 7. Мислим да није прикладно да ми одређујемо рок за поступање других органа. Ми ћемо рећи, примедба се односи на пријаву пребивалишта и то је везано за МУП, и ми сада да кажемо, МУП по одлуци ви имате рок од 8 дана, МУП ће рећи, ваш интерни акт нас не обавезује ако није законом..

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: По закону су дужни да одлучују о захтевима комисије у року од 8 дана и зато сам се тиме руководио и то није краћи рок од онога који закон прописује.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Онда опет, нисам сигуран да у члану 8. Ја не бих можда да известилац тражи додатне информације и поставља се питање, известилац могу бити ја заменик члана, и то би значило да имам право потписа на те акте. Ево сада је пример добар био за колегиницу Ану када сте упућивали питања МДЛУС, процедура је била да ли сте ви Вујо или секретар прописивао пропратни акт а у прилогу акта је било питање и нисам сигуран да известилац има право на печат у том смислу, да се стави печат на његов акт, него би да алтернативно да буде секретар или да буде председник. Када је реч у члану 9.о роковима, мислим да рок од 15 дана је прекратак и ми овим дајемо већа права грађанима него члановима РИК. Ви знате да је рок за поступање у закону дефинисан једини по примедбама чланова и заменика чланова РИК 30 дана, а сада дајемо већа права грађанима и по тој логици боље да се сви

чланови РИК идентификују као грађани и имаће већа права и зато не видим основаност тако кратког рока и мислим да не треба да правимо управни поступак због овога, и не бих да због тога комисија решењем одбацује непотпуну пријаву, недозвољену, примедбу, јер то отвара многа питања.

Враћам се, немамо основа да доносимо решења, али отавара се питање правног средства, рока који, да ли је уставни суд који одлучује на жалби на такво решење. Мислим да не треба ни одлуком да се одлучује о основаности или било како, јер мислим да је ту Пословник јасно регулисао у члану 13. Став 4. Каже – комисија је дужна да достави одговор на примедбу грађана, тако да имамо форму у којој треба да се достави,

15/2 ВС

да буде одговор. Мени је опет у духу овога да се релаксира атмосфера и да будемо што ефикаснији и не бих да буде нека врста управног поступка, јер то отвара низ могућности и после за злоупотребе, што лукреативне, што сте колега и ви причали, и то је велика опасност. То су неке моји коментари.

ПРЕДСЕДНИК: Зоране, знам да сте се јавили, али било је пуно коментара, понудио бих Небојши да одговори на нека питања, па вама.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Пре свега ја сам сагласан са свим коментарима који се тичу формализма у поступању, али овај формализам је последица законског нерегулисања самог поступка. Ако гледате колеге које имају везе са правосуђем, знају да је поступак по притужби на рад судова врло једноставан.. У једном члану је прописано шта се ради и како се ради, који су рокови, у којој се форми доноси одлука или се поступак окончава и то је све врло једноставно и мени би било врло лакше да ми имамо тај један члан закона који би на исти начин као поступање по притужбама на рад суда регулисало и наш рад овде у комисији овде, али није тако.

Владимире, рекли сте да је вама у некој мери спорно формирање предмета или шта год. Имате уредбу о канцеларијском пословању, која јасно прописује. Сваки акт који уђе у државни орган, било који, мора бити заведен у деловодник, а завођење у деловодник носи са собом као последицу формирања предмета. Да ли ће бити у електронском или папирном облику, то је већ ствар организације саме службе. Све што дође до писарнице, мора да буде унето у деловодник и немамо ми могућности да радимо нешто другачије.

Са друге стране, кажете да се формира база, то би било идеално и лако би се решавало када би се примедбе подносиле електронским путем, јер би се ту нашао модус, генерисао би се бројеви, везивали са деловодником и то би информатички могло да се реши за врло кратко време, али опет долазимо до ових примедби у писаном облику које ће бити достављене и завођене у деловодник и добијати своје бројеве.

Моје виђење и оно што сам рекао за известиоца прво, одређивање известиоца. Ту сам се водио правом на природног судију који постоји у суду, а овде би био право на природног известиоца. Комисија доноси одлуку, обрзаује радну групу и каже, чланови радне групе примаће предмете по редоследу и наведе се прво председник, три, пет, седам чланова и зна се, стигла притужба, он иде овоме, друга ономе и нема расподељивања и нема сумње у то да ли се притужбе на неки начин селективно прослеђују члановима или иду по природном редоследу. Значи та одлука којом се формира радна група би морала да садржи и чисто редослед пријема и нико ту више не бије главу коме шта иде. Што се ове дозвољености тиче, то сам рекао.

Члан 3. Примедба, став 2. Примедба мора да садржи, а негде када год одлучујете о нечему ви морате да или разматрате јер је ово вид правног поступка, ви морате да наведете који је минимум података који један акт може да садржи да би о њему могло да се поступа, без кога свако даље поступање јесте бесмислено.

Апропо коментара за поднеске који имају увредљиву садржину, то јесам пропустио и по таквим ја не бих поступао, просто би их архивирао, све оне које садрже било какве увреде претње или неки недопуштени садржај не би смели да буду предмет

15/3

ВС

разматрања. Несумњиво да комисија мора у крајњој линији да одлучи о притужби али је моје виђење да имамо известиоца као у суду. То је човек који води поступак и на седници радне групе, изнеће чињенично стање то и то, предлог тај, радна група се са стиме сагласи и онда на крају комисији даје само списак. Притужба тога и тога, основана и неоснована, тако и тако и комисија би под једном тачком могла у року од 10 минута да донесе да одлучи о 100 различитих примедби не укључујући се директно било које у њих, јер постоје паритети у самој радној групи, па тешко ако смо на том нивоу радне групе, постигли консензус да ли је основана или није основана, онда што би било ко од нас сумњао у колеге, јер ми то неповерење које постоји у јавности, барем овде, ми би требало да градимо поверење у овом проф. Делу.

То су коментари тог типа и не мислим да би комисија као комисија сачинити обавештење, тако што ће то да каже, шта већ, али то јесте надлежност саме комисије.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала Небојша, јавио се Зоран, па Емилија, па ћу тим редом и дати реч.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Прво, опет износим идеје не дефинитивне ставове. Прво да размислимо да ли ово треба да се односи на ситуацију када примедбе подносе чланови РИК и заменици. То има у закону на два члан и они су то доста прецизно дефинисали, да се то избаци. Ако кажемо да хоћемо да оставимо, онда у члану 3. Морамо да каже – примедба грађанина мора да. Не можемо ми условљавати ако РИК по својој процедури шаље приговор Министарству и он то аутоматски доставља и нама и сада ми кажемо, извините не испуњава формалне услове. То је један технички детаљ, мада мислим да нема потреба да се ово односи на случај са РИК.

Главни проблем настаје зато што ми бркамо пријава, притужба, примедба и то су три различите ствари. Притужба и пријава су формалне и знају се законски, а примедба не. Сходно томе, ово говорим због термина одлука комисије. Сада замислите обрати се грађанин са неким захтевом и указује на неки проблем да нешто није урађено како треба у његовој општини и ми узмемо да гласамо овде и један део, с обзиром на начин како треба да донесемо одлуку, један део каже, ајде да се шалимо, нећемо. И не донесемо одлуку и шта онда, одговарамо грађанима.

16/1

ГД

13.45 – 13.55

Примедба подразумева одговор грађанину, а поводом одговора и разматрања питања грађанина Комисија може донети одређену одлуку. То је суштинска разлика када је примедба у питању, када се говори о одлуци.

Дакле, грађанин је указао на одређени проблем, ми тражимо од неког органа да предузме своје законске обавезе не зато што је грађанин тражио него зато што ми то тражимо и то је, по мени, када се ово буде дефинитивно, а треба направити сигурно, јер ово што је Владимир причао, мислим да има ту доста детаља, најбоље је сложити неке текстове. Лакше ће то да се преклапа једно са другим.

Значи, ово код одлуке такође је битно да знамо да одлучује Комисија, али грађанину даје одговор.

Следећа ствар, што се тиче завођења притужби, ок, има електронска писарница, то су они сада формализовали до бесвести. Ја сам, хвала Богу, отишао на

време. Разумете? То је значи формализовано до бесвести и ту немојте да се плашите ништа да ли ће формирати предмет.

Питање - коме се доставља примедба. По мени, ми треба у свакој варијанти да имамо радну групу, као и друге, међутим, основно правило за радне групе, које ће и овде важити, је да сваки члан или заменик члана Комисије има право да се придружи раду одређене комисије. Због тога код овог завођења притужбе треба да стоји део, обавештење или притужба доставља свим члановима Комисије да би неко проценио да ли он има потребу да се укључи око нечега.

Што се известиоца тиче, то такође треба да има. Било би нелогично да сада... Разумете? Мора да се зна ту неки рад. Сам начин одређивања известиоца, ја то све причам из искуства, је мало специфичан. Ако га формализујете, може то да направи проблем.

Рецимо, у органима где сам ја био, ви знате, моја специјалност је била, рецимо, нека техника и када дође притужба те врсте, онда нормално, ајде, ко ће сада да се бави тиме, ајде дамо њему то да ради. Значи, отприлике сличан тај принцип може да постоји и овде.

Проблем решавате тако што доставите само примедбе и онда није спорно. Разумете? Значи, онда, дакле, известилац је само онај ко ће заједнички дефинисан став пренети на седницу Комисије и то је кључ, али може да стоји – одређује се редоследом... јер шта је овде суштина? Нема овде неких проблема, да то нешто није у реду, него чисто преносим искуство и мислим да не би било лоше ставити у неком обиму, презентирати људима функционисање одбора, како они решавају по притужбама, наћи ту неку идеју, али ја сам заиста за то да ми што је могуће мање грађанина који се нама обратио са жељом да му неко помогне, малтретирамо различитим формама и компликацијама. Ми ту треба да покажемо једну отвореност и јасноћу у нашем наступу и то је, по мени, у овом моменту најбитније. Ако нас нека пракса у раду поремети, ништа, мењаћемо, ништа није вечито заковано.

То је апропо и овога када је примедба основана итд. Значи, Комисија предузима мере ради заштите права. Нормално, основаност примедбе фактички не постоји. Фактички, постоји примедба која је указала Комисији да постоји потреба да она предузме мере из своје надлежности. Дакле, долазимо на исто, само не користимо термин основаности примедбе. Ко смо ми да оцењујемо да ли је то што је он рекао да је његов прадеда остао у бирачком списку, да ли је то основано или није итд. Говорим из практичних разлога. Идеја је јасна. Јасно је да ми морамо дефинитивно се изјаснити као што је малопре речено да мора да постоји неко ко каже да ли је она потпуна, да ли је валидна... Све то стоји, ја само говорим о неким формулацијама чији је циљ, пре свега, да не улетимо у замку превелике процедуре.

Нећу да понављам ове друге ствари које су изречене.

Толико.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам, Зоране.

Изволите, Емилија.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Ја бих само отворила једно питање које овим Правилником, ако смо се ту усагласили, није обухваћено.

Ми смо причали на почетку да ће свакој пријави бити додељен јединствени код да би грађани могли да прате. О томе смо и са вама разговарали. Ако је тако, вероватно би, пошто спомињемо и евиденцију у Правилнику, требало негде да споменемо и ту неку евиденцију коју ће сами грађани моћи да провере и да дефинишемо како ће они моћи да провере, да ли су исходи на чекању, у процесу, завршено, шта је исход итд. и ту се отвара питање, све под условом да смо прихватили тај јединствени референтни код или како смо га већ звали, шта радимо са оним пријавама које стигну поштом, односно писаним путем. Дакле, о томе такође треба да обавестимо грађане како ће да прате тај

свој статус предмета и вероватно да им узвратимо неким кодом који ћемо ми сами унети у базу или шта већ. Просто, да ли је то такође тема за овај правилник јер не видим како бисмо другачије урадили јер већ спомињемо евиденцију примедби овде?

Толико.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Небојша.

17/1

ВС

13.55 – 14.05

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: То су суштински две различите ствари. Једно је деловодни број који ће та примедба добити у писарници, а тај идентификациони код је нека споредна ствар, техничка која може да се пропише, а чак и не мора, јер просто не видим посебну потребу за тим, али врло је дискутабилна код тих примедби које су достављене писменим путем. То је онда тешко практично реализовати и да се тај акт скернира, да му се додели кју ар код да би се могло, да прати, мало дискутабилно што је странка поднела тим путем, па тешко баш да ће да тражи на сајту. Хајде да пробам да нађемо модус који може да покрије све случајеве.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Имам утисак да смо ми данас мало кренули обрнутим смером, да смо прво требали да говоримо о овом правилнику, а након тога о обрасцу, јер изглед обрасца зависи од тога у ком смеру ће ићи доношење правилника. Сада би Правилником требало дефинисати све оно што смо причали док смо дискутовали о обрасцу у смислу анонимних пријава, достављања документације и то би требало дефинисати правилником а након тога радити на обрасцу који би био последица.

Имам дилему једну о томе нисмо ни причали, колико ми очекујемо тих примедби од стране грађана и да ли имамо идеју колико ће често стизати примедбе и у ком обиму и колико ћемо ми бити фокусирани у свом раду, на одлучивање о примедбама и одговарања на примедбе уместо на ревизију бирачког списка што је основни задатак. У том смислу сам размишљао о овом року од 15 дана за одговор на примедбу и може да се деси да ми свакодневно добијамо примедбе и онда би технички било питање како извести седницу комисије или радне групе на којима би се одлучивало о тим примедбама, а Пословником бисмо ако се не варам, нисам могао да нађем, утврдили да се седнице одржавају најмање једном у 30 дана, па би можда и у том смислу требало размислити о продужетку који је овде предложен а буде 30 дана, најмање. Повлачила се паралела око управног поступка, општи рок управног поступка је 30 дана, па можда искористити тај рок, да не дођемо у ситуацију да морамо сваки час да заказујемо седницу комисије, како бисмо расправљали о примедбама.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала на овом коментару.

Видим зашто кажете да смо можда кренули на не најбољи начин, али ако погледате прво је формулар који се тиче форме за подношење, примедби грађана на веб презентацији Комисије, а мислим да смо у наставку овим решењем се доста одмакли од тог питања и питање је требало да буде на који начин се поступа са подацима које добијамо кроз веб презентацију, а на неки начин овим предлогом који је опшрнији обрађено је и поступање на основу примедби рик и осталих. Мислим да би требало да вратимо на фокус ове примедбе грађана које се добијају путем веб презентације. Рекао бих да је основ за електронске пријаве електронска евиденција, да је то принцип и да кренемо од тога и не можемо да искључимо могућност да ћемо од грађан добијати примедбе на други начин, писаним путем, али то би било све обједињено у једној евиденцији, јер опет се враћам на то и слажем се са тим да не можемо да водимо било какав управни поступак и да не мојжемо да размишљамо да ли ће грађани остваривати своја права или неће и ја мислим да је ово процес, то је да заправо ми у сарадњи са грађанима вршимо ревизију ЈБС, они нама помажу да ми обавимо ревизију, а не ми

њима помажемо да остваре своја права што мислим да је нека основна разлика међу члановима на које видимо то, тако да неколико ствари су ми се учиниле важним да споменем као могуће решење, основа је електронска евиденција, неопходан је јединствени референтни код, а јединствени референтни код мора да постоји због тога што деловодни број јесте за све писмене примедбе, али он мора да се унесе у ту електронску евиденцију и зато нам је потребно да буде што се тиче јединственог електронског кода и једна радна група ће се бавити и једним и другим. Чињеница да ће радна група морати да налази неке обрасце у тим примедбама, да ли долазе из исте улице, бирачког места, то ће бити много теже, уколико се то у деловоднику пише, ако нема једне електронске базе података.

Мислим да је врло важно на то да се вратим да је електронска база података, основна а све друго је секундарно. То што ће комисија на основу налаза ревизије, извештаја упућивати захтеве министарству надлежном за отклањање утврђених неправилности, то је највише што ми можемо да урадимо, ми се не обраћамо грађанима да им кажемо да ли смо ми на било који начин утврдили да ли су њихова права умањена или не, ми се обраћамо надлежном министарству у погледу исправљања било каквих неправилности. У погледу свега осталог сам сагласан са осталим и мислим да би сви чланови и заменици морали да имају приступ тој бази података са свим примедбама грађана.

Рад би наравно требало да се организује у оквиру радне групе и мислим да је предлог о известиоцима јако добар и чини ми се да је ваш предлог доста добар о томе како се одређују известиоци, да буде једна стална ротација, једном када се утврди редослед, да се добије по том редоследу, али и то може да буде злоупотребљено али мислим да је то секундарна ствар.

Такође се слажем са тим, неопходно је да закон прописује да комисија доноси одлуке о примедбама грађана, али се такође слажем да то може да буде једна агрегатна одлука у којој би се на основу закључака или радне групе, како кажемо, о томе шта је установљено у примедби грађана, комисија могла да се изјашњава, одлучује колико год одредимо.

Такође, морам да кажем временски рок од 15 дана ми се чини прекратак из више разлога, један од тих је уколико радна група да је на основу примедбе потребно да се уради теренска контрола, која мора да се уради у сарадњи са МУП, исход те целе провере, верификације би могао да траје дуже од 15 дана. Мислим да би то било ограничење за комисију да једноставно не може један поступак да доведе до краја, због тога што се већ унапредила да ће послати одговор.

Ако се усагласимо да одговор може да буде и формалан да је комисија примила примедбу, да ће се у складу са том примедбом поступати у поступку ревизије, или неће мислим да можемо да кажемо да је краћи рок, али било какав одговор који би обухватио неке податке као исход те провере, или чак не може да буде ни 30 дана, нисам сигуран.

То сам хтео да изнесем.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Само ми је то сишло са ума, оно питање да ли известилац прибавља, доставља притужбу или тражи податке. То је само суштина, а

форма ће бити тако што ће потписник захтева бити председника Радне групе, као и када доносите пресуду, ви потписујете председника већа без обзира што сте ви известилац и то је суштински лице које је једино овлашћено да изворник пресуде потписе и у том смислу нисам сматрао да би се сваки известилац појединчано по имену и презимену,

него једноставно све о чему причамо, нису одлуке ни обраћања, то су само предлози, а они постају обраћање оног момента када их овлашћено лице потпише и остави печат, да чисто раздвојимо те ствари.

18/1 ГД 14.15 – 14.25

Значи, ја сам известилац, Марко је председник радне групе, пишем захтев, обраћам се том и том, тражим то, то и то, потписник је Марко, изволите.

Дакле, ми морамо да имамо неку дозу поверењу једни у односу на друге где нећемо да гледамо свако слово, јер нећемо моћи ни да ништа урадимо.

ПРЕДСЕДНИК: Владимире, изволите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала.

Ја бих подржао идеју да имамо једну електронску базу у коју ће се све те примедбе складиштити, где ће се додељивати ти бројеви итд. и којој ће имати приступ сви чланови и заменици Комисије. Дакле, то ће бити неопходно за рад вероватно сваке радне групе.

Такође, било би добро да та база буде само да може да се чита, да не могу да се мењају подаци у бази, а да одговори, ја бих ту оставио неку флексибилност, будући да ако имамо примедбе које се тичу преминулих лица и имамо их 20, једним нашим поступком где смо ми утврдили за сва та лица, мање-више, одједном кроз један поступак ревизије, ми можемо да објединимо све те примедбе и да једништено на неки начин одговоримо на њих, па онда радна група може да одговори директно свакој од тих особа ако сматрате да је то потребно.

Ја се само питам што се тиче тих писаним путем пријава, можда би било добро нешто сумњам да ћемо имати велики број њих, да се оне ручно унесу у ту базу заједно са неким скенираним материјалима тог оригинала. То је практично то. Мислим да би нам то заокружило цео процес.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Кратак одговор на ово што сте нам појаснили, Небојша.

Сада смо дошли до неког модалитета. То је опет на трагу поступка како је госпођа Гођевац поставила питање Министарству и можда је моје мишљење да не треба да буде право обраћање ни председавајућег радне групе. Знам да је то посао и за вас, председниче. Имамо и ону одредбу у Пословнику, да Комисију представља председник, посебно у делу комуникације и кореспонденције са органима, тако да ми то опет делује да је улога председника евентуално да се то може пребацити на секретара, али је најпримереније вама, јер онда се поставља и друго питање – ако председавајући радне групе има право да потписује акте и да се ставља и печат Комисије, онда ћемо аналогично да сваки председавајући радне групе, а можемо имати и десет радних група, имати право том аналогично да потписује акте и онда бојим се да можемо да одемо у једну крајност да немамо преглед свега што се упућује надлежним органима. То је нека моја идеја, па да размислимо и о томе.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Сада је 14 часова и девет минута. Мало смо се дуже задржали после паузе, али мислим да смо исцрпели дискусију о овој шестој тачки, односно о поступку.

Ја бих предложио да прогласимо прекид седнице и да наставимо у понедељак, у 11.00 часова.

18/2 ГД

Такође бих предложио да одмах приступимо и сазиву Треће седнице и то

можемо да урадимо за следећу недељу, евентуално за четвртак.

Претпостављам да би то оставило довољно времена да припремимо све друге материјале између краја Друге седнице, ако можемо да антиципирамо да ће она бити завршена у понедељак, а уколико будемо радили на усаглашавању, ја се надам да ћемо моћи.

То би био предлог за наставак рада ако немате ништа против.

После прекида, наставак у понедељак у 11.00 сати.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Само једно питање. Да ли мислите да ћемо стићи до понедељка? Фактички ћемо имати само сутрашњи дан да на неки начин припремимо акт, да га усагласимо. Само ми је то дилема. Није идеја никаква опструкција, него само имамо један радни дан фактички.

ПРЕДСЕДНИК: Хајде онда овако. Друга могућност је да после прекида наставимо рад у среду и да рецимо антиципирамо да после тог наставка Друге седнице можемо да почнемо и Трећу седницу. То би можда било адекватније, да можемо да се боље припремимо са овим документима, али да већ почнемо да размишљамо и о осталим.

ОГЊЕН РАШУО: Ништа, онда је можда најбоље да у среду закажемо у 11.00 часова, а Трећу да закажемо за 12.00 часова, па потреби почнемо...

ПРЕДСЕДНИК: Добро, сличан модел као прошлог понедељка.

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Будући да смо пописали изјаву о поверљивости података, а да Комисија ради сваки дан док ради овде Скупштина и служба, ми практично сада можемо да приступимо подацима из бирачког списка.

Ја бих хтео да искористим крај седнице, то јест крај овог дела да питамо и колеге из Канцеларије за ИТ пар питања у вези тога, а и колегу из Министарства државне управе везано за питање које је упућено, ако се слажете.

Што се тиче колега из Канцеларије за ИТ, дакле, Комисија има питање на који начин ће бити у могућности да остварује своје надлежности?

Надлежности Комисије, везано за приступ подацима из база које су од значаја за бирачки списак, су јако широке. Комисија, да би спровела успешно ревизију мора да анализира све те податке у некој најизворнијој могућој форми. У том смислу, нама су потребни одређени технички предуслови како бисмо могли да приступимо тим подацима и том смислу, ево, ја бих на основу расправа које смо имали до сада, формулисао то питање: да ли је технички изводљиво да се члановима и заменицима Комисије обезбеди приступ подацима из база свих евиденција од значаја за бирачки списак, уз могућност безбедног, свеобухватног, флексибилног и самосталног упитовања тих података из самих база, у складу са законом?

Шта то подразумева тачно? Када говоримо о безбедности, говоримо, пре свега, о томе да тим упитима у базе би приступали двофакторском аутентикацијом и уз помоћ нашег електронског сертификата. Затим, без могућности, ако би то било са ових рачунара, да се кроз периферије овог рачунара неки подаци копирају или шаљу на неки начин. Затим, уз логовање сваког упита да сваки члан и заменик Комисије који може самостално

18/3

ГД

да упитује базе да се то бележи и време приступа и природа упита итд. и да приступ тим базама буде у read only приступу, да нема никакве могућности да буде било каква могућност утицаја на податке у тим базама апсолутно искључена. Затим, шта значи свеобухватно и флексибилно? Дакле, да сваки члан и заменик могу да упитују у базу по било ком обиму и критеријуму када је реч о подацима у бази. Дакле, у том смислу морамо знати, с једне стране, и каква је структура базе, да знамо које типове података

садржи, да онда спрам тога упитујемо ту базу и да нам она извлачи податке које онда ми можемо да анализирамо, који би онда били потписани неким временским кодом од када је важење тих података.

На крају, самосталност. То би значило да свако од чланова и заменика члана Комисије може да врши тај упит самостално, на основу свог приступа електронског сертификата. Дакле, то би на основу свих наших разговора овде били неки предуслови технички који би нама омогућили да безбедно вршимо наша овлашћења.

19/1

ВС

14.15 -14.25

ПРЕДСЕДНИК: Ако могу да интервенишем, пошто је ово доста питања и доста параметара, ми бисмо могли Канцеларији за ИТ да напишемо допис са списком ових питања да буде прецизније, али би се ослањало на ове дебате на који начин остварити поређење података.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: И наравно, извините, само да допуним, ово је питање за Канцеларију за ИТ у питању техничке изводљивости и питање за надлежне органе који чувају те евиденције и који се брину о тим евиденцијама и МДЛУС и МУП у првом реду.

МЛАЂЕН ЂОКИЋ: Прво да кажем, руковооци података су Министарства, ми смо из Канцеларије, обрађивачи, ја иначе водим одељење за информационе системе и регистре у канцеларији и ми имаммо споразуме са МУП и МДУЈС за одржавање тих регистара и тих података. Каква је ту ситуација. Регистар матичних књига је поред осталог трансакциони систем, људи раде, до пола осам, осам, кажем регистар матичних књига, ту се дешавају трансакције, ту сваки дан се деси неколико хиљада трансакција, не рачунајући издавање докумената, разних уписа и података, тако да треба водити рачуна да су тамо милиони уписа, преко 16 милиона је у матичној књизи рођених, преко 10 је уматичној књизи венчаних, матична књига умрлих и она има преко 10 так милиона, и све су то милиони, књига држављана, то су робусне структуре података, и није то једноставно, јер ми када радимо анализе имамо администратора базе, ја као неко ко води тај систем, не могу то да радим, ја могу да му припремим тај ексуел упит, то ће и тако ићи и ви ћете, требало би да знате садржај базе, оно што је релевантно за рад комисије, да се направе неки упити и ми смо ту да помогнемо да то стварно ради и да се пусти у неко време да се креирају ти подаци, када систем то може да поднесе, да не буде то у 9 сати и траже уверења, изводе иразне друге ствари, па да успоримо посао. Са те стране и мислим да би требало Комисија да има свој сајт где ће да прихвати те податке из различитих евиденција и регистара да би се ту обавило неко укрштање, упаривање које се користи у овим плановима и то је једини начин да се то обави, да се креира независна база која ће имати те табеле из матичне књиге, који су подаци релевантни из матичне књиге рођених, то су они које видимо на изводима.

Они из матичне књиге умрлих, када је ко, где умро, из матичне књиге венчаних ко у браку, ко није, из књиге држављанства, када је стекао или престало држављанство и онда те погледе на различите евиденције, исто нешто слично из пребивалишта, над њима да могу да се раде те анализе и упаривања независно од ових система, јер ми тренутно, ту је Јован, помћник из МДУЈС, ми радимо, имао један пројекат, прелазимо на матична регистар који ће имати обједињен профил лица, неће више бити три или четири књиге, него ћемо имати једну структуру података и сада управо радимо на унапређењу квалитета података да би што више података могли да интегришемо.

Мислим да је ово једини начин на који стварно може да се ради, да чланови комисије, да имају увид у то шта имамо у базама за ове послове, да заједно направимо те

ескуел упите, спојимо податке где треба, администраторима да пустимо да они то нама експортују у неки формат, а да се направи сајт где ће једна база независна, и где се упаривањи и потхрањивати.

19/2

ВС

Да видимо, из књиге умрлих имамо те уписе, из бирачког списка ту, по ЈМБГ ћемо лако наћи, али немају сви ЈМБГ, а умрли су. Онда ћемо по личним подацима да упарујемо па ћемо наћи 500 хиљада људи који су умрли, а ЈМБГ нема их у матичној књизи умрлих. То је једини начин. То су све системи који раде, није то нека база да се ми играмо, него направимо план и кажемо хоћемо овај сет података, извучемо, упарујемо, радимо анализу колико се ту слаже, не слаже, шта није попуњено од података у којој евиденцији, има и таквих случајева и то су стари подаци. Те евиденције су настале скупљањем из старих локалних система и као што су матичне књиге импортоване, па се направио један систем, тако је и бирачки списак настао и у том импорту, квалитет није могао бити загарантован да је свака општина имала подједнак квалитет тих стандарда тих података.

Ја се бавим матичним књигама од 2009. Године, од како смо стартвали са овим централним системом и то је једини начин да се ти подаци извуку, изворни какви јесу, да се ради анализа на њима и онда знамо, да покупимо све у релативном року, да не радимо са бајатим подацима, али ту не може бити велики одступања. Мислим да је то најједноставније и ту смо ми који смо их направили какви јесмо, они су природни за нас, али за неког ко први пут то треба да ради, може бити прекомпликовано и онда да кажемо, хоћемо то и то и експортујемо у једну табелу, другу, трећу, повежемо, упаримо, рачунамо и идемо даље.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала пуно. Тако смо и замишљали. Реците нам за колико, тај сајт на коме ће моћи те табеле да се укрштају, то би можда био могао да буде неки виртуелни сервер коме бисмо ми имали приступ, само да нам одгооврите за тај безбедни приступ подацима и јако важно у ком року да нам омогућите.

МЛАЂЕН ЂОКИЋ: Колега је ту за инфраструктуру и сигурност података, такав један сајт природно је да обезбеди канцеларија о државном БИТ центру, то је база, нека ескуел база, која би била дизајнирана, морамо да направимо табеле унутра шта имамо, и она би испоштовала све које Дата центри морају да постоје, тако да би видели, оба регистра раде аутентификацију, и она се ради преко електронских сертификата, и то је то, баш чисто, преко квалификованих сертификата и свако ко је корисник апликације. Ја нисам корисник базе, ја не могу да приђем бази и ја њу могу да гледам само кроз апликацију, а она када је превелика, могу да изолујем сет података да видим.

То је неко природно окружење, ако је ово опрема, мислим да ће бити и комуникација преко Канцеларије, онда је природно да се неки ексуел сервер подигне, где ћемо заједно дефинисати који су то подаци из које евиденције и из које табеле, и ту ћемо да пунимо, па ћемо рефреширати, освежавати и ту радити анализе тих података.

Е сад МУП треба да испоручи своје податке, канцеларија може технички наравно уз дозволу, благослов, МДУЈС, или МУП, јер ми сами можемо само њима да предложимо нешто ако може да се поправи ако се уочи.

Када сам се распричао, што се тиче ових поднесака како се то зове у управном праву, грађана везаних за пријаве, примедбе, свакако треба да се сведе на електронску форму и то треба да се дигитализује без обзира да ли је дошло папиром или електронски и да би могли да избројимо колико имао јединица двојки, тројки и четворки, на шта су биле примедбе у ком статусу и коме смо одговорили а коме нисмо, да би се цео поступак могао водити.

ПРЕДСЕДНИК: Дали сте нам пуно корисних инфомрација и жао ми је шт смо ми исцрпљни после 3 сата, па немамо више питања за вас.

ДЕЈАН СТЕВАНОВИЋ: Само бих хтео неколико ствари да питам.

Једно је , да ли бисмо могли да обезбедимо неку репликациони сервер који би био ажуран малтене истог тренутка, са циљем да буде ажуран и да ресурсе које имате ми када будемо радили, прво можда добијемо истог тренутка, а друго да не заузимамо ресурсе који ће се показати на терену да ће се негде нешто радити на терену спорије.

Друго питање, од самог почетка када смо почели да причамо о томе овде да ли имамо право приступа и када имамо право приступа, поред свих модерних технологија, никако да разумем, зашто ћемо ми морати да седимо овде и користимо софтвер где ћемо вршити анализе.

Дакле, овде је ограничено време, ограничен је комфор и не кажем да сте ви одговорни , али разумем све, али тај једини део не разуме, зашто ја не могу на свом рачунару са неким сертификатом истим овим да преко неког впн, будем код вас и користим сајт, не разумем јер смо у 21. Веку.

Само ако бисте могли ове две ствари да кажете, било би супер. Хвала.

20/1 ГД 14.25 – 14.35

АЛЕКСАНДАР БРАТИЋ: Хвала.

Прво да се вратим на ваш захтев. Оно што сте рекли, мислим да је права мера да се безбедно приступи подацима. То су све неке мере заштите које ми користимо у нашем свакодневном раду.

Председник је рекао да би ми добили неку писану форму у Канцеларији, да још једном прођемо кроз то све, да анализирамо, евентуално нешто да додамо.

За вас једна од ствари која доприноси сајбер секјуритију је то да ми контролишемо приступне тачке на ком се приступа информационом систему.

Пошто ја долазим из сајбер секјуртија, а ви сте дивелопер, ја стално имам проблема са дивелоперима, ми смо зараћене стране, оно што је проблематично је да ли ми контролишемо тај point и да ли тај point има довољан ниво проверене заштите имплементирание на том рачунару.

Оно што смо ми виђали и што се виђа из праксе је да је заправо најлакше напасти неку трећу страну која није баш ту најзаштићенија, па је то неки вектор напада који се дешава.

Што се тиче репликације и што се тиче тог неког репликовања, проблематика је следећа - колико брзо се могу репликовати подаци и колико ће то заправо бити кашњење. Оно што ми никад не обећавамо је да ће бити две исте базе на истом месту јер постоји физичко ограничење колико брзо се преноси и све остало.

МЛАЂЕН ЂОКИЋ: Класичну репликацију већ имамо. Наравно, имате та Disaster recovery решења, где морате да имате писање на два места. Већ имамо. Ово би било писање још на више места, што није баш... С друге стране, за ову намену, нама је довољно да ми, освежићемо то једном, два пута у недељи дана... када ми успоставимо тај механизам ми ћемо знати. Ми знамо и промене. Ако ми изгенеришемо то данас, онда ћемо рећи све што је настало у међувремену након тога.

То ће бити нека врста репликације, али мислим да нам није неопходно да то... Ми би морали онда да тамо креирамо нешто што би онда реплицирали као да је база. Тамо не можемо табеле целе, него морамо нешто изведено да реплицирамо на неки сервер што може да буде компликовано. До сада то нисмо радили. Репликацију имамо на резервну локацију, резервни сајт. Морамо да пишемо два пута.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Могуће је да ће се то испоставити као једноставније решење зато што ми још увек не знамо тачно које све упите према базама ћемо имати,

тако да у том смислу би било много боље да имамо обезбеђену, заштићену, реплицирану ту базу података коју ми онда можемо самостално и на безбедан начин да упитујемо најразличитијим... да модификујемо те упите дневно.

Што се освежавања тиче, мислим да то није ништа претерано спорно. Немамо неку потребу да имамо егзактне податке у реалном времену. То је питање да ли је на дневном нивоу.

МЛАЂЕН ЂОКИЋ: Уморни сте. У књиге рођених/умрлих/венчаних људи се не уписују због бирачког списка. Значи, јесте, динамика промена у бирачком списку ће бити већа и оно што утиче на њу, утиче вероватно, поред тога што су људи умрли, па бришемо их, променили су неке личне податке, па апдејтујемо, то су пребвалишта и ту ће бити

20/2

ГД

највећи проблем зато што адресни систем у Србији је проблем. Када смо имали у Врњачкој бањи са Заводом за статистику причу да ли можемо попис 2031. године да изведемо на основу административних регистара, а не физички, испоставило се да то није реално. Прво, тешко је утврдити ко је жив, ко није. Друго, адресе су такве да ви добијете цело село на једној адреси и вероватно се то осликава и на бирачки списак.

Има ту таквих појава и они сада треба домаћинство, а домаћинство има 500 чланова пошто су сви на истој адреси.

Дакле, има ту недостатака у подацима, али мислим да ће ту бити сасвим довољно. Бирачки списак ће се мењати на основу ових примедби и на основу тих ажурирања. Њега треба пратити, његов, да кажем, view. Он ће најдинамичније да се мења, а ови остали се мењају природно. Ови који се рађају не иду одма да гласају. Једино они који постану пунолетни у међувремену, тако да је то то.

ПРЕДСЕДНИК: Небојша, изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Хвала вам.

Ја бих се сада вратио на ово питање могућности приступа.

Ако ја добро разумем, рекли сте да је централна ствар безбедности и приступа, безбедност те end user јединице, што би се рекло – наших рачунара. Ако бисте ви нама рекли – ваши рачунари би требало да имају то, то, то и то и да прођу сертификацију, значи, не би било никаквих препрека, пошто сваки од тих уређаја, да ли то био лаптоп, десктоп или таблет, шта год има свој идентификациони код/број, тиме би ми могли да безбедно и сигурно приступамо подацима са било које тачке, јер би наше end user јединице у том случају биле безбедно. Да ли је тако?

АЛЕКСАНДАР БРАТИЋ: У зависности да ли можете security baseline да испратите. То се разликује од окружења до окружења. Оно што је јако битно у овом случају је да тај неки прописани стандард безбедности буде испоштован и сада је питање...

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Да ли је то стандард јединице, уређаја или мреже или и једног и другог.

АЛЕКСАНДАР БРАТИЋ: И једног и другог.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Добро, ви можете да нам дате параметре и кажете – све корисничке јединице би требало да имају то, то, то и то или чак да прођу вашу техничку контролу, као што то раде у МУП-у, јер они у систем убацују само оне рачунаре који су претходно прошли неку њихову безбедносно-техничку контролу.

Ми би могли вама да кажемо – изволите, ми имамо наше рачунаре, погледајте, да ли су у реди – јесу, значи можемо – можемо, изволите и то је то.

АЛЕКСАНДАР БРАТИЋ: Нисам баш сигуран да прикључују стране рачунаре на своју мрежу. Сигуран сам да не прикључују. Овај систем заштите који је колега Владимир напоменуо је оно што покрива та нека очекивања за врсту приступа

тим подацима.

МЛАЂЕН ЂОКИЋ: Мислим да ова екстракција података, изолација на посебни сајт ће створити могућности да тај приступ није посве идентичан као да ви директно улазите у сваку од тих база сваке евиденције. Важно је да се заштите ти подаци од било каквих злоупотреба, било каквог експорта, осим врло контролисаног експорта неких резултата или нечега без...

20/3

ГД

Ви ћете послати захтев ка Канцеларији, па онда ту ће бити и одговор.

ПРЕДСЕДНИК: Укључићемо и ово питање локације одакле се приступа. То ће бити додатно питање.

МЛАЂЕН ЂОКИЋ: Ви то поставите у захтев, а онда тамо екипа у којој је колега Александар ће о томе извести.

ПРЕДСЕДНИК: Наставићемо разговор, надам се.

Хвала вам што сте били и што сте одговорили на наша питања.

Проглашавам прекид седнице.

Настављамо у среду, у 11.00 часова.

Хвала вам пуно.

(Седница је прекинута у 14 часова и 36 минута.)

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ
ДРУГОГ НАСТАВКА ДРУГЕ СЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ ЗА РЕВИЗИЈУ,
ВЕРИФИКАЦИЈУ И КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА,
ОДРЖАНОГ 11. МАРТА 2026. ГОДИНЕ

Седницом председава Вујо Илић, председник Комисије.

(Седница је почела у 11.03 часова.)

ПРЕДСЕДНИК: Добар дан свима.

Ово је Други наставак Друге седнице.

Настављамо рад на тачкама 5. и 6. дневног реда.

Прошли пут смо имали дискусију обједињену о тим тачкама.

Надам се да ћемо данас моћи да приступимо одлучивању.

Обавештен сам да имамо кворум за одлучивање, односно да је десет чланова или заменика чланова присутно.

Ту је представник Повереника и представница Министарства унутрашњих послова. Добродошли.

Имам неколико информација пре него што кренемо на радни део данашње седнице.

У петак смо послали упит Канцеларији за информационе технологије и електронску управу везане за испитавање могућности да се омогући радно окружење за поређење података, у складу са нашим претходним разговорима и са питањима које је колега Ерцег поставио представницима који су били присутни ту.

Дакле, формализовали смо те параметре и очекујемо одговор од њих. Када будемо имали одговор, наравно, упознаћемо вас са тим одговором и онда можемо да формулишемо неки формални захтев од њих.

Такође, добили сте сви мејл у вези квалификованих електронских сертификата.

Јуче је секретарка Комисије упутила пет захтева Министарству државне управе и локалне самоуправе јер је толико квалификованих електронских сертификата стигло до јуче.

Ја вас опет подсећам на предлог да данас доставите ваше квалификоване електронске сертификате, а да уколико вам треба нека техничка помоћ око експорта сертификата, ту је на располагању ИТ служба Народне скупштине која може данас у току дана да вам помогне да се екпортују.

Колико сам чуо, четири захтева се процесуирају. Један је враћен на допуну или дораду. Било би одлично да имамо овде представника Министарства државне управе и локалне самоуправе. Надам се да ће нам се придружити.

Ево, ту је. Добар дан.

Ту је и представник Министарства државне управе и локалне самоуправе, па ћу само, пошто сам у овим информацијама пре почетка дневног реда спомињао квалификоване електронске сертификате. Напоменуо сам да је јуче упућено пет захтева и да остали чланови могу данас да доставе квалификоване електронске сертификате и да, уколико им је потребна помоћ, могу да се обрате ИТ служби Народне скупштине.

Од представника МДУЛС-а, баш тренука како сте дошли, можете и касније да нам одговорите на то питање, нас интересује даља динамика. Дакле, на који начин ће бити процесуирани? Ми знамо да су законски рокови два дана за омогућавање приступа, али нас занима у пракси како ће то изгледати.

Уколико будете били у могућности на почетку Треће седнице, надам се да ћемо данас стићи до тога, било би нам корисно да чујемо од вас неке информације додатне, уколико постоје, о процесу омогућавања, о функционалности модула итд. Значи, можемо то на почетку Треће седнице.

Хвала вам.

Уколико нема неких додатних информација које би требало да поделимо...

За реч се јавио Марко.

Изволите.

МАРКО ДИМИЋ: Добар дан свима.

Хтео бих само да поставим питање. Данас је осми дан како смо поставили питање МДУЛС-у у вези 106 промена адресе у Књажевцу.

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Послали смо одговор 6. марта. Само морам да проверим како. Не знам да ли је Кабинет министра можда поштом проследио. Морам да проверим. Сада ћу проверити, али знам да је 6. марта одговор послат.

У суштини, то су лица која су већ имала право гласа, само су се кретала у оквиру ЈЛС-а и наведено је које су промене. Навели смо и то.

Видећете и написмено.

МАРКО ДИМИЋ: У реду. Није нам стигло, тако да сам то хтео да проверим, шта се дешава са тим.

Такође бих хтео да нагласим овде пред свима и да остане негде да је то речено – мислим да је веома било некоректно ово што смо сазнали. На нашу иницијативу, на наше питање – која је процедура за приступ бирачком списку, значи тек када смо ми питали после потписане изјаве, тек смо онда добили информацију да мора да се достави електронски сертификат у неком облику, негде екстрактован или како се већ зове, експортиран итд. и да се за то опет чека два дана.

Ми имамо локалне изборе у десет локалних самоуправа и ми морамо да овај посао почнемо да радимо што пре и што конкретније. Дакле, грађани од нас очекују да им ми дамо неке информације и да разјаснимо неке сумње које су се појављивале. Ми ћемо сада имати...

Дакле, данас је среда, евентуално ћемо добити приступ свему томе тек у петак. Ово је све могло да се заврши још много раније, да нам кажете да обезбедимо то на УСБ-у шта треба да се обезбеди и да имамо...

Прошлог четвртка смо потписали изјаве о поверљивости података. Дакле, само сам хтео да кажем то, али, у реду је, јасно је шта се десило и зашто.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Јоване.

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Можда нисам разумео најбоље питање, то јест коментар или опаску, како год да га назовемо, али оно што ја хоћу да кажем – ово што је тражено је прописано Упутством. Дакле, ово није интерна процедура МДУЛС-у, ово је прописано подзаконским актом. Ми не можемо као орган да избегнемо ниједну од процедура прописаних законом или подзаконским актом.

Значи, ово што тражимо од вас је само оно што је прописано, а ми ћемо вам дати пре истека два дана. Ја се искрено надам да је могуће да се то чак деси крајем овог дана или почетком сутрашњег, не у петак. Радимо на томе да буде брже од тога. Дакле, да вам дамо пре истека рока, тако да у том смислу мислим да... Ја могу да разумем позицију, али верујте ми, поре свих ствари, ви знате одлично да и моје присуство на овој комисији помало успорава рад и одређених органа, али сматрамо да је ова комисија изузетно битна да добијете брзо податке, квалитетне податке од лица које је овлашћено да коментарише и зато сам ја овде, а не неко други ко би овде само седео и писао и не би вам рекао ништа.

Дакле, све што је предвиђено је предвиђено законским или подзаконским актима. Ништа није део интерне процедуре, поготово не ово када у питању везано за сертификате.

Неки од вас овде могу и да посведоче да сам и на телефонски позив сам објашњавао на који начин иде и експортовање и све. Нисам се дописивао мејлом, нити то радим. Дакле, настојим да најбрже могуће, потпуно колегијално, не улазећи ко је ко... Буквално, за мене сте сви чланови и заменици Комисије. Једноставно, да вам доставим то што тражите без икаквог сагледавања да ли је неко члан, заменик итд.

2/1 ВС 11.10 – 11.20

Идеја ми је да вам што пре доставим јер ми сматрамо да неке ствари које овде пролазе термилошки не стоје, а да ћемо најбоље доказати податке на најбржи начин где ћете ви моћи да видите где можда имате заблуду предрасуду, а где сте неке грешке можда, те грешке се дешавају увек али се и исправљају. И се може видети по раду на терену. Референти који раде и државни службеници у свом раду, греше али то се све јасно види и у том смислу волео бих да се разумемо, са наше стране не постоји никаква жеља да било кога ометамо, не, ни да успоравамо.

Није то толико битно, али ја не знам да то није тако да ли би на овом нивоу седело лице или би седео извршилац који би записивао и онда мени преносио да вам дајем одговор у законском року, а идеја нам је да то буде брзо.

МАРКО ДИМИЋ: Само да кажем, ово што сам ја коментарисао, односило се на то да та процедура постоји и ми са том процедуром нисмо били упознати и могли смо да будемо упознати и првог дана, када смо се овде састали и да другог дана дођемо и оставимо вам сертификате на усб и да сачекамо да се усагласи образац и изјава о поверљивости податка, и да следећег дана од када смо тај образац потписали да свему присуствујемо, недељу дана се изгубило. Процедура постоји, па постоји, ви сте ту, али смо могли све брже да одрадимо.

ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ: Сагласан сам са вама да око тога да нешто може и брже, али ја као орган без права гласа не могу као комисији да намећем на који ћете начин и ја сам вам на располагању и ви знате који су законски подзаконски акти и верујем да сте упознати са њима и њиховим процедурама и немам сумњу да баратеате свим информацијама. Дакле, моја претпоставка је да ви сами бирате када ћете и шта ћете и на који начин спроводити јер сте потпуно упућени са свим законским актима, тако да у том смислу било би увредљиво са моје стране да ја вама сугеришем да треба да урадите пре, после, ви сте комисија и ви одлучујете а ми дајемо све од себе да вам доставимо то што тражите у најкраћем року. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Трудићемо се да поставимо питања у вези свега што има везе са МДУЛС и у духу овог убрзавања процеса, ја бих вас замолио да уколико се мејлом пошаље допис, да се поред поштанског пута, пошаље мејлом одгоовр, да не бисмо чекали на поштанско достављање, а знамо да је МДУЛС близу, али ми колико знамо тај допис није стигао још увек код нас. Замолио бих да се шаље и мејлом.

Добро, да ли можемо да пређемо на радни део данашње седнице?

Настављамо рад Друге седнице. У вези Треће седнице, она је сазвана за данас и у зависности од тога колико будемо имали времена да данас толико ћемо се дуго бавити на тачкама на трећој седници, и мислим да ћемо имати и наставак треће седнице у наредним данима и да се договоримо када ће то бити у зависности од тога колики део посла ће остати за усаглашавање. Што се тиче рада на Другој седници, на прошлом наставку седнице смо дискутовали о тачкама 5. И 6. И што се тиче предлога за формулар и предлог, одлуку у тач. 5, и 6. Добили сте допуњене предлоге, на основу усаглашавања које смо обавили у мејђувремену. Ја бих замолио да кренемо реддом, тачка 5. Па тачка 6. И да нам Иво представи где су прављене измене, у односу на претходне верзије. Још једна ствар, јутрос је чланица Емилија послала последњу

2/2 ВС

верзију, након те верзије, након последње сесије усаглашавања, тако да опет радимо са материјалом који је релативно свеж и нисмо имали довољно времена да се упознамо сви, али опет због експедитивности, мислим да је важно да приступимо и разматрању и одлучивању о овим посебним верзијама.

Изнесите нам шта су измене и предложио бих онда и за 6. Тачку да пређемо и да видимо да ли требају ти финални предлози да се финализују и да их погледамо још једном на монитору.

ИВО ЧОЛОВИЋ: Добар дан свима. Извињавам се што смо тек јутрос послали предлог, али размишљали смо да је боље да он буде усаглашен заједно са колегама из ЦРТА, како бисмо на тај начин уштедели на времену, надам се да нас разумете. Нису то неке значајне измене у односу на оно што сте имали прилике да видите, али генерално уколико кренемо од почетка, ако имате испред себе или да га пустимо на екран.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли има потребе да се организује да се овде верзије постављају на монитор, финалне, или свако може да прати на било који начин.

ИВО ЧОЛОВИЋ: На самом почетку смо ишли са оним елементима око којих је дошло до преговора на претходном састанку и остављени су системски елементи попут датума и времена подношења примедба, деловодни број комисије, јединствени код

примедбе по попуњавању примедбе и видљив грађанима, како би они могли да прате ток и статус примедбе које су поднели и означили смо да су сва ова питања која су овде у самом упитнику да смо их означили звездицом, да су она обавезна, јер ћемо тражити што је могуће више података, од самих грађана да касније не би долазили до других податка који су важни. Што се тиче ових обавештења на самом почетку, оставили смо обавештење о самом поступању са подацима о личности са којим наш грађанин који жели да поднесе примедбу мора да се сагласи, да каже да је прочитао и имамо правно дејство пријаве које је нешто са чим грађанин мора да се усалгали и упозорење о злоупотреби и давању лажних података, које смо хтели да објаснимо да је важан документ да морају да приступају са датом пажњом и без злоупотребе ових податка.

Такође оно о чему смо разговарали јесте да се укине опција анонимне пријаве јер знате и сами да постоји опција одређена отежавајуће околности и по саме грађане и по нас као комисију и да не би били затрпани неким пријавама које не можемо да стигнемо ни да обрадимо, и да јуримо сами себе у круг или уколико немамо сумњу да се нешто дешава или пријаву од стране грађана који су то прихватили и то је елиминисано у новом формулару. Убацили смо податке попут имена и презимена подносиоца пријаве, јер нема анонимности и имамо регистарски број личне карте и о томе смо већ разговарали претходних седница, тако да он мења онај ЈМБГ, и то смо добили образложење зашто је то значајно и тражили смо и адресу пребивалишта подносиоца, с тим што бисмо омоћгули неку врсту падајућег менија и то је нека наша идеја, не знам колико ће бити могуће да се спроведе када буде у неком електронском формату како би олакшали грађанима да унесу општину на којој живе и адресу пребивалишта, ако треба и број стана и да на тај начин, избегнемо различита уношења адреса, знате како то иде када омоћгућите људима да уписују, ту добијате један галиматијас податка са којим не знате шта да радите, и на овај начин бисмо себи олакшали посао касније.

2/3 ВС

Има ова опција четврта која каже на шта се односи ова примедба коју пријављују наши грађани и ту смо размишљали да ли да у истом формулару оставимо могућност да означе више потенцијалних примедби или да захтевамо од грађана да сваку примедбу да нам поднесе. Идеја је била да то буде засебне примедбе ако је могуће, јер нам се олакшава даљи рад и обрада података коју можемо да добијемо.

Овде смо код следећег питања, да укратко опишете неправилности које пријављујете, природу, ту смо убацили и прихватили примедбе и све што иде са законском терминологијом коју смо усаглашавали. Уколико имате материјале који потврђују вашу примедбу, овде смо разрадили кроз објашњење то и инсистирајући да то буде детаљније како бисмо самим грађанима објаснили да је важно да све што имају и што може да се докаже да се ради о некој примедби или неправилности како је они доживљавају, нама то аутоматски како бисмо ми имали у старту увид док се не провери о чему се ради.

„Да ли сте сагласни да вас у случају потребе контактирамо у вези са вашом примедбом“, ту смо оставили опције – путем мејла и путем поште. Телефон је избрисан у договору са претходног састанка.

Код питања 8 у овом формулару смо додадли – општинску или градску управу, јер постоји реална могућност да ће се неко, пре свега, обратити општинској или градској управи. То је сугестија која је прихваћена на претходној седници.

Овде смо оставили још два додатна питања која смо ми овде мало означили – иф питање или ако је на претходном питању заиста неко пријавио нешто некој од наведених институција да нам да мало више података о тој пријави како бисмо ми могли да проверимо шта се десило са тим, да ли је уопште обрађена или није. Ту се укључује и датум када је поднета, евентуални број пријаве уколико га има или нешто слично и да добијемо одговор на питање да ли су они заиста добили неку повратну информацију по питању пријаве коју су упутили некој од ових наведених институција.

Дакле, на ова питања апсолутна не мора да одговора ако се деси да смо ми прва институција којој се грађанин обратио. Он ће ова питања практично прескочити.

Што се тиче преосталог дела формулара, он се односи углавном на ове анонимне пријаве. Ми смо то у потпуности уклонили одавде и мислимо да је овај формулар доста детаљан. Чини ми се да је и функционалан. Ја сад не знам какви су ваши ставови, али, ето, то је неки наш предлог за наставак рада.

Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала пуно, Иво, на представљању ових измена које су направљене.

Ја бих сада отворио дискусију везано за овај последњи предлог.

Да ли неко има сугестије, коментаре? Да ли би нешто требало да се измени? (Да.)

Изволите, Дејане.

ДЕЈАН СТЕВАНОВИЋ: Ја имам само једну дилему. Рекли сте да ће у поднеску примедбе грађани бити у могућности да унесу број личне карте. Ми имамо изванредан број грађана који гласају из дијаспоре и врло је извесно да они можда немају такав документ, па би можда требало рачунати на број пасоша или нешто слично.

ИВО ЧОЛОВИЋ: Заиста немамо ништа против. Наша је претходна идеја... Знате и сами да смо ми једни од оних који смо инсистирали на овим матичним бројевима, али нам је објашњено и сложили смо се са тим да је то број који није неопходан за ове ствари, али реално мислим да овде бисмо могли евентуално да убацимо то као додатну опцију, с обзиром да се гласа и помоћу личне карте и пасоша. То је апсолутно валидна сугестија што се нас тиче, е сада не знам за остале чланове Комисије.

ПРЕДСЕДНИК: Такође могу да подржим ово као могућност.

Позвао бих и остале да кажу да ли су сагласни са тим да се регистарски број личне карте подносиоца као друга тачка допуни објашњењем да, уколико грађанин нема личну карту, може да унесе број пасоша.

Да ли неко има нешто против тога? (Не.)

Добро, онда можемо да допунимо као додатно обавештење да се уноси број пасоша уколико нема личну карту.

Да ли неко други има питање или коментар? (Да.)

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Хвала.

Добар дан свима.

Имам два питања. Прво – да ли постоји уопште техничка могућност и да ли сматрате да је то потребно у смислу верификације имејл адресе са које се шаље примедба и која се пријављује као имејл адреса за одговор да би се спречило евентуално коришћење туђих имејл адреса за подношења пријава?

Друго питање – у тој истој тачки где се подносилац изјашњава око тога како ће му бити одговорено, да ли постоји потреба поново да се уноси адреса, обзиром да већ горе наведена адреса и уколико су различите адресе да ли ће онда бити прихваћена примедба?

ПРЕДСЕДНИК: Одлично питање.

Иво, изволите.

ИВО ЧОЛОВИЋ: Да, то су заиста битна питања и драго ми је да можемо о њима да расправљамо да расправљамо.

Што се тиче имејл адресе, ми овде имамо много значајније податке које нам даје особа која подноси пријаву и постоји реална могућност да ако се ради о, рецимо, старијој особи да они можда и немају отворену мејл адресу, па да ће користити мејл адресу неког себи блиског да ли рођака или пријатеља или комшије, тако да нисам сигуран колико би значило да уколико неко остави све своје податке о личности да нас превари код мејл адресе.

Свакако, слажем се да постоји могућност да се верификује та адреса тако што ће се послати неки код где они морају да прихвате или да уђу са одређеног линка опет да се улогују, међутим, бојим се да то може мало и да закомпликује код одређеног дела грађана.

То је неко моје мишљење, да може да закомпликује код одређеног броја грађана могућност да нам достави ово.

Кажем, они ће већ дати своју личну адресу, своје име, презиме, број личне карте или пасоша. Не видим разлог да на овоме толико инсистирамо.

Слажем се да јесте један додатан вид контроле. Не бих имао ништа против уколико се овде сви сложимо да се то уведе.

Што се тиче саме адресе, ви сте ту вероватно у праву. Можемо да избацимо ову опцију и да оставимо само ову адресу која је званична адреса испитаника.

Поставља се и ту питање колико нас засиста прима пошту на једној адреси, а живи на другој. То је исто једна од ствари да можемо да омогућимо грађанима да нам дају адресу на којој желе да приме пошту. То је њихов избор.

Ја не видим разлог да то избацимо. Просто, можда живите на једној адреси, али више времена проводите на послу или негде где бисте хтели можда да примите пошту, тако да ако је то њихов избор, не видим разлог да им то ускратимо.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Иво.

Небојша, изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Што се тиче тих адреса, стварно сматрам да нема никаквих препрека да та адреса буде нека друга. Сви процесни закони у Републици остављају могућност странкама да орган, који води поступак, обавесте о адреси на којој желе да примају пошту, тако да у духу је свих постојећих прописа и нема никаквих сметњи да остане овакво решење.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Срђане, изволите.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Само око броја пасоша, нешто сам размишљао на ту тему, није спорно, али ако су сагласне колеге из МУП-а да ставимо и од ког органа је издат пасош због неких злоупотреба које су биле с тим навођењем само пасоша као таквог.

Шта ви мислите?

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Можемо, број пасоша је исто јединствен. Биометријски пасош се не може поновити, али није згорег ставити да је издат, рецимо, од стране ПУ за град Београд или ПУ Крагујевац. Дакле, може да се стави.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Просто, дешавале су се неке злоупотребе.

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Да, да. У реду. То није проблем. То је странки увек доступно да види на свом пасошу од које полицијске управе је издато. Може да се стави.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог се односи на орган који је издао само за пасош, не за личну карту.

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Кажем, и тај број је јединствен, али није згорег да се стави од ког органа је издато.

ИВО ЧОЛОВИЋ: Једино што сада долазимо и до питања а зашто не ставимо и за личну карту ако стављамо за паслш. Можемо и једно и друго, да на тај начин појачамо мало и формулар и озбиљност формулара и података које добијамо, али што се нас тиче није проблем.

ПРЕДСЕДНИК: Добро, значи, можемо да оставимо додатно и за регистрски број личне карте и за број пасоша да оставимо посебно поље где би се уписивао орган који је издао личну карту или пасош.

ИВО ЧОЛОВИЋ: Ако нико не види проблем у томе, што се нас тиче то заиста није.

ПРЕДСЕДНИК: Овде имамо господина који је из ИТ службе, па бих само желео да поставим неколико питања у вези техничке изводљивости, па бих замолио ако можете и да се придружите, чисто да одговорите, а тиче се неколико аспекта и формулара и поступка даљег на који начин ће се те примедбе обрађивати.

Дакле, оно што је замислио наша у овим одлукама је да се формира једна електронска евиденција која би била заправо база података у коју би се уливале те примедбе које би грађани попуњавали путем формулара. То је једна ствар.

Друга ствар да би се приликом подношења примедбе генерисао јединствени код који би био доступан, видљив, грађанима и који би грађани могли да користе, да би на веб страници комисије могли да прате ток и статус примедбе. То су врло једноставни параметри који су у овом тренутку потребни па, занима ме да ли је начелно тако нешто могуће.

Молим вас да нам се представите.

БРАНКО БУРА: Добар дан, Бранко Бура, из Одељења ИТ Народне скупштине. Што се тиче приговора то је изводљиво и већ смо имали ту ситуацију на РИК и чак да испратимо време и рокове ако буду били и друго питање, око јединственог кода...

ПРЕДСЕДНИК: Јединствени код, ако може неки други алфанумерички код, какав већ може да грађани који поднесу примедбу, могу да прате ток статус примедбе на самој страници.

БРАНКО БУРА: Са самим ажурирањем видели би да ли је у току, завршено. Може.

ПРЕДСЕДНИК: Друге две ствари које се тичу техничких формулара јесте да постоји овај предлог падајући мени, када грађани уписују своју адресу пребивалишта, адресу на којој износе примедбе везане за бирачки списак, да се отвара падајући мени који би филтерисао прво општина, па насеље и да се на крају понуди грађанима из адресног регистра, падајући мени.

БРАНКО БУРА: Повезано је све, од округа, па навише.

ПРЕДСЕДНИК: Трећа ствар коју сам хтео да вас питам јесте да смо ми предвидели број прилога максимални који грађани могу да доставе комисији, као неку врсту, до 30 мегабајта. Што се тиче техничких параметара, требало би да је све технички изводљиво.

ОГЊЕН РАШУО: Да ли је технички могуће изместити терминале у просторије које се налазе у згрди Скупштине, ове са овим што радимо, како би радили у канцеларијама које имамо на располагању.

БРАНКО БУРА: Требало би да може, само зависи све како се организујете, све је технички изводљиво.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам пуно. Могуће да ћете нам бити потребни још у току друге или треће седнице, али за ове тачке пет и шест, мислим да смо исцрпели сва питања.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Само бих хтео да кажем, питање за ИТ, пошто терминале није радила ИТ Скупштине, него је приступ радила и безбедност МДУЛС, тако да питање за колегу из Службе, да ли може лап топ, па може. Али сви остали протоколи, и њихов систем, ја бих да будемо прецизни. То је питање за МДУЛС.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала на разјашњењу.

ЈОВАН СТОЈИЋ: У вези формулара, ја сам прошли пут предложио и видим да је усвојено да у обавештењу са поступањем подацима о личности, подаци с енеће користити у друге сврхе нити саопштавати трећим лицима, а колега Небојша је предложио, нити били доступни другим лицима мислим да је свеобухватнији то израз, учинити доступним.

Обавештење са поступањем подацима о личности, па последњи пасус који каже, подаци се неће користити у друге сврхе нити саопштавати и уступити трећим лицима, уместо – нити саопштавати или уступити, трећим лицима, нити учинити доступним трећим лицима.

ПРЕДСЕДНИК: Прошли пут сте исто споменули то као свеобухваткну формулацију и то можемо да унесемо као замену ове формулације – нити саопштавати или одступати.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Знате како, учинити доступним, то значи дати му физички приступ а саопштити можете и на улици телефоном.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Учинити доступним је општа законска формулација која обухвата све начине на које се одређени податак или документ може да достави покаже, преда трећем лицу и то је терминологија из Закона о заштити податка о тајности података или тако једна опште прихваћена у свим безбедоносним мерама.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Када сам рекао да је свеобухватнији израз, мислио сам кад кажемо саопштити и уступати, прецизирали смо која су два начина да би избегли могућност да постоји још неки, ово је најсвеобухватнији могући по мени.

ПРЕДСЕДНИК: По вама се саопштавање је обухватћено термином – учинити доступним.

Да ли има смисла да можда ставимо обе формулације.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Да вам кажем, ја увек покушавам да размишљам о некој конкретној ситуацији до које може да дође и то је моја, и суштина је да када грађанин ово мора да чита, он мора да зна. Он је у праву што се тиче закона.

ПРЕДСЕДНИК: Јасно, саопштавати или на други начин учинити доступним, можемо тако.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Може.

ПРЕДСЕДНИК: Радили смо довољно на овом формулару и ја мислим да смо исцрпели дискусију. Ако немате ништа против предлог је да се одлучује о овој форми формулара како сте добили јутрос са овим изменама које сте навели. Три измене Иво, једно је везано за додавање пасоша и органа које је издао, друго се тиче формулације у обавештењу и подацима и поступању са подацима о личности, са овом формулацијом коју смо изнели и то је то. То су две измене.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Лична карта смо рекли да се дода и пасош уз додатак од кога је издат.

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Можда боље да организационе јединице МУП, јер орган је увек МУП. Орган јединице МУП.

ПРЕДСЕДНИК: Можемо издата од, у реду.

Јасно, позивам вас да гласамо о овом предлогу формулара, након усвајања ћемо направити одлуку којом ће део те одлуке чинити формулар. Изволите Владимире.

Пре него што кренемо на одлучивање, једна од ствари коју сам хтео да вас замолим да предлагачи обратe пажњу на то, имамо у члану 3. Ако се не варам, одлуке о поступању с овим подацима, се наводе све информације које треба да се налазе у формулару, а са друге стране те информације и можда није лош овај предлог, ја сам мало збрзао да можда

усагласимо фино и други предлог одлуке, тачку 6. И да онда гласамо и о тачки 5, и тачки 6, да бисмо избегли могућност да смо одлучивали о тачки 5. А да на основу неких промена у тачки 6. Морамо да се вратимо на нешто о чему смо већ одлучили.

Ако немате ништа против, онда да пређемо на тачку 6. Што се тиче ове тачке, јуче сте добили последњи предлог од члана Небојше Спасојевића, па бих га позвао да нам укратко изложи шта су последње промене и на шта да обратимо пажњу. Изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Пре свега, гледао бих предлог који је доставио Владимир и то је била ова последња верзија јуче по подне, у којој је унео пар измена што је Ана проследила, тако да је суштински вероватно лакше и једноставније да се прати.

Члан 1. Навео сам овим текстом због чега сматрам да заиста мора бити јединствен поступак и не постоји никакво рационално објашњење да се прописују два суштински иста поступка различитим актима.

У члану 2. Иземна је техничке природе, да се осим административне и техничке и друге помоћи, пружају службеници, него запослени у државној служби.

У члану 3. Је исто редослед у првом ставу редослед начина обраћања, подношења примедби. Став 2. У складу коју смо имали са овом дискусијом у суштини сам пробао да формулишем тај минимум података који је неопходан за поступање, а да очувамо тај неки принцип законитости и правилности државних евиденција и рада државних органа док се супротно не одреди нека врста презумције невиности у управном праву и мислим да је то сасвим коректно. Апропо питања да ли се сви елементи у ставу 2. Члана 3. Треба да гађају са овим у списку, ово је минимум минимума коју једна примедба мора да садржи да би се по њој могло да поступа, може да садржи и више тога, добро јесте, али без овог не би могло да се ради.

У члану 4. Мислим да немамо места за ово другачије прописивање баш због ове уредбе, јер у крајњој линији, ми смо пословником нашим прописали да ће на рад да се примењују прописи о канцеларијском пословању, уредбом о канцеларијском пословању и упутством које га прате је врло јасно прописан начин на који се поступа са свим поднесцима актима, начин завођења и фомрирања предмета и просто мислим да не би смели као државни орган који је у обавези да ту уредбу примењујме, да предвиђемо на други начин.

5/1 ГД 11.40 – 11.50

У овом додатку сам рекао да се о примљеним примедбама обавештавају сви чланови и заменици, јер то је начин на који свако од нас може буде упознат са примедбама и уколико је за решавање заинтересован, да се укључи у рад радне групе уколико није њен члан.

Што се тиче известиоца, мислим да је то право на природног известиоца неки пандан права на природан суд. То је нешто што отклања било какву сумњу у рад и расподелу предмета.

У члану 6. је измена која се тиче начина налагања подносиоцу примедбе и да то не чини само писменим путем, него на одговарајући начин. Значи, ако се изјаснио за комуникацију путем електронске поште, да му се налози достављају електронским путем, онда напомена да се недозвољене притужбе и оне које нису уређене неће разматрати.

Мислим да је Владимир питао – шта ако имамо увреде, претње, омаловажавање, свакако сматрам да по таквој примедби не би требало уопште да се поступа ни на који начин.

У члану 8. ипак сам става да би требало да иде ово – Комисија, јер то је надлежност Комисија функционална, да ли ће то бити секретар, председник Комисије, можда ми одлуком можемо да предвидимо и неки други начин поступања. Због тога мислим да ако ставимо – Комисија, ту нема никакве грешке како год то будемо после функционално решавали неком другом одлуком или другим актом.

Рок сам ставио 45 дана. Ви сте ми скратили сада на 30. Нека то буде неко компромисно решење. Мислим да је то сасвим довољно уз ову допуну: „осим у случају да је потребно дуже време, о чему ће се обавестити подносилац“.

У другом ставу остаје ово да се рок продужава за све оно време за које се врше те припремне радње, односно радње прибављања неопходних докумената и чињеница података за одлучивање.

Став 3. је суштински законом прописан и ту немамо могућности да на било који начин пролонгирамо одлучивање, односно разматрање ових примедби које су поднели чланови, односно заменици чланова РИК.

У остатку сам у суштини, у складу са оним о чему смо разговарали, мало разрадио сам поступак радне групе и мислим да овај извештај о основаности је неки најмање формални начин на који би радна група могла да оконча своје поступање по једној примедби.

О извештају се у крајњој линији на крају изјашњава Комисија одлуком, али у форми обавештења. Још једна сугестија да сведемо ту формалност на неки минимум.

Обавештење наравно да се писмено израђује и доставља на адресу пребивалишта.

Ту би сада у складу са овим могли додамо – или адресу означену у примедби, адресу за доставу поднесака означену у примедби, наравно, осим ако се подносилац изјаснио да му се обавештење не доставља. Ово остало су суштински техничке исправке.

Ја знам да је Владимир поприлично инсистирао на овој електронској евиденцији. Она је уредбом прописана за све органа, а ја сада не знам да ли се она примењује? Не? Али суштински није прпрека да се она као таква образује ако постоје техничке могућности.

5/2 ГД

Независно од наше одлуке, по самој уредби је... Иначе, и органи Скупштине су обавезни да поштују Уредбу о канцеларијском пословању.

Дакле, мој је предлог да, што се доставе тиче, ту се изврши допуна да се обавештење доставља подносиоцу на адресу пребивалишта или адресу означену у примедби за доставу писмена, односно адресу електронске поште наведену у поднетој примедби.

ПРЕДСЕДНИК: Небојша, не бих да вас предкидам, да ли сте завршили?

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: То је то.

Мислим да сам у суштини обухватио све дискусије које смо имали.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Ана.

АНА ГОЂЕВАЦ: Ја имам врло технички предлог – да ставимо на екран и да гледамо сви заједно текст и да прођемо кроз њега да би га усвојили што пре.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли сте сагласни? (Да.)

Можда можемо да направимо кратку паузу, до 12.00 сати, да бисмо ставили текст на монитор и да бисмо онда могли да пролазимо кроз ове чланове.

Проглашавам паузу.

Наставак седнице је у 12.00 часова.

6/1 ВС 12.10 – 12.15

(После паузе)

ПРЕДСЕДНИК: Настављамо рад после паузе. Пре него што наставим, имам две кратке информације. Једно је молба, ИТ служба је преузела два сертификата, и јел можете само да се јавите уколико планирате данас да оставите, Младене ви сте се јавили, па хајде да видимо између друге и треће седнице, ту је ИТ служба да доставите сертификат да би ти захтеви могли да иду данас.

На паузи би било најбоље да то обавимо.

Пре паузе Горан и Младен су се јавили за реч, али да поставимо текст, и изволите сада. Изволите ако је начелно.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ: У верзији коју сам ја гледао одлуке о поступку по примедбама, на више места је била остала реч – притужба, а ако је исправљено, онда у односу на то не бих дужио, а када пређемо на преглед по члановима онда ћу узети реч.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Једна сугестија се односила на усаглашавање термина, ја имам конкретне правно техничке сугестије и можда могу..

ПРЕДСЕДНИК: Ако је на више чланова, онда када идемо редом, па када видите да је стигао ред на ту сугестију да је изнесемо. Преамбула, може.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Сугерисао бих, помињали смо јединствену методолошку правила за израду прописа, па само у преамбули да се унесе и члан 13.став2.алинеја 7. Због тога формалног основа за доношење одлуке, која говори о правилнику, потребно је позвати се и на материјални основ.

То је униформно и за Трећу седницу, па чисто због тога, различит је подносилац.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог је да после члана 12.став1. Пословника, ако можете да прочитате...

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Члан 13.став2.алинеја 8. Пословника, јер та алинеја говори о разматрању примедби грађана, а овај члан 12. Говори о доношњеу правилника, начелно генерално.

Члан 13.став2.алинеја 7. Пословника.

ПРЕДСЕДНИК: Став 2. Алинеја 7.

То је што се тиче, пуним речима став и члан у преамбули.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Извињавам се, алинеја 8.словима.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли има још неке сугестије у вези преамбуле, можемо даље.

Сам наслов остаје овакав, одлука у загради – правилник у поступку по примедбама. Пошто у наставку пише предмет одлуке и мислим да се конзистентно користи одлука, онда одлука о поступкама по примедбама, у реду. Бришемо правилник.

Добро, предмет одлуке члан 1.и овде имамо плавом бојом обележен коментар и можемо да га избришемо и да ли имате коментаре у вези текста самог члана 1.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: У овом предмету одлуке, овај члан 22.став5.говори о представницима удружења, а став6. Говори о форми по којој грађани могу подносити примедбе па би ја рекао уместо става 5.став6.

ПРЕДСЕДНИК: Ова се одлука односи на све примедбе, то је макар била интенција, онда треба и 5, и 6, ако се не варам или ви кажите.

6/2 ВС

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Члан 22о у ставу 5. Каже – у току избора седницама Комисије могу да присуствују представници удружења који су у складу са законом којим се уређује избор народних послника, добила овлашћења за посматрање избора и ја мислим да је то техничка грешка.

7/1 ГД 12.15 – 12.25

Следећи став, став 6. гласи: „Комисија на веб презентацији омогућава посебну форму по којој грађани могу подносити примедбе у вези са питањима које су у надлежности Комисије“.

ПРЕДСЕДНИК: Дакле, уместо 22. тачка О, став 5, треба да буде 20 О став 6. Ово горе остаје исто.

Да ли имате још коментара у вези првог члаана?

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Имам у вези члана 2.

ПРЕДСЕДНИК: Добро, прелазимо на члан 2. Административна и техничка помоћ. Измена је – административну, техничку и другу помоћ у поступку по примедба из члана 1. ове одлуке пружају запослени у стручној служби Народне скупштине. То је последња формулација.

Изволите, Младене.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Већ смо кориговали, само уместо „стручној служби“, обзиром да се само служба Народне скупштине спомиње, брисао бих ово – стручно и оставио – служби Народне скупштине. Ова формулација и у Пословнику.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли сте сви сагласни? Дакле, додајемо измену да се брише „стручне“.

Прелазимо на начин подношења и садржина примедбе.

Изволите, Владо.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Технички само. „Ове одлуке“, слово „о“ треба да буде мало по методолошким правилима.

ПРЕДСЕДНИК: Прелазимо на члан 3. Начин подношења и садржина примедбе.

Дакле, можете да видите шта су измене предложене на монитору.

У првом ставу само се „или у писменој форми“ додаје на крај првог става.

Други став. Да ли има потребе да читам наглас или можете да видите?

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Хвала.

У вези става 2. обзиром да смо се већ усагласили када смо разговарали о формулару да обавезна садржина формулара буде и број личне карте или пасоша за подручном јединицом који је издао. Мислим да би овде требало да се пропише да тај податак буде обавезан елемент примедбе.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли сте сагласни са тим да се додаје регистарски број личне карте или пасоша?

Изволите, Емилија.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Само једна напомена.

Имамо и потпис подносиоца примедбе као обавезан део. Не знам, ако подносимо електронски нема званично потписа, па не знам да ли можда ту да размотримо како да се уреди?

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Ана.

АНА ГОЂЕВАЦ: Што се тиче потписа, можда то да избацимо. Нема потребе да има потпис ако нам да већ податке име, презиме, пребивалиште и број личне карте или пасоша.

7/2 ГД

ПРЕДСЕДНИК: Претпостављам да су захтеви другачији за писмену и за електронску форму. Не знам да ли треба да се инсистира на потпису. У овој верзији коју видите на монитору је избрисан и потпис подносиоца примедбе, јер се пре свега односи на електронску, а поред тога и на писмену форму.

Ако немате ништа против, брише се и потпис подносиоца примедбе, а додаје се регистарски број личне карте или пасоша подносиоца.

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Хвала.

У овом делу – кратак опис података или стање у јединственом бирачком списку који се сматра неправилним, мислим да смо обрасцем прописали друге могућности, да се из других разлога подноси пријава, а не само из ових податка који су овде наведени, па можда да се на неки начин то остави мало шире, да се наведе да буде природа примедбе или нешто у том смислу јер имамо тамо у образцу – поступање службеника. То није директно везано за стање у бирачком списку.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се можда неко јавља за реч?

Како би могло да се формулише? Можда може да се дода – или других питања која су из надлежности Комисије, претпостављам, јер је то и форма и назив формулара ако се не варам.

Дакле, ко сматра неправилним „или других питања која су у надлежности Комисије“?

Молим вас, ако имате прецизнију формулацију свакако понудите.

Трећи став се брише.

Сада можете да видите члан 3. са ова два става.

Да ли имате неке сугестије у вези члана 3?

Изволите.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Само ако могу да допуним пошто сам отворио и формулар. У формулару се говори о појавама, па можда тај термин да искористимо „или других појава на које указује“.

ПРЕДСЕДНИК: „Или других појава из надлежности Комисије на које указује“.

Дакле, други став 3. члана сада гласи: „Примедба мора да садржи име и презиме подносиоца примедбе, адресу његовог пребивалишта, регистарски број личне карте или пасоша подносиоца, кратки опис података или стања у јединственом бирачком списку које сматра неправилним или других појава из надлежности Комисије на које указује. Примедба може да садржи и означавање адресе електронске поште за доставу одлуке и других аката или дописа Комисије. Уз примедбу могу бити приложена документа којима се поткрепљују изнети наводи.“

Прелазимо на члан 4. Тиче се завођења примедбе.

Главна промена овде и прочитао бих ако немате ништа против, тиче се електронске евиденција која није била у претходној верзији.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Небојша, ви сте имали приговор за предлог измена овог члана, па ако можете само да образложите.

7/3 ГД

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Па, као што сам написао овим плавим текстом, комплетан поступак је већ прописан Уредбом и Упутством о канцеларијском пословању. Ми смо се у самом Пословнику позвали већ да се на поступање примењују правила о канцеларијском пословању.

Сама уредба омогућује да се води електронска евиденција, тако да не видим потребу да то посебно прописујемо и овим правним актом ниже снаге.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Значи, ова два предложена пасуса изнад, то јест става нису у супротности са том одлуком или су и у супротности?

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Делом су у супротности јер се не предвиђа могућност дигитализације папирних... а закон каже и уредба да се поднесци и акти који су донети у писменој форми постоји обавеза њихове дигитализације и потом уношења у електронску евиденцију, тако да ми не би правили неку химеру овде, ја сам става да би то требало да се ова два предлога избаце, а свакако оним чланом 12. јесмо предвидели могућност, односно дужност вођења евиденција по подносиоцу и све то и она је неспорно и по самој уредби у електронској форми.

8/1 ВС 12.25 – 12.35

ПРЕДСЕДНИК: Ако могу само, ово је питање корака пре свега, уколико примамо електронским путем примедбу и онда се она заводи у деловодник физички и онда опет треба да се уноси у неку електронску евиденцију, то је прављење сувишних корака по

неком мом схватању. Уколико имамо електронску примедбу, она би требало да се уводи у електронску евиденцију, и из ње да по потреби уводи у деловодник комисије.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Не по потреби. Значи, у деловодник треба да се уведе сваки акт и то је број један. Деловодник је надвиденција свега осталог, а ова електронска евиденција би могла да буде нека врста помоћне евиденције, која би се ослањала, с обзиром како ми рекоше да сваки акт добија неки своје евиденциони лист, свој број, који није везан за основни број предмета, ова електронска евиденција би могла на тај начин да их повезује, кроз оне шифре поступака.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Ја бих сугерисао да остане овако како је написано, јер нисам сигуран да просто, пошто техничку подршку пружа скупштинска служба и скупштинска писарница, да ли она може пошто ми не примењујемо ту уредбу о електронском пословању, мислим да је сигурнија варијанта да остане прва формулација да би остала испоштована. Морао бих да проверим, да не пропишемо нешто што немамо технчке услове да спроведемо.

ПРЕДСЕДНИК: Ако посматрамо аналогију са РИК-ом, да ли РИК могу да се подносе електроснке примедбе и на који начин се онда оне воде.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Ово што је колега причао, то је регистар приговора и сада то је једна друга евиденција и немају везе са овим и приговори се као такви просто евидентирају.

ПРЕДСЕДНИК: Бришу се ови коментари и остаје форма као што је била, примедба се заводи у деловодник комисије, подноси и формира предмет који би се без одлагања доставио комисији, односно радној групи коју комисија одреди за поступање по примедбама и додаје се став – о примљеним примедбама се обавештавају сви чланови и заменици чланова комисије.

Ако нема коментара, можемо да пређемо на 5.члан који се тиче одређивања известиоца. Овде је додато да се предмет формиран по примедби расподељује у рад члана, заменика члана, односно члану радне групе за поступање по примедбама, по редоследу утврђеном посебном одлуком комисије, у даљем тексту комисије известилац, и то је оно што је Небојша већ образложио раније, ако нема коментара везаних за члан 5. Можемо да пређемо на члан 6. Опет је извршена измена уместо притужбе и стоји примедбе. И овде се ради опет о ова два става о којима сам већ, ст.3. и ст 4. који се тичу неуредне, односно увредљиве примедбе. Дакле, већ смо говорили о овоме.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ: У односу на члан 6. Поставо бих питање, шта суштински представља ова формулација да ли је примедба дозвољена, ако бисмо правили пандам са улагањем правног лека, па је онда увек прописано у односним прописима да ли је правни лек дозвољен или не. Шта покрива ова формулација, да ли је примедба дозвољена и ккоја је ситуација у којој примедба није дозвољена.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Ја сам то и прошлог пута, рекао, дешава се да се доставе примедбе, притужбе, како год то назвали, које се тичу рада или поступања

неких органа уодноус на које немамо надлежности или у вези поступака односно на које немамо надлежности, јер није искључено да ће неко да каже, ето мени у ПУ, тражће то и то да бих променио пребивалиште да радим. Људи нису верзирани када су у питању

прописи и њихов обим, домет и сличне ствари, дешава се да се не тако често, притужује на ствари које су ван надлежности овога органа који примедбу разматра.

ПРЕДСЕДНИК: Ако могу да предложим другу формулацију, примедба која није у питању у вези са питањем о надлежности комисије и примедба која није урађена на начина, уместо недозвољена, да се ради о примедби која се налази ван надлежности, ван домена надлежности комисије.

Став3.уместо – недозвољена примедба која није у вези са питањима у надлежностима комисије и примедба која није уређена на начин.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Слажем се са овим вашим предлогом, да ли онда у ставу 1.пошто се исто помиње, да ли је примедба дозвољена.

ПРЕДСЕДНИК: Владимир је то интервенисао, можда само уместо домена из надлежности, да ли је примедба у надлежности, јер је то формулација коју смо преузели из закона у надлежности и ван надлежности комисије, мислим да је домен.

Сада можете да видите последњу формулацију члана 4.на монитору, извињавам се 6.

АНА ГОЂЕВАЦ: Можда би требало онда и у називу самог члана изменити, пошто се ту помиње дозвољеност.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Нисам сигуран да је најсрећнија формулација, али испитивање надлежности,у потпуности разумљивости примедбе.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ: Или можда претходно испитивање притужбе.

ПРЕДСЕДНИК: У реду, претходно испитивање примедбе. Добро, променили смо назив члана 6. Тако да гласи – претходно испитивање примедбе. Остало је како смо навели у расправи.

Ако нема других коментара, можемо да пређемо на члан 7. Који се тиче достављања примедбе, опет измењено на орган на који се односи.

Овај члан каже да је примедба која је дозвољена, морамо да изменимо, разумљив и садржај који је потребан да би се по њој могло поступати, комисија може доставити на рад на чијем се органу рада односи.

Брише се све остало, а тај орган је дужан да се о примедби изјасни у року од 8 дана од дана пријема и ово је опет законска формулација ако се не варам.

Да ли имате коментаре везане за члан 7.?

Последња формулација на монитору – у погледу достављања примедби органа на који се односи. Ако нема других коментара, можемо да пређемо на члан 8. Који се тиче захтева за достављање додатних информација, који каже да секретар или председник комисије може затражити додатне информације документа и други материјал. У вези са примедбом од органа и 2.став каже да се органи и лица из става 1. Дужни су да поступе по захтеву комисије, а не известиоца, и у овом члану смо, надлежности известиоца, радне групе пренели на секретара и целу комисију.

8/3 ВС

АНА ГОЂЕВАЦ: Ако може предлог – секретар или председник комисије ће затражити додатна документа и други материјал, на крају по предлогу известиоца, односно и примедби.

ПРЕДСЕДНИК: Дакле, предлог је да се овим чланом заправо каже да ће секретар или председник Комисије затражити додатне информације по предлогу известиоца?

Владимире, изволите.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Хвала.

Ја не знам колико је целисходно да се остави могућност да секретар тражи те податке. Мислим да би то требало председник свакако да тражи, а сада технички, наравно, преко секретара.

ПРЕДСЕДНИК: Остављена је могућност једне или друге. Мислим да ће некад и у раду вероватно бити потребно да већи број тих додатних захтева може да упути секретар захтеве, наравно, уз информисање председника и уз чињеницу да ћемо сви бити информисани о тим додатним захтевима.

Изволите, Младене.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Ако смо код овог члана 8. став 2. пошто је раније формулација била овде да поступа по захтеву известиоца, претпостављам да је остао завршетак ове норме – Комисија је у року који је одредила. Да ли би ту требало рећи – у року који је одредила или који је одређен?

ПРЕДСЕДНИК: Дакле, последња формулација другог става: „Органи и лица из става 1. овог члана дужни су да поступе по захтеву Комисије у року који је одређен.“

Дозволите ми само да поновим први део првог става члана 8. „Секретар или председник Комисије ће по предлогу известиоца или другог члана Комисије затражити додатне информације итд.“

Што се тиче тачке 9. она се тиче разматрања основаности примедбе.

Овде имамо више измена.

У првом ставу стоји да Комисија разматра основаност примедбе по правилу у року од 30 дана“, не 15, не 45, већ 30 дана, „од дана пријема исте, осим у случају да је потребно дуже време за одговор, о чему ће се обавестити подносилац примедбе“.

Други став остаје исти.

Трећи став гласи: „Примедба коју је поднео члан или заменик члана Републичке изборне комисије разматра се у року од 30 дана од дана достављања Комисији“. Ово је само законска формулација.

Четврти став гласи: „На седници радне групе надлежне за поступање по примедбама на којој се разматра основаност примедбе, известилац излаже правно и чињенично стање у предмету“.

Следећи став каже да радна група усваја извештај по примедби са предлогом о њеној основаности и тај извештај, без одлагања, доставља Комисији.

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Само један предлог.

Ја бих да се брише реч „основаност“, него разматрање примедбе. Сматрам да би у целом члану било целисходније тако.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог је, дакле, да се члан 9. измени тако да гласи: „разматрање примедбе“, а не „разматрање основаности примедбе“.

Изволите, Владимире.

9/2 ГД

ВЛАДИМИР ПУДАР: Ја бих предложио, чини ме се да је то у ставу 4, где се говори о известиоцу, да његова обавеза буде и припрема нацрта извештаја, да би радна група могла о чему да се изјасни, да известилац, након што образложи правна и чињенична питања, достави и свој предлог извештаја о коме ће радна група одлучивати.

ПРЕДСЕДНИК: Дакле, предлог је да 4. став се допуни тако да гласи: „Известилац излаже правно и чињенично стање у предмету, као и предлог извештаја“.

Изволите, Младене.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Ја немам бољу формулацију, него само у овом тренутку ми је апстрактно да схватим колики ће обим посла бити на тим члановима, односно заменицима чланова радне групе. То би практично значило свакодневно... Ао имамо оперативно-техничко размишљање у неком футуру како ће то изгледати и то буде буде оптимално, онда ...

ПРЕДСЕДНИК: Добро питање на које нисам сигуран да имам одговор у овом тренутку, јер не знамо какав ће бити обим примедби, нити динамика, али ако имате нека мишљења, слободно поделите.

Изволите, Зоране.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Ако остане само правно и чињенично стање, онда фактички дођемо на Комисију и онда морамо да видимо... јер морамо усвојити неки документ, да ли ће то бити нека одлука.

Сам извештај ми делује мало рогобатно. Можда да се сложимо само да предлог за одлучивање Комисије или предлог у вези са представком. Значи, то су две ситуације. Једна је када треба да се обавести подносилац да је поступљено по његовом делу и други је када то мора да иде на Комисије. Чисто практично говорим. Са овим ћемо у пракси доћи у ситуацију да неко саопшти чињенично стање... У принципу, највећи део су правници, то није толико проблематично.

Значи, да нађемо формулацију типа – предлог одлуке за Комисију или нацрт, како год хоћете, само је суштина да има неки папир који дође на Комисију.

ПРЕДСЕДНИК: Небојша, изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Радна група усваја извештај по примедби, а сатавни део извештаја и предлог основаности саме примедбе то на дневни ред Комисије долази само као одлука за коју се гласа или не гласа, а све остало је ствар коју треба да ради радна група, односно известилац или како се то већ буде одлуком предвидело.

Мислим да је бесмислено да се Комисији излаже чињенично стање, правна питања или било шта друго што је већ било у домену расправљања радне групе.

Заиста нам онда не треба ни радна група, а Комисија ће вероватно да се бави само примедбама.

Комисија суштински треба да каже – имамо извештај, предлог је да је примедба основана/није основана, ко је за и идемо даље.

ПРЕДСЕДНИК: Ана, изволите.

АНА ГОЂЕВАЦ: Моје разумевање је да Радна група треба да достави извештај Комисији и предлог ако је потребна нека одлука Комисије.

На крају крајева, Комисија треба да усвоји тај извештај из разлога што, по закону, Комисија је та која одговара и сви чланови треба да знају на који начин је утврђено шта се десило по свакој од примедби.

Колико год да буде примедби, то нам је посао.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Само да се надовежем на ово што сте рекли, Ана. Значи, нејасна ми је основаност примедбе. Не мора да буде основана или неоснована. Неко подноси примедби на неку околност, ми испитујемо околност и обавештењем извештавам шта је чињенично и правно стање. Зато кажем да не би требало да се везујемо за основаност, него ми обавештавамо и где год имамо реч „основаност“ да бришемо, јер овако мислим да себи везујемо руке и другачије тумачимо цео овај поступак разматрања примедбе. Није наш задатак да видимо да ли је примедба основана или не, него да по њој поступимо и да, као што је рекао и Влада, стекнемо неки статистички поглед шта су главне примедбе грађана, тако да мислим да тако треба да прилагодимо цео члан.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Огњене.

ОГЊЕН РАШУО: Ја се не слажем са таквим ставом. Просто, грађани ће имати примедбе које не служе нама само за статистику него нам служе да код надлежних органа дајемо предлоге да се подаци у бирачком списку мењају.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Горане.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ: Захваљујем.

Разумемо се мање-више, али мислим да је проблем у томе што јасно је да код неких примера, као што би, на пример, била примедба о томе да се у бирачком списку налази лице које је преминуло. У таквој ситуацији се подносиоцу примедбе може упутити одговор да примедба јесте основана, али постоје и неки гранични случајеви у којима можда није тако једноставно заузети став да је примедба основана или није основана.

На пример, подносилац примедбе каже да на једној адреси постоји 15 пријављених грађана за које он није сигуран да сви живе на тој адреси и да треба да гласају са те адресе, а онда ми питамо МУП који се изјасни да је део тих адреса пасивизиран, део није итд. да ли је одговор на ово питање да је примедба основана или није основана?

Мало скраћујемо себи неки простор за давање одговора, а ако неки подносилац добије у обавештењу да његова примедба није основана, то би негде следствено подразумевало да он има могућност улагања неког правног лека о томе ако добије одговор да је нешто што он иницирао у ствари неосновано.

Мислим да смо сагласни да се не можемо упуштати овде у било какво право на улагање правних лекова по одлукама комисије, само из тог разлога, не мора се свести рад ове комисије на утврђивање статистичких параметара кретања у бирачком списку, али свакако да подносилац треба да добије адекватан одговор да би добио уверење да је комисија нешто предузела, али мислим да није нужан услова за то и формулација за то да му је примедба основана или није и може се рећи да је комисија предузела радње из своје надлежности, које за циљ имају отклањање неправилности или нешто слично а да заобиђемо ову формулацију.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Мислим да је сврха и смисао подношења било ког акта какав год био, да ли примедба, притужба, неки иницијални акт да се о том акту донесе одлука и та одлука може да буде онаква и оваква.

Ако се ми ограничимо само на то да изнесемо чињенични опис и утврђено стање, онда подносилац ће бити у ситуацији да сам цени шта смо хтели да кажемо. Ако не кажемо децидирано јесте или није основано, онда све ово нема смисао и не бих поступао ни по једној примедби.

Основна ствар примедба јесте да укаже на конкретне неправилности и да се оне отклооне у што краћем року, ако су граничне ситуације, гласаће комисија, не донесе одлуку, не донесе одлуку, идемо даље.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Мислим да само уводи конфузију реч – основаност, јер смо већ имали оно претходно разматрање као неку формалну основаност, да ли пријава испуњава формално услове да комисија може да разматра и то је нека врста провере основаности, не у стриктном правном смислу, само кажем зашто влада конфузија око тога, а свакако се слажем око тога да је комисија у обавези да поступи по примедбама да испита природу тих примедби и да о свом поступању и о томе шта је сазнала, обавести и информисе онога ко је поднео ту пријаву, а и ширу јавност кроз извештај у коме ће реферисати на неке од тих примедби, мислим да је питање терминолшка конфузија.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Везивање само на термин основаност, доводи нас у ситуацију да неко поднесе приговор и каже мој комшија који се доселио пре 4 месеца, није му омогућено да гласа на новој адреси и да ли је његова примена основана или није? Па није, јер има законска одредба која говори да 6 месеци не може да гласа или рецимо до чега ћемо да дођемо, пријави да је у бирачком списку неки његов рођак који је умро у Америци пре 5 година, а наш закон није препознао ситуацију. На тај начин ја гледам о термину основаности, само говорим о термину, а разумемо се да морамо поћи од чињеничног стања, да не буде обавеза да је примедба основана тамо где може да се оцени, тако треба да стоји, а где не може биће одговор, законом није предвиђена та могућности и комисија ће у оквиру свог извештаја иницирати да се закон промени и само зато мислим да у том правцу идемо.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Само да додам, и пише у прилог овоме што сте рекли, разматрамо примедбу, и достављамо одговоре и ту је јасно шта ми радимо са примедбом.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог је да се из члана 9. Избришу помињања основаности, већ да први став гласи – комисија разматра примедбе, и на исти начин је предлог да се

преформулише остаттак, а суштина остаје на који начин се разматрају примедбе, али се избегава коришћење термина - основаност примедбе.

Дакле, у члану 4. На седници радне групе надлежне за поступање на којој се разматра примедба, следећи став – радна група усваја извештај по примедби.

НЕБОЛША СПАСОЈЕВИЋ: Волео бих да видим када будемо сачињавали извештај о ревизији и каже тамо посебно се наводи укупан број примедби поднетих од стране грађана као и начин на који је по њима поступано. Ми ћемо да кажемо, поднето је 1000 притужби, поступљено је по 1000 притужби, браво и то је то. Да ли је то суштина извештаја?

Шта смо из тог податка видели, ништа. Нисмо видели да ли је 1000 примедби разматрано, да ли су биле основане, шта је утврђено и који су закључци, баш ништа и онда стварно такво поступање нема смисла и не бих радио такве ствари.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Мислим да је важно да ти људи који су упутили примедбе да они добију одговоре, јер њих интерсују конкретна ствар, како је у њиховом стану, згради, и да ли што су чули неке сумње, о миграцијама бирача да ли су проверене и шта је комисија утврдила на основу њихових надлежности да ли су њихове сумње које су чули, да ли биле оправдане или не и мислим да је то задовољење за саме грађане, а у извештајима комисије, ми се бавимо системским проблемима које решавамо и на основу тога шта нам људи указују кроз своје примедбе. Мени се чини да је то довољно и нисам стекао утисак да ршавамо правне предмете као орган.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Ово што је Влада рекао, све то плус извештај, који буде потекао предлог, која буде непосредна и чланови комисије у контакту са тим примедбама он ће садржати неке параметре и критеријуме који ће ближе дефинисати и одредити шта је комисија радила. И ово моје претходно јављање и ово сада, наравно да смо ми овде да радимо свој посао, него хоћу да само оптимализујем неко пренормирање и администрацију и ништа више.

АНА ГОЂЕВАЦ: Мислим да онда уз одговор грађанину који је поднео примедбу ми можемо уколико је такав случај да дајемо препоруке, да неки органи поступе у неком времену из разлога што смо утврдили да постоји нека несагласности или незаконитост.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли има још неких коментара везаних за овај члан и предлог је да остане да се избегне коришћење термина – основаност. Да ли можемо даље?

Питање, нисам сигуран који је ово став – на седници радне групе надлежне за поступање по којој се разматра примедба, извештац излаже правне чињенице и стање као и извештај, предлог. Било је питање, да ли оптеретити известиоца да прави предлог извештаја за радну групу или комисију.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Да ли можда да уведемо уместо извештај само предлог одговора, јер се формулише нека врста одговора на примедбу о којој треба да се сагласи комисија и то је садржина која ће ићи у одговору особи која је поднела приговор.

ПРЕДСЕДНИК: И у следећем ставу каже – са предлогом одговора на њу, а предлог је да се у претходном ставу, да извештац буде тај члан комисије који ће дати нацрт одговора.

Изволите Владимире.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Обзиром да је из наредног става брисан извештај, онда је логично да не буде извештај, да буде тај акт који радна група доставља комисији.

11/1 ГД 12.55 – 13.05

ПРЕДСЕДНИК: Стављамо предлог одговора у ова два става и остало остаје као што је речено.

Да ли има потребе да се враћамо на члан 9. или можемо да идемо даље?

Можемо да пређемо на члан 10 - Обавеза достављања обавештења о примедби.

Дакле, брише се „одлука“ и мења се речју: „обавештење“.

Овде сада имамо више измена.

Ако није проблем, Владимире, да ви кажете шта је предлог ове измене која је обележена плавом бојом, чисто да продискутујемо, па да видимо да ли треба ту да буде или не.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Небојша, уколико се не варам, овде у вашем предлогу стоји: „Обавештење о основаности примедбе писмено се израђује и доставља подносиоцу на адресу пребивалишта, односно адресу електронске поште наведене у поднетој примедби, осим уколико се подносилац изјаснио да му се обавештење не доставља.“

Да ли је то била сама садржина? (Да.)

Ми смо хтели да предложимо да ли можемо у овом члану да уредимо то на који начин ће подносиоци пријаве бити обавештавани и кроз систем тог електронског увида у њихову пријаву, па отуда имамо овде: „Приликом подношења примедбе подносилац добија јединствени код примедбе којим може проверити статус упућене примедбе. Примедба може имати неки од следећих статуса“, па смо овде дали неки предлог дефинисаних статуса, ви слободно интервенишите – примљена примедба, примедба у обради, примедба враћена на допуну и исправку, примедба одбачена, Комисија поступа по основаној примедби, поступљено по примедби. Дакле, то је у складу са овим претходним решењима као што смо имали.

На крају, о статусу примедбе подносилац се обавештава путем електронске поште и путем упита и уписивања јединственог кода примедбе на интернет презентацији Комисије.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли има неких коментара?

Да ли је ово потребно да се уводи у члан 10?

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Ставити „или“. Не знамо када ћемо... Не везујемо се сада, јер у почетку морамо одмах кренути да обавештавамо, јер ја сам уверен да чим се објави та форма грађани ће почети да подносе примедбе.

Не знам сада у ИТ-у колико њима треба времена да направе то електронске праћење статуса. Зато треба ставити само доле у овом ставу „или“. Значи, електронске поште или путем упита и уписивања.

Сада, за овај горњи део - примедба може имати неки од следећих статуса, то није спорно, али чисто из техничких разлога говорим.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Небојша, ви сте се јавили, па Владимир.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Овим одредбама није место у достави него у евиденцијама. Значи, то је начин на који се из евиденција могу да утврђују подаци о статусу и кретању предмета.

Достава је могућа двојака – електронским путем или путем поште, препоручено или обичном пошиљком и то је то. Нема доставе обавештавањем увидом у портал или нешто треће.

ПРЕДСЕДНИК: Ако добро разумем, онда би то било питање за члан 2.

За реч се јавио Владимир.

Изволите.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Ја бих предложио да се промени тачка 4. где стоји „примедба одбачена“, да се не би упуштали у одбачај аката, него да се позовемо на формулацију из члана 6. Ако се не варам, остало је „примедба се неће разматрати“.

Ово сада што је тачка 4. „Комисија поступа по основаној примедби“, ја бих присао то „основаној“, да буде само „по примедби“ и ово остало је, по мени, у реду.

Када сам већ узео реч, овај оригинални текст, који се односи на достављање писмена, разговарали смо о адреси пребивалишта, па пошто смо се усагласили да може да буде различита адреса пребивалишта и адреса на коју треба да се пошаље одговор, да стоји да се шаље на адресу коју је подносилац назначио.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог је да уместо „адресе пребивалиште“, стоји „на адресу коју је подносилац примедбе доставио Комисији, односно адреса електронске поште наведену у поднетој примедби“.

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Небојша, извините, нисам вас схватио, да ли мислите да ове одредбе треба да се нађу у неком другом члану?

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Са евиденцијама. То нема везе са доставом. То што ја вршим увид и утврђујем статус свог предмета није никаква достава него је начин на који се води евиденција и да ли ја имам право приступа евиденцији и информацијама о току поступка.

ПРЕДСЕДНИК: Владимир се јавио за реч.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ја сам хтео да кажем везано за ово што сте ви причали, Зоране. Ако ћемо овако да применимо овај члан, морамо да осмислимо и тај систем који ће имати тај посебан код и све.

Можда да предвидимо неку одложену примену у прелазним и завршним одредбама, зависно од тога колико ће требати технички услови да се постигне, тако да можда у првом тренутку лако ћемо поставити форму, али начин генерисања кода ће требати времена, па да се не обавезујемо на нешто и да онда испадне да смо прекршили рокове и сопствене акте. Само то.

ПРЕДСЕДНИК: Значи, предлог био био да се дода још један члан на крају одлуке којим би се увело...

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да, на пример да у прелазним одредбама кажемо да QR код доставља по добијању техничких услова.

11/3 ГД

ПРЕДСЕДНИК: Добро, једна ствар која је сада урађена јесте да су ови типови одговора премештени у члан 12. који се бави евиденцијама на предлог Небојша, а друга ствар је ступање на снагу одлука. Дакле, то је сада у члану 13. који каже да одлука ступа на снагу по објављивању у „Службеном гласнику Републике Србије“ и предлог је да се заправо ово модификује тако да се поступање веже за техничке могућности...

Ако можете, предложите тачну формулацију па да можемо... Можда је најбоље, Владимире, ви да предложите.

Изволите, Ана.

АНА ГОЂЕВАЦ: Ако имамо потврду да постоје техничке могућности за тако нешто, ја не знам зашто би ми то уводили у неке прелазне и завршне када се испуне техничке. Ако постоје техничке, онда ајде да уведемо да се то и уради.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Није спорно да се уведе, него само ова одлука ће ступити на сагу даном објављивања у „Службеном гласнику“. То може бити и данас. Разумете? Хипотетички, може се десити да већ сутра имате прву примедбу и ми морамо да генеришемо код за тог грађанина који ће поднети примедбу. Ја нисам сигуран, можда колеге из ИТ службе знају да ли ми то можемо већ да постигнемо.

Дакле, примена тог дела ове одлуке ће бити по добијању техничких могућности, а све остало почиње с применом већ даном објављивања у „Службеном гласнику“.

ПРЕДСЕДНИК: Претпостављам да би онда постављање формулара заправо требало такође да се веже за техничке могућности, да се процесуирају све ствари, да не би требало да постоји електронски формулар, а да не постоји овај систем, с тим што грађани могу писменим путем да почну по овој одлуци да достављају примедбе, али можда онда треба направити разлику у прелазним одредбама између писаних примедби и електронских примедби, да ће електронске примедбе почети да се примењују по остваривању техничких могућности за то, а да постоји увек начин да грађани већ од дана објављивања, односно ступања на снагу могу да се обраћају Комисији.

Дас ли вам је то прихватљиво решење?

Изволите, Ана.

АНА ГОЂЕВАЦ: Јесте, али онда би могли правно-технички у самом тексту да кажемо да се то примењује, онда кажемо одредбе члана тог, тог, тог и тог се примењују од тренутка када је технички могуће.

ПРЕДСЕДНИК: У реду.

Зоране, изволите.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Из искуства говорим. Када почне да ради ИТ служба појави се сто неких других ствари. Ми смо сада овде препознали неке ситуације.

Ја бих предложио да ми тако када говоримо како се доставља, написали – електронском поштом или на основу посебне одлуке Комисија, по успостављању техничких услова... Тиме ћемо да оставимо простор да можемо још нешто да додамо.

Знате, то о чему говоримо је једна од могућности. Постоје и други.

ПРЕДСЕДНИК: Можете да предложите тачну формулацију како да гласи.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Испод обавештења, статус примедбе, подносилац обавештава путем електронске поште или путем упита и уписивања јединственог кода, примедбе на интерној ситуацији, а у складу са посебном одлуком комисије, по добијању техничких услова, стварању техничких услова. То је идеја.

ПРЕДСЕДНИК: Можда да ипак остане за прелазне одредбе, предлог је да прођемо кроз ове чланове и да видимо где се спомиње подношење електронских примедби док прелазимо одредбе, нагласимо разлику између примедби које наступају писменим путем, које грађани могу да корсите по ступању на снагу ове одлуке а да ће електронске примедбе бити омогућене са динамиком остваривања техничких могућности.

Имамо још два члана одредби, односно члан 11 је предузимање мера ради заштите права који сада у овој верзији гласи – уколико је комисија у поступању по пријави, примедби утврдила неправилност у раду органа власти, комисија о томе доноси препоруку за исправку надлежном органу и са препоруком се укључује у ревизију бирачког списка. Ако мере заштите права подносиоца права треба да предузме државни орган, или орган јединице локалне самоуправе, комисија ће одредити рок за њихово предузимање и рок за подношење извештаја о предузетим мерама. Предлажем, да се изјасните и овоом члану о предузимању мера ради заштите права.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ: Нисам сигуран да ли је овај израз заштите права најадекватнији и можда би могло нешто неутралније да се употреби као предузимање мера из надлежности комисије. Говорили смо о томе, шта је моје право, да ли је то само право моје појединчано у односу на статус у бирачком списку или је моје право као грађанина да бирачки списак буде ажуран и ако се то односи на трећа лица и ја се негде слажем са тим, да је моје право и једно и друго и да ли треба размотрити неку неутралнију формулацију.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Мислим да ту можемо да се ослонимо на формулацију закона где каже да комисија уколико у свом раду утврди неправилности може да наложи органу да поступи те неправилности па да то вежемо са тим.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Мени је то океј, ту је утврђен рок, па је нелогично да утврди рок за предузимање, јер у том члану је утврђен рок у коме треба да поступа.

ПРЕДСЕДНИК: Претпостављам да је то став 9. Подноси захтев Министарство за отклањање утврђених неправилности у бирачком списку.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Мислио сам на то, али си ме подсетио да се то односи само на министарство.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог би био да се иде у заштиту права, да се иде у правцу отклањања утврђених неправилности, предузимања мера ради отклањања утврђених неправилности.

У првом ставу се говори о утврђивању неправилности у раду.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Имам предлог везан за став 2. Комисија ће, па сада и ово што је Срђан причао у року из члана 22к закона, да се вежемо за законски рок, да не кажемо одредити рок, него ће у року из члана 22к закона, орган.

12/2 ВС

Да кажемо, орган ће у року прописаном члана 22к Закона о ЈБС, другачија је дикција, само мало. Само да кажем како пише у закону – органи и организације на које се препоруке односе из извештаја по ревизији, дужни су да по ревизији поступе и о томе поднесу извештај комисији, од 120 дана од дана пријема извештаја о ревизији. Имамо и за посебан извештај, ту каже организације које се односе из посебног извештаја, дужна је да по препорукама поступи и поднесе извештај комисији у року од 60 дана од посебно извештаја.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Да пробам да формулишем да буде што краће, органи или организације на које се односе препоруке из става 1. овог члана, дужни су да поступе по роковима из члана 22к закона, ст.4. и 6. Закона.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Дужни су да поступе у року, рекли смо из члана 22к став6.

АНА ГОЂЕВАЦ: Да поступе најкасније у року од 60 дана?

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Разумем вас, закон каже у року, не каже најкасније, да будемо на линији законске формулације.

АНА ГОЂЕВАЦ: Слажем се да закон каже у року од 60 дана, али тај рок се тумачи као најкаснији, и мислим да није најкаснији, може да поступи у року од 5 дана.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог је најкасније у року од 60 дана. Видите сада сви члан 11. став1. и 2.

ЗДРАВКО ЈАНКОВИЋ: Само бих да поставим једно питање, ми се везујемо за закон о ревизији, ако ја добро разумем ствар, али ми се бавимо изборним процесима и неке ствари су везане за изборне порце које захтевају хитније реакције надлежних органа. И чини ми се да то није најадекватни приступ, али у реду, ово је моје мишљење, ако се бавимо ревизијом нечега што јевезано за изборне процес, требало би да се везујемо за законе које регулишу те рокове везано за изборне процес.

13/1 ГД

13.15 – 13.25

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Зоране.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Гледајте, суштински ми говоримо о нашој могућности да обавежемо. Ми можемо да обавежемо само на законски рок од 60 дана, а разумемо и конкретне ситуације које могу да настану.

Значи, не морамо ми ништа мењати. Може да остане. То је, пре свега, ствар извештаја у коме треба дати предлог да се у најкраћем могућем року отклони неправилност и то је нешто што ће сигурно имати много ситуација, али са становишта одлуке, ми би требали да се држимо ових 60 дана. Сада да ли да тражимо неку формулацију између, али...

ПРЕДСЕДНИК: Небојша, изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Уподобљавање тих рокова са роковима за поступање по примедби није адекватно. Примедба је нешто што следи након сагледавања укупног начина функционисања једног органа и она има један општи карактер заснован на великом броју или би требало барем на већем броју појединачних случајева. Значи, садржи једну општију норму и препоруку за отклањање неких процеса или активности које су препознате као неправилне или незаконите.

Примедба се односи на конкретан случај - Марка Марковића, Пере Перића, требало би да се уради ово, да се уради оно и то би требало да се ради у једном краћем поступку, јер не подразумева промене у процесима рада, него само отклањање нечега што ми сматрамо неправилношћу.

С друге стране, тачно је да ми немамо формално дато овлашћење да одредимо неки краћи рок, али то не значи да одлуком не можемо да га одредимо. Ако неко сматра да смо поступили противно закону, има Уставни суд, поднеће иницијативу за оцену законитости наше одлуке о поступку па нека Уставни суд каже да ли смо овлашћени да то радимо и могли смо да радимо или не. Уколико нисмо, поништиће је и то је то, а док је на снази поштоваће се.

То је принцип уставности и законитости.

ПРЕДСЕДНИК: Владимире, изволите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Ја се слажем са потребом ургентности, само бојим се да уколико не можемо да се усагласимо око тога, можемо кроз формулацију да истакнемо политичку ургентност и политички притисак и да кажемо да су ти органи дужни да поступе по њој одмах или што пре, а најкансије у року од 60 дана ако око тога можемо да се сагласимо.

ПРЕДСЕДНИК: Огњене, изволите.

ОГЊЕН РАШУО: Ако сам добро схватио, ми ћемо спровести неки поступак, донећемо неку одлуку на овој комисији, усвојимо чињеницу да постоји грешка у бирачком списку, тражимо од министарства да ту грешку исправи и онда министарство има рок од 60 дана да одлучи да ли ће исправити. Превише је, људи.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Извините, ту имамо у закону могућност да ако се примедба односи на бирачки списка или Министарство државне управе, ту Комисија може да искористи своју надлежност да тражи да се поступи по захтеву у року од осам дана. Мени је то најбољи рок.

13/2 ГД

ОГЊЕН РАШУО: Где год да нађемо. Ако нађемо у Министарству унутрашњих послова да постоји грешка, њима не треба 60 дана да исправе грешку коју смо ми већ утврдили.

ПРЕДСЕДНИК: За реч се јавио Владимир.

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Ја бих само да кажем да било које министарство коме ми упутимо такав захтев мора да спроведе неки поступак и да неће само на основу тога што смо ми изгласали да постоји нека неправилност или нека грешка по аутоматизму они то исправити, него ће по процедури, по Закону о општем управном поступку спровести, утврдити чињенице и онда одлучивати о тој нашој примедби.

Мислим да неки краћи рокови фактички нама везују руке.

С друге стране, оно што ми нашом одлуком пропишемо питање је колико везује министарство у односу на оно што је већ прописано законом и оно што је прописано другим законима које они примењују приликом доношења својих одлука.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Јелена.

ЈЕЛЕНА СИМИЋ: Хвала.

Ја бих се само надовезала да и нас обавезују и рокови и Закон о општем управном поступку и Закон о пребивалишту и боравишту грађана који не могу бити краћи. Наравно, ми то радимо као хитно, али имате неки испитни поступак, тако да морамо се обазирати и на то.

Када се иницира неки поступак, рецимо, пасивизације, ако се утврди нека неправилност, да тај грађанин живи на адреси, ми морамо спровести поступак пасивизације. То спроводимо и сада, а не само по захтеву Комисије.

Постоје неки рокови где министарство мора такође у том року да спроведе поступак.

Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Ана.

АНА ГОЂЕВАЦ: Нажалост, баш из разлога што се врло често не спроводе такви поступци морамо овом одлуком да утврдимо неки рок. Ја се слажем са колегама да рок из закона ипак се односи на неке друге, системске несагласности које пронађемо у поступку изградње самог извештаја, па је онда предлог да се користи 30 дана као рок који је предвиђен општим управном поступком за њихово поступање у оваквој ствари која је појединачна.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог је да стоји рок од 30 дана?

Да ли је неопходно да се овом одлуком прописује рок или можемо да се позовемо на законске рокове, с обзиром на то да се различити закони... Није само Закон о јединственом бирачком списку, већ, као што смо рекли, Закон о пребивалишту и боравишту и остали закони, изборни закони, да се не позивамо на рок из овог закона, већ да се позовемо на законске рокове јер заиста нисмо у могућности да знамо колико којим надлежним институцијама и органима је потребно времена да изврше промене.

13/3 ГД

Слажем се са колегама да су једно посебни извештаји где се ипак ради о неким системским променама, то је тачно, а да су ово појединачне примедбе грађана, где би рокови заиста требало да буду краћи, али нисам баш уверен да можемо да пропишемо јединствени рок за све те поступке, тако да је мој предлог да се каже – роковима утврђеним законима, а да се не прописује овом одлуком рок посебно јер ћемо се обраћати различитим органима и организацијама.

Предлог је да други став члана 11. гласи: „Органи, односно организације на које се односе препоруке из става 1. овог члана дужни су да поступе по року утврђеним законом на који се односи предмет примедбе“.

Зоране, изволите.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Фактички, имамо различите ситуације. Имамо једну када се примедба односи конкретно на грађане и ту Закон о јединственом бирачком списку говори 24 сата, има неке рокове дефинисане и тај део је нешто што Комисија мора да има у виду да се доноси решење, па када ће жалба итд. док се оконча читав тај поступак и други је када ми дајемо неку начелну препоруку органу да нешто у начину свог рада промени. То је оно што је разлика између онога од 60 дана и онога што је дефинисано посебним законом и ово што смо почели отприлике то би требало да узме у обзир и једно и друго.

Само кажем да немамо право да одређујемо рок мимо онога што је законом дефинисано.

ПРЕДСЕДНИК: Ако нема других примедби, решења у вези члана 11, можемо опет да се вратимо на члан 12. и евиденцију о поднетим примедбама који каже у ставу 1. да приликом подношења примедби подносилац добија јединствени код примедбе којим може проверити статус упућене примедбе.

Претпостављам да се овде односи на електронску евиденцију.

Примедба може имати неке од следећих статуса – примедба примљена, примедба у обради, примедба враћена на допуну или исправку, примедба се неће разматрати, Комисија поступа по примедби и поступљено по примедби.

О статусу примедбе подносилац обавештава путем електронске поште или путем упита и уписивања јединственог кода примедбе на интернет презентацији Комисије.

14/1 ВС 13.25 – 13.35

Да ли сте сагласни са оваквим текстом члана 12. Којим се мења заправо ова претходна верзија и ступање на снагу је члан 13. Који каже да – ова одлука треба да се избрише правилник ова одлука ступа на снагу по објављивању у Сл. Гласнику РС и треба да се дода још један ств који би раздвојио примену по члановима који се тичу електронске евиденције и по члановима који се тичу писмених примедби.

ВЛАДИМИР ПУДАР: У вези овог предлога члана 12. Мислим да сте то рекли, није унето да се ова процедура односи на примедбе које су поднете у електронској форми, у вези тога бих поставио питање, у вези подношења примедбе у писаној форми, мислим да се то шаље поштом и мислим да би требало назначити како се шаље, на коју адресу, шта се назначи и да би грађани знали ако тако желе, како се адресира.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли имате предлог где да буде у одлуци?

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Зашто сам малопре рекао посебна одлука. Нама је у интересу да страница коју ћемо имати ми као комисија буде посећена од стране грађана и примедба сваког грађанина је јавна ствар и нико не подноси тајну примену, значи указивање на неки проблем је јавна ствар. Не можемо сада, јер треба да прође одређени временски период да видимо како ће се примедбе развијати и да имамо посебну страницу са прегледом примедби, кратиким коментаром, и тиме би спречили да се враћају примедбе које су већ обрађене од стране комисије и зато сам ја мислио на ону одлуку као посебну, може и овако, али да треба размишљати у овом правцу да имамо ту неки преглед примедби које су поднете са кратким образложењем у чистој форми обавештавања грађана.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Ово у вези адресе, можда члан 3. став 1.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ: Можда би било добро да уведемо формулацију да се примедба подноси у писменој форми, на адресу седишта комисије или преко посебне електронске форме итд.

ПРЕДСЕДНИК: Допуна става 1. члана 3. примедба се подноси преко посебне електронске форме, објављеној на веб презентацији комисије или у писаној форми на адресу седишта комисије.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: У члану 12. Би требало да остане она прва формулација којом утврђујемо шта садржи евиденција и на који начин се води ово, што је Владимир додао у плавом, у тексту би требало да буде допуна и појашњење приступа тој евиденцији, али ми сада не видимо о чему се води евиденција.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ: У вези са тим, можда би било практично да издвојимо у посебан члан ове одредбе које се односе на праћење и поступање по примедбама и да тај члан назовемо – поступање по примедбама, јер када дођемо на прелазне одредбе да онда кажемо члан тај и тај примениће се након што се буду стекли технички услови.

ПРЕДСЕДНИК: Предлог је да се унесе члан 13. Између члана 12. И прелазних одредби, где би се статуси примедби раздвојили од саме евиденције. То би гласио члан 13. Увид у статус примедбе, док би члан 12 био евиденција о подентим примедбама . Да ли сте сагласни са овом поделом на чланове 12. и 13.?

ВЛАДИМИР ПУДАР: Остало је у члану 12, оцена основаности примедбе, мислим да смо неку формулацију за то искористили.

14/2 ВС

ПРЕДСЕДНИК: Статус примедбе и мере које су предузете ради заштите права, а претпостављам да треба да се промене у отклањању неправилности. То је сада нова формулација члана 12, а члан 13. Остаје као што смо рекли, и члан последњи да се преименује у члан 14.

У прелазним одредбама треба да напишемо, нисам сигуран да ли сада можемо да пролазимо кроз све да видимо који се члан односи на електронске, на веб презентацију, на писмену форму и то можемо да оставимо за после, да се договоримо да у прелазним одредбама по завршетку седнице унесемо и тај додатни став.

Значи, предлог је да се не реферише на посебне чланове већ да се сада каже да се одредбе које се односе на достављање примедби писменим путем, примењују се од дана ступања на снагу.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Колико сам разумео Срђана и ваш предлог је да кажемо – ступају на снагу осим одредби које се односе на достављање примедби у електронском облику и вођењу ел. евиденција.

ПРЕДСЕДНИК: Значи, само потребе које не почињу да се примењују осим одредби које се односе. Треба нам нови став, одредбе које се односе на примедбе, на достављање примедбе преко ел. Форме на веб презентацији Комисије, примењују се, мислим да не наводимо, се примењују по успостављању техничких могућности.

Мислим да је ово дух става око којег смо се усагласили.

Одредбе које се односе на достављање примедби преко ел.форми на веб презентацији, комисије се примењују по успостављању техничких могућности и рекли смо да нећемо постављати форму, пре читавог система и базе.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Око назива акт, одлука, само то да избацимо и само мој предлог би био да ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања, да буде формулација – ова одлука ступа на снагу наредног од дана објављивања у Сл. Гласнику РС, да не би гледали да ли је објављен у 17 часова.

ПРЕДСЕДНИК: Пошто имамо усаглашени текст сада и обе одлуке, и одлуке утчаки 5. И 6. И ако нема више коментара и сугестија, уклађена је форма, да ли има потреба да отварамо форму на монитору или можемо да наставимо ове измене.

Предлажем да приступимо гласању, прво о тачки 5. А онда о тачки 6.

Молим све који су за усвајање одлуке у тачки 5. да гласају.

Мислим да имамо девет. Гласало је девет чланова за. Тиме смо усвојили ову одлуку.

Сада молим све који су за усвајање одлуке у тачки 6. да гласају.

Девет чланова је гласало за, тако да смо усвојили и ову одлуку.

Тиме смо окончали другу седницу.

Хвала свима и молим сада у Служби да направите паузу како бисмо отпочели Трећу седницу, видео снимање да се прекине како бисмо могли да отпочнемо Трећу седницу. Хвала вам.

(Седница је завршена у 13.35 часова.)